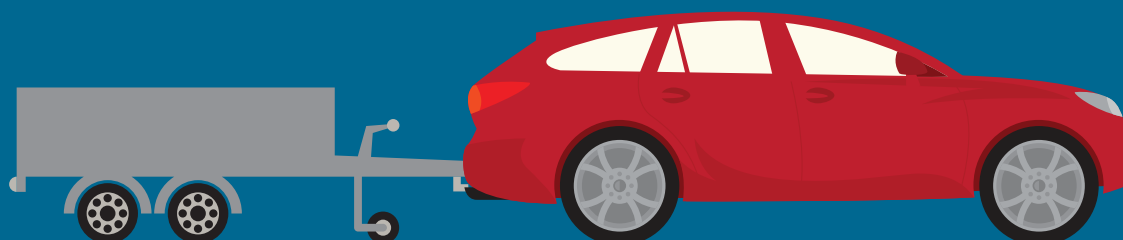

Gjensidige

Motorfordons- försäkring

Försäkringsvillkor: GJ1:17

Gäller från 2019-01-01

Innehåll

1. Allmänna bestämmelser	4	5. Hyrbil- och avbrottsförsäkring	31
2. Trafik-, trafikolycksfalls- och förarolycksfallsförsäkring	15	6. Övriga försäkringsformer	37
3. Kasko	17	7. Kompletterande villkor för vissa fordonsslag	58
4. Räddnings- och bärgningsförsäkring	30	8. Överklagande	59
		9. Information om försäkringsgivaren	60

Kontakt

Kundservice

Telefon: 0771-326 326

E-post: foretag@gjensidige.se

Skador

Telefon: 0771-326 326

E-post: skador@gjensidige.se

Skadejour och vid skada utomlands

Vid akut skada efter kontorstid, på helger eller vid skada

utomlands, kontakta vår skadejour på telefon 0771-614 614.

Särskilt försäkringsvillkor: GJ1:17

Här har vi samlat det mesta som vår motorförsäkring kan omfatta. Notera att det i vissa fall finns kompletterande villkor. Tänk på att skador alltid ersätts enligt gällande försäkringsbrev och villkor.

De viktigaste delarna

Försäkringsvillkoret innehåller en rad bestämmelser. Vi har valt ut några viktiga som du bör läsa på en gång. Observera att det är den fullständiga texten i försäkringsvillkoren tillsammans med uppgifterna i försäkringsbrevet och andra försäkringshandlingar som bestämmer innehållet i försäkringsskyddet.

Motorfordonsförsäkring

För motorfordon, släpfordon och motorredskap GJ1:17

Avtalsparter och vad försäkringen gäller för

Avtalsparter i detta försäkringsavtal är Gjensidige Forsikring ASA, Norge, svensk filial, Org. nummer: 516407-0384 (nedan kallad Gjensidige) och den försäkringstagare som anges i försäkringsbrevet. Vilka övriga som är försäkrade och vilken omfattning försäkringen har framgår av försäkringsbrevet och dessa försäkringsvillkor. Utökningar eller begränsningar av försäkringsvillkoren, som inte redan anges nedan, måste anges särskilt i försäkringsbrevet för att vara gällande. Villkorets allmänna bestämmelser gäller för alla försäkringsformer.

Flytande försäkring

För flytande försäkring gäller även villkoret Flytande försäkring Motor.

Viktiga begränsningar

- Försäkringen gäller inte för alla händelser.
- Säkerhetsföreskrifterna i villkoren måste följas.
- Försäkringen gäller inte överallt.
- Det kan finnas beloppsbegränsningar.

Se nedan om några väsentliga händelser som inte omfattas, säkerhetsföreskrifter som ska följas och var försäkringen gäller. I villkoren finns närmare information om hur försäkringen gäller och när det finns föreskrifter. Uppgift inom parentes avser villkorspunkt där du kan läsa den fullständiga villkorslydelsen.

Händelser

Trafikförsäkringen gäller för skador på personer i och utanför fordonet, andra fordon och andras egendom som fordonet kan skada, men inte skador på det egna fordonet. Med delkaskoförsäkring (s.k. halvförsäkring) gäller försäkringen för skador på fordonet t.ex. genom stöld och brand, men inte genom trafikolycka. För att få ersättning vid t.ex. en dikeskörning eller kollision måste fordonet ha vagnskadeförsäkring (s.k. helförsäkring) eller vagnskadegaranti. Även om fordonet t.ex. har både trafik-, delkasko- och vagnskadeförsäkring (s.k. helförsäkring) så gäller försäkringen inte för alla skador som fordonet kan råka ut för.

- Försäkringen gäller inte vid tävling eller vid träning för tävling.

Säkerhetsföreskrifter

Syftet med dessa är att förebygga och begränsa skador. Säkerhetsföreskrifterna ska följas av alla i företaget, men även av

andra som ni har anlitat, t.ex. entreprenörer eller andra uppdragstagare. Samma sak gäller om du inte använder fordonet i näringsverksamhet.

Nedanstående säkerhetsföreskrifter gäller i allmänhet för alla försäkringsformer. Fabrikantens anvisningar om hur fordonet, dess anordningar, utrustning och redskap ska användas, skötas och repareras ska följas.

- Fordonet får inte brukas mot gällande lag, förordning eller säkerhetsföreskrifter, t.ex. att föraren ska ha körkort och vara nykter.
- Lag eller myndighets säkerhetsföreskrifter ska följas, t.ex. beträffande brandskydd i den lokal där fordonet som regel förvaras.
- I en säkerhetsföreskrift kan det t.ex. också stå vilka stödlås som är godkända, hur man får förvara saker och brandskyddsföreskrifter.

För buss och motorredskap finns föreskrifter om brandskydd, t.ex. släckningsutrustning och årlig säkerhetsbesiktning (punkt 3.3.3). Om säkerhetsföreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller helt utebli, efter vilken betydelse det haft för skadans uppkomst och omfattning (punkt 1.6).

Var försäkringen gäller

Giltighetsområdet är med vissa undantag de länder som är anslutna till det s.k. gröna kortområdet och vid transporter mellan dessa länder (Se vidare punkt 1.2). Vilka dessa är framgår av ett särskilt försäkringsbrev med s.k. grönt kort, som utfärdas på begäran. Du kan också läsa vilka de är på vår hemsida www.gjensidige.se. I vissa fall är giltighetsområdet mer begränsat.

Dessa försäkringsformer gäller enbart i Sverige, Danmark, Finland och Norge:

- Försäkring för maskiner och motorredskap.
- Flytande försäkring för bilhandel m.m. – egna fordon.
- Delkasko – bärgningsförsäkring, transportöransvar, förarens lösöre och passagerares resgodsförsäkring.
- Transportöransvarsförsäkring (om inte försäkringen avser CMR-transport).
- Bulkansvarsförsäkring.
- Ansvarsförsäkring vid entreprenad för maskiner och motorredskap.
- Åkarförsäkring – rättsskydd och egendom.

Dessa försäkringsformer gäller enbart i Sverige:

- Flytande försäkring för bilhandel m.m. – kunders fordon.
- Avställningsförsäkring.
- Åkarförsäkring – oljeskadeförsäkring.

Beloppsbegränsningar

Finns det bestämmelser om sådana så framgår de av villkoren för försäkringsformen och av försäkringsbrevet i förekommande fall.

Ersättning

För trafikförsäkring gäller reglerna i villkoren och Trafikskadelagen. För ansvarsförsäkring gäller särskilda regler beroende på bl.a. villkor, lagar och branschöverenskommelser etc. Stöld-, brand-, och vagnskadeförsäkringen gäller för fordonet, utrustning i och på fordonet om det hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och fabrikat (Se vidare punkt 3.1.1). För övriga försäkringsformer framgår det av villkoren för försäkringsformen vad som är försäkrat.

Ersättningen vid skada kan aldrig bli högre än marknadsvärdet omedelbart före skadan för det som skadats eller förlorats. Vid återköp av t.ex. en bilstereo ersätter vi därför normalt inte hela återköpskostnaden. Kostnad för förbättring eller förändring av fordonet som görs i samband med skadereparation ersätts inte. Lack ersätts enligt fordonets seriemässiga utförande, t.ex. ersätts inte motivlack. Värdeminskning pga. skada och reparation ersätts inte. Gjensidige bestämmer om skada ska repareras eller kontantersättas. (Se vidare punkt 3.9).

Självrisk

Den självrisk som gäller vid de flesta skador för försäkringsformen står i försäkringsbrevet. I några fall kan dock annan självrisk gälla, både högre och lägre, detta anges i så fall i villkoret för försäkringsformen.

Kollision med flygplan

På grund av risken för mycket dyra skador, gäller en extra trafiksjälvrisk om fordonet skadar luftfarkost eller delar till sådana. Detta gäller bara om skadan inträffar på flygplats samt annan plats där luftfarkost står uppställd eller delar till sådan förvaras.

Självrisken är 30 prisbasbelopp per skada och gäller om inte annat skriftligt avtalas med oss.

Kontakta oss om något är oklart eller om ni använder fordon på sådan plats som nämns ovan, om ni inte redan har avtalat med oss om lägre självrisk.

1. Allmänna bestämmelser

Dessa bestämmelser gäller för alla försäkringsformer i villkoret.

För försäkringen gäller Försäkringsavtalslagen (FAL) och även i övrigt svensk lag, samt det som framgår av villkor och försäkringshandlingar.

FAL skiljer på företagsförsäkring och konsumentförsäkring och bestämmelserna kan därför vara olika beroende på det.

- Konsumentförsäkring
individuell skadeförsäkring som en fysisk person eller ett dödsbo tecknar huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet,
- Företagsförsäkring
individuell skadeförsäkring som avser näringsverksamhet eller offentlig verksamhet och annan individuell skadeförsäkring som inte är konsumentförsäkring.

Lagen behandlar bl.a. Gjensidiges informationsplikt innan och efter en försäkring meddelas, rätten till försäkring, försäkrings- och ansvarstid, möjligheter och hinder till uppsägning, förnyelse, möjligheter och hinder till villkorsändring, meddelande om att ansvarsbegränsning åberopas, villkor för premiebetalning och vad som händer om premien betalas för sent eller inte alls, försäkringsersättning samt reglering av försäkringsfall. Dessa bestämmelser återges inte i detta villkor.

Om Gjensidige vid ett beslut hänvisar till en bestämmelse i FAL som inte återfinns i detta villkor, ska Gjensidige samtidigt ge försäkringstagaren möjlighet att ta del av villkorets fullständiga allmänna bestämmelser.

1.1 Uppgifter till grund för försäkringen m.m.

Premien bestäms med hjälp av olika argument beroende på fordonsslag, användningssätt, nyvärde, bostadsort eller verksamhetsort, årlig körsträcka, premieklass, bonus, lastkapacitet, antal passagerare, m.m.

Självrisk och villkor beror bl.a. på fordonsslag, utförande och användningssätt.

1.1.1 Särskilda regler för vissa argument

1.1.1.1 Premiezon

Premien beräknas efter den premiezon inom vilken företaget är registrerat och för privatperson där försäkringstagaren är eller borde vara skriven (som regel den fasta bostadsadressen). Dock gäller att om huvudsaklig verksamhetsort är en annan ska premien beräknas efter var den orten är belägen.

1.1.1.2 Körsträcka

Om den årliga körsträckan blir längre än den körsträcka som uppges i försäkringsbrevet ska detta anmälas till Gjensidige om det är fråga om en personbil, taxi, budbil, lätt lastbil och tung lastbil. Om försäkringstagaren efter försäkringsårets slut visar att körsträckeklassen varit för hög, återbetalas premieskillnaden.

1.1.1.3 Nyvärde

Med nyvärde avses fordonets pris när det var nytt inkl. värdet av påbyggnad, ombyggnad och utrustning. I nyvärdet medräknas utrustning enligt punkt 3.1.1 som hör till fordonet, såsom även skopor, pallgafflar, hydraulhammare, timmerkran etc. För traktor i lantbruk ska inte lantbruksredskapen medräknas. Är försäkringstagaren momspliktig ska momsens inte ingå i värdet.

1.1.2 Upplysningsplikt

De förhållanden som har betydelse för riskbedömningen framgår av försäkringsbrevet och annan försäkringshandling i förekommande fall.

Försäkringstagaren ska alltid

- a) på begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska meddelas, utvidgas eller förnyas, och
- b) ge riktiga och fullständiga svar på Gjensidiges frågor, och
- c) utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna, om försäkringstagaren inser att Gjensidige tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen. Detta gäller även uppgifter som Gjensidige fått av annan än försäkringstagaren, t.ex. Vägtrafikregistret.

Om det är företagsförsäkring ska försäkringstagaren också

- d) utan förfrågan lämna uppgift om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, och
- e) under försäkringstiden på begäran ge upplysningar om förhållanden som anges ovan.

1.1.2.1 Riskökning

Försäkringstagaren ska alltid utan oskäligt dröjsmål anmäla till Gjensidige, om ett förhållande som har angetts i avtalet och som är av väsentlig betydelse för risken ändras.

1.1.2.2

Brott mot upplysningsplikten och försummelse att anmäla riskökning

- a) Om försäkringstagaren vid fullgörande av sin upplysningsplikt förfar svikligt eller i strid med tro och heder är försäkringsavtalet ogiltigt.
- b) Har försäkringstagaren annars uppsåtligen eller av oaktsamhet eftersatt sin upplysningsplikt eller försummat att anmäla riskökning, kan ersättningen sättas ned i fråga om varje försäkrad efter vad som är skäligt med hänsyn till den betydelse förhållandet skulle ha haft för Gjensidiges bedömning av risken, det uppsåt eller den oaktsamhet som har förekommit och övriga omständigheter.
- c) Om inte annat anges i villkoren görs avdrag med 10 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, dock lägst med 2 500 kr. Avdraget kan höjas i allvarigare fall och sänkas om det föreligger förmildrande omständigheter.
- d) För trafikförsäkring gäller att Gjensidige enbart har rätt till resterande premie om oriktiga eller ofullständiga uppgifter har medfört för låg premie.

Se också när nedsättning inte görs i punkt 1.7.2.

1.1.3 Försäkringsformer

Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

1.1.4 Bonus

Försäkringen gäller med rätt till bonus (rabatt) om det framgår av försäkringsbrevet. Bonus innebär att försäkringstagaren får rabatt på försäkringspremien för skadefria år.

Bonus gäller för såväl trafik- som kaskoförsäkring. Rabattens storlek varierar mellan trafik- och kaskoförsäkring. Den varierar också mellan fordonsklasserna. En del av den sammanlagda premien är alltid fast och påverkas inte av bonusrabatten. Den bonusrabatt som anges på försäkringsbrevet avser därför den rörliga delen av premien.

1.1.4.1 Bonus sänks inte

- a) vid utbetalning enbart för skadad hund eller ren
- b) om skadan hände medan fordonet var stulet eller tillgripet
- c) om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- d) vid skadegörelse av tredje man
- e) om försäkringstagaren kan bevisa att annan än denne, föraren eller passageraren vållat skadan eller att skadan orsakats genom bristfällighet på annat motordrivet fordon och att det inte visas att försäkringstagaren, föraren eller passageraren är

medvållande eller att bristfällighet på det egna fordonet har medverkat till skadan

- f) om skada orsakats av ett trafikförsäkringspliktigt fordon och ersättning lämnas av Trafikförsäkringsföreningen.

1.1.4.2 Flytt av bonus

Bonus flyttas mellan försäkringar bara om Gjensidige och försäkringstagaren är överens om det.

1.1.5 Premiebetalning

Betalningsvillkoren framgår av fakturan och regleras i övrigt av Försäkringsavtalslagen samt nedanstående.

1.1.5.1 Vagnparksavtal

Har försäkring tecknats som storkundsavtal gäller följande.

- Preliminär premie faktureras till betalningsterminens början för alla försäkringar som är gällande vid faktureringstillfället.
- Till försäkringsårets slut eller vid avtalad tidpunkt regleras den preliminära premien genom faktura för alla nyteckningar, bilbyten och annullationer samt omfattnings- och övriga ändringar som gjorts sedan den preliminära fakturan framställdes fram till faktureringstillfället.
- Försäkringstagaren ska betala den preliminära premien utan att göra tillägg eller avdrag för de nyteckningar, bilbyten och annullationer samt omfattnings- och övriga ändringar som gjorts sedan den preliminära fakturan framställdes. Betalas inte hela fakturabeloppet så anses alla försäkringar i storkundsavtalet vara obetalda.

1.1.5.2 Påminnelseavgift

Gjensidige har rätt att vid påminnelse om premiebetalning ta ut en avgift.

1.1.6 Överlåtelse av premiefordran

Gjensidige kan överlåta fordran avseende obetald premie till Trafikförsäkringsföreningen.

1.1.7 Prisbasbelopp

Med prisbasbelopp avses här det belopp som fastställts enligt Lag om allmän försäkring och som gällde för januari månad det år skadan inträffade.

1.1.8 Information om behandling av personuppgifter

Behandling av dina personuppgifter krävs för att kunna ingå och uppfylla de försäkringsavtal vi har med dig. Uppgifterna behandlas vid förnyelse av avtal, vid skadehantering och -reglering samt för att hantera kundrelationen. Vi behandlar också dina personuppgifter vid berättigat intresse från vår sida. Det här gäller

vid kunduppföljning och marknadsföring, vid marknads- och kundundersökningar, vid utveckling av nya och befintliga tjänster samt när vi loggar besök på våra webbsidor.

Vid klagomålsärenden, regresskrav och juridiska processer behandlar vi dina personuppgifter i syfte att fastställa, göra gällande samt försvara juridiska krav. Vi behandlar också personuppgifter utifrån andra rättsliga förpliktelser som åligger bolaget i enlighet med annan lagstiftning.

I de fall behandlingen gäller särskilda kategorier av personuppgifter, såsom hälsouppgifter och uppgifter om medlemskap i fackförening, som krävs för att ingå avtal, kommer vi att be om ditt samtycke till detta.

Automatiserade individuella beslut används vid köp av försäkring samt vid skadehantering. I sådana beslut kan personprofilering ingå. För det fall resultatet av automatiserade individuella beslut påverkar dig i betydande grad har du i vissa fall rätt till manuell behandling. I de fall detta blir aktuellt kommer du att få information om det.

Gjensidige kan göra dina personuppgifter tillgängliga för andra, t.ex. internt inom koncernen, för tjänsteleverantörer och samarbetspartners, försäkringsförmedlare, andra försäkringsbolag och till försäkringsbolagens gemensamma register. Det här görs bara i den grad detta är tillåtet enligt gällande lagstiftning och det inte strider mot vår tystnadsplikt. När informationsutlämningsplikt till myndigheter åsidosätter tystnadsplikten kan vi också lämna ut personuppgifter utan ditt samtycke.

Dina personuppgifter behandlas så länge du har en försäkring hos oss. När ett avtal med oss har sagts upp kommer vi att lagra uppgifterna fram till dess att preskriptionstiden för de aktuella produkterna har löpt ut, detta på grund av möjligheten till framtida ersättningskrav som kan hänvisas till avtalsförhållandet.

Dataskyddsförordningen ger dig större kontroll över dina personuppgifter. Det innebär bland annat att du har rätt att be om åtkomst till, korrigerings- eller radering av dina personuppgifter. Du har i vissa fall även rätt att protestera mot behandlingen och rätt att kräva att behandlingen begränsas. Du kan motsätta dig behandling av personuppgifter kopplad till direktmarknadsföring, och du kan återkalla ditt samtycke. Du har också rätt att få de personuppgifter du har lämnat om dig själv utlämnade till dig, och du har rätt att klaga hos tillsynsmyndigheter. Du kan utöva dina rättigheter om dataskydd när du loggat in på Mina sidor hos oss, eller genom att kontakta oss skriftligen via e-post insyn@gjensidige.se

Personuppgiftsansvarig är Gjensidige Forsikring ASA Norge, svensk filial, Karlavägen 108, Plan 5, 115 26 Stockholm, Sverige, med org.nr. 516407-0384. Postadress är: Gjensidige Forsikring, Box 3031, 103 61 Stockholm, Sverige.

Du kan också kontakta vårt dataskyddsombud på dataskyddsombudet@gjensidige.se eller per post till: Gjensidige Forsikring, Dataskyddsombudet, Box 3031, 103 61 Stockholm, Sverige.

Vår fullständiga integritetspolicy hittar du på www.gjensidige.se. Du kan också få den skickad till dig per post genom att skicka in en skriftlig begäran till oss på adressen ovan.

1.2 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller alltid i Sverige.

För maskiner och motorredskap är giltighetsområdet begränsat till Sverige, Danmark, Finland och Norge om annat ej avtalats. Detta gäller dock inte trafikförsäkringen. För övriga fordon, och trafikförsäkring för maskiner och motorredskap, gäller försäkringen i flera andra länder. Vilka dessa är framgår av ett särskilt försäkringsbrev med s.k. grönt kort, som utfärdas på begäran.

För vissa försäkringsformer är giltighetsområdet dock begränsat till Sverige, eller Sverige, Danmark, Finland och Norge. Om giltighetsområdet är begränsat framgår det av villkoret för försäkringsformen.

Om försäkringen gäller i flera länder så gäller den också under transport mellan dessa länder. Trafikförsäkringen gäller dock alltid i hela världen enligt trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige.

1.3 Försäkringen gäller inte för

1.3.1 Leverantörsgaranti

Försäkringen gäller inte för skada som leverantör eller annan ansvarar för enligt konsumentköplagen, konsumenttjänstlagen, garanti eller liknande åtagande. Försäkringen gäller dock om den försäkrade kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

1.3.2 Utlandsplacering

Om fordonet varit utomlands i mer än 182 dagar i sträck när skadan inträffar.

1.3.3 Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Försäkringen gäller dock i vissa fall. Förutsättningarna är att

- skadan hänt utanför Sverige och inom tre månader efter oroligheternas utbrott,
- fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan hände och
- den försäkrade inte deltagit i händelserna, inte fungerat som rapportör eller liknande och inte låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättning betalar Gjensidige dessutom

- genom räddningsförsäkring, nödvändiga merutgifter för hemresa
- genom stöldförsäkring, förlust av fordonet på grund av att det har konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

Vid skador där trafikskadelagen är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

1.3.4 Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadan direkt eller indirekt orsakats av atomkärnprocess.

1.3.5 Genombrott i vattendamm

Ersättning lämnas inte för skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakas av eller står i samband med ett genombrott av vattendamm.

1.3.6 Sanktion m.m.

Försäkringen gäller inte för skada eller utbetalning av någon förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera Gjensidige för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sanktioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA.

1.3.7 Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadestånd, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

1.3.8 Terrorhandlingar

Med ändring av vad som anges i försäkringsvillkoren angående försäkrad egendom, försäkrade händelser eller i övrigt angående försäkringens omfattning eller giltighet gäller försäkringen inte för skada som orsakats av eller står i samband med eller annars är en följd av spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen eller kärnämnen, kärnavfall eller andra ämnen med skadlig strålning i samband med eller i följd av terrorhandling.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i syfte att

1. allvarligt skrämma en befolkning,
2. otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd eller allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, och ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

1.4 Räddningsplikt

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan. Om någon annan är ersättningskyldig ska den försäkrade också vidta åtgärder för att bevara den rätt Gjensidige kan ha mot denne.

1.4.1 Räddningskostnader

Gjensidige ersätter skäligen kostnader för åtgärd som Gjensidige föreskrivit eller som annan med hänsyn till omständigheterna är rimlig. Ersättning lämnas dock inte om den försäkrade har rätt till ersättning från annan enligt lag, författning, avtal, garanti eller liknande åtagande. Vid annan försäkring än ansvarsförsäkring ersätts räddningskostnad även om försäkringsbeloppet inte räcker till.

1.4.2 Brott mot räddningsplikten

Har den försäkrade uppsåtligen åsidosatt sin räddningsplikt, kan ersättningen sättas ned såvitt angår honom efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade har åsidosatt sina skyldigheter med vetskap om att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller annars genom grov vårdslöshet. Avdrag görs med 10 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, dock lägst med 2 500 kr. Avdraget kan höjas i allvarigare fall och sänkas om det föreligger förmildrande omständigheter.

Se också vilka som likställs med den försäkrade i punkt 1.7.1 och när nedsättning inte görs i punkt 1.7.2. För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

1.5 Framkallande av försäkringsfall

Om den försäkrade uppsåtligen har framkallat ett försäkringsfall, lämnas inte ersättning från försäkringen såvitt angår denne. Detsamma gäller i den mån den försäkrade uppsåtligen har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Har den försäkrade genom grov vårdslöshet framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följder, kan ersättningen sättas ned såvitt angår denne efter vad som är skäligt med hänsyn till dennes förhållanden och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om den försäkrade annars måste antas ha handlat eller underlåtit att handla i vetskap om att detta innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa.

Se också vilka som likställs med den försäkrade i punkt 1.7.1 och när nedsättning inte görs i punkt 1.7.2. För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

1.6 Brott mot säkerhetsföreskrift

Om den försäkrade vid försäkringsfallet har försummat att följa en säkerhetsföreskrift som framgår av försäkringsvillkoren eller av en författning som villkoren hänvisar till, betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckning skadan får antas ha inträffat även om föreskriften hade iakttagits. Med den försäkrade likställs annan som har haft att tillse att föreskriften följdes.

Om det inte framgår annat av säkerhetsföreskriften görs avdrag med 25 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, dock lägst med 2 500 kr. Avdraget kan höjas i allvarigare fall och sänkas om det föreligger förmildrande omständigheter.

Se också vilka som likställs med den försäkrade i punkt 1.7.1 och när nedsättning inte görs i punkt 1.7.2. För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

1.7 Om nedsättning av försäkringsersättningen

1.7.1 Vilka som likställs med den försäkrade

1.7.1.1 Om det är företagsförsäkring

1. Med den försäkrades handlande likställs vid brott mot räddningsplikten och framkallande av försäkringsfallet, handlande av
 - a) anställda i ledande ställning på företaget eller på platsen, och
 - b) annan som har handlat med dennes samtycke.

2. Med den försäkrades handlande likställs vid brott mot säkerhetsföreskrifter nedanstående personer och annan som har handlat med dennes samtycke.

- a) Anställda, och
- b) entreprenörer och andra uppdragstagare, och
- c) annan som har haft att tillse att säkerhetsföreskriften följdes.

1.7.1.2 Om det är konsumentförsäkring

Med den försäkrades handlande likställs vid framkallande av försäkringsfallet, brott mot räddningsplikten och brott mot säkerhetsföreskrifter, handlande av

- a) den som med den försäkrades samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen, och
- b) den försäkrades make, sambo och annan familjemedlem, när den försäkrade egendomen utgör gemensam bostad eller bohag i en sådan bostad.

Detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl mot detta.

1.7.2 När nedsättning inte görs

Ersättning sätts inte ned vid brott mot upplysningsplikten, försummelse att anmäla riskökning, brott mot räddningsplikten, framkallande av försäkringsfallet och brott mot säkerhetsföreskrift till följd av

- a) ringa oaktsamhet,
- b) handlande av någon som var allvarligt psykiskt störd eller som var under tolv år, eller
- c) handlande som avsåg att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Nedsättning görs inte heller vid brott mot upplysningsplikten och försummelse att meddela riskökning enligt punkt 1.1.2.2 b), om Gjensidige då insåg eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för avtalets innehåll.

1.8 Reglering av skada

1.8.1.1 Anmälan av skada

Vid företagsförsäkring gäller att den som yrkar försäkringsersättning för en uppkommen skada ska anmäla detta till Gjensidige inom ett år (12 månader) från skadetillfället, annars går rätten till ersättning helt förlorad.

1.8.1.2 Anmälan och ersättningskrav

Skada ska anmälas till Gjensidige utan dröjsmål. Dessutom ska den som begär ersättning

- a) vid stöld, eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall göra polisanmälan på den ort där skadan inträffat och sända in denna till Gjensidige
- b) vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel anmäla skadan till transportföretaget
- c) lämna specificerat krav på ersättning
- d) om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa Gjensidige om detta
- e) på begäran av Gjensidige lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som Gjensidige behöver för att reglera skadan.

1.8.1.3 Besiktning

Den som begär ersättning är skyldig att medverka till besiktning som Gjensidige vill utföra med anledning av inträffad skada.

1.8.1.4 Reparation

Reparation får, utöver vad som följer av Räddningsplikten, endast ske efter Gjensidiges godkännande. Beträffande valet av reparatör, reparationsmetod och material ska Gjensidiges anvisningar följas. Gjensidige äger företräda den försäkrade i förhållande till den som utför reparationen. Skadade föremål ska hållas tillgängliga för eventuell besiktning.

I brådskande fall får sådan reparation utföras som är nödvändig för att färdens med fordonet ska kunna fortsätta. En förutsättning för detta är att reparationen sker efter samråd med Gjensidige. Gjensidiges anvisningar ska följas.

1.8.1.5 Påföljd

Om den ersättningsberättigade har försummat att följa villkoren om

- anmälan och ersättningskrav enligt punkt 1.8.2
- besiktning enligt punkt 1.8.3
- reparation enligt punkt 1.8.4

och försummelsen har medfört skada för Gjensidige, kan den ersättning som annars skulle ha betalats sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Vid ansvarsförsäkring har Gjensidige istället rätt att från den försäkrade återkräva en skälig del av vad Gjensidige har utgett till den skadelidande.

Detta gäller dock inte om oaktsamheten har varit ringa. Avdrag görs med 10 % av ersättningen utöver eventuell självrisk, dock

lägst med 2 500 kr. Avdraget kan höjas i allvarigare fall och sänkas om det föreligger förmildrande omständigheter. För nedsättning av trafikskadeersättning gäller trafikskadelagen.

1.8.1.6 Preskription

Preskription av trafikskadeersättning

Du förlorar din rätt till trafikskadeersättning om du inte väcker talan mot oss inom tio år från skadehändelsen. Om du anmält skadan till oss inom den tid som angetts här ovan, har du alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

Preskription av annan försäkringsersättning

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat skydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från den tidpunkt när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du anmält skadan till oss inom den tid som angetts här ovan, har du alltid sex månader på dig att väcka talan mot oss, sedan vi lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

Vid annan försäkring än konsumentförsäkring har vi rätt att skriftligen förelägga det försäkrade företaget att väcka talan senast ett år från det att företaget fick del av föreläggandet.

1.8.2 Oriktig eller ofullständig uppgift vid skaderegleringen

Om den försäkrade eller någon annan som begär ersättning av Gjensidige efter ett försäkringsfall uppsåtligt eller av grov vårdslöshet oriktigt har uppgett eller förtigt eller dolt något av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen, kan den ersättning som annars skulle ha betalats till denne sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

1.8.3 Dubbelförsäkring

Har samma intresse försäkrats mot samma fara hos flera bolag, är varje bolag ansvarigt mot den försäkrade som om det bolaget ensamt hade beviljat försäkring.

Den försäkrade har dock inte rätt till högre ersättning från bolagen än som sammanlagt svarar mot skadan. Överstiger summan av ansvarsbeloppen skadan, fördelas ansvarigheten mellan bolagen efter förhållandet mellan ansvarsbeloppen.

1.8.4 Mervärdesskatt (moms)

1.8.4.1 Trafik- och ansvarsförsäkring

Försäkringstagaren ska på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt och till Gjensidige betala moms som utbetalats till skadelidande.

1.8.4.2 Annan försäkring

Gjensidige betalar inte moms när försäkringstagaren, den försäkrade, bilägaren eller uthyraren av det försäkrade fordonet är redovisningskyldig för sådan skatt.

I förekommande fall ska försäkringstagaren på begäran utnyttja sin avlyftningsrätt och till Gjensidige betala utlagd moms till skadelidande som fått ersättning direkt av Gjensidige.

1.8.5 Utbetalning av ersättning

Gjensidige ska betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade gjort vad som angetts i

- anmälan och ersättningskrav enligt punkt 1.8.1.1
- besiktning enligt punkt 1.8.1.3
- reparation enligt punkt 1.8.1.4.

Livränta betalas dock successivt.

Har den som begär ersättning uppenbarligen rätt till åtminstone visst belopp, utbetalar Gjensidige detta i avräkning på den slutliga ersättningen.

När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska Gjensidige betala ersättning senast en månad efter det att den ersättningsberättigade visat att egendomen reparerats eller återanskaffats.

Vad som sagts ovan gäller inte om myndighet meddelar beslut eller annan liknande händelse som påverkar Gjensidiges möjlighet att betala ersättning. Ersättning betalas sedan hindret har upphört.

1.8.5.1 Ränta

Betalas ersättning efter utgången av den tid som angetts i utbetalning av ersättning betalar Gjensidige dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Under polisutredning eller värdering enligt punkt 1.8.7 betalar Gjensidige dock ränta endast enligt riksbankens referensränta.

1.8.6 Återkrav

1.8.6.1

I samma utsträckning som Gjensidige har betalat ersättning för skada, övertar Gjensidige den försäkrades rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan eller enligt åtagande svarar för skadan.

Mot privatperson får Gjensidige framställa återkrav endast om denne vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet

eller vårdslöshet i förening med rattfylleri eller grovt rattfylleri. Denna begränsning gäller inte återkrav mot den som är ansvarig för skada som ersätts genom stöldförsäkringen.

1.8.6.2

I samma utsträckning som Gjensidige har betalat ersättning från trafikförsäkring, har Gjensidige enligt trafikskadelagen rätt att kräva tillbaka ersättning av den som vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet eller vårdslöshet i förening med rattfylleri eller grovt rattfylleri. Dessutom kan Gjensidige enligt trafikskadelagen framställa återkrav mot innehavare av järnväg eller spårväg.

1.8.7 Om det blir tvist

Vid tvist om värdet av skada på egendom ska på begäran av någon av parterna en värderingsman uttala sig om värdet. Värderingsmannen ska vara auktoriserad av svensk handelskammare om inte parterna enats om annat.

Värderingsmannen ska tillämpa villkorens värderingsregler. Parterna får lägga fram egen utredning och lämna egna synpunkter. I sitt utlåtande ska värderingsmannen ange hur denne beräknat skadans värde. Värderingsmannen ska lämna sitt utlåtande inom tre månader sedan denne blivit utsedd.

Av ersättningen till värderingsmannen ska den försäkrade betala gällande rättsskyddssjälvrisk, dock sammanlagt högst 50 % av värderingsmannens ersättning. Om skadan genom värderingsmannens utlåtande värderas till högre belopp än det som Gjensidige erbjudit, betalar dock Gjensidige hela kostnaden.

1.8.8 Skaderegistrering

Gjensidige äger rätt att i ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR) registrera anmälda skador med anledning av denna försäkring.

1.9 Självrisk

Från ersättningen görs vid varje skadetillfälle avdrag med den grundsjälvrisk som framgår av försäkringsbrevet. I vissa fall kan självrisken vara högre eller lägre än vad som anges där och extra självrisk kan tillkomma, detta framgår i så fall av villkorsavsnittet för försäkringsformen.

1.9.1 Procentuell självrisk

Procentuella självrisker är antingen i procent av prisbasbeloppet eller i procent av skadekostnaden. I det senare fallet beräknas självrisken på den del av skadekostnaden som överstiger grundsjälvrisk.

1.9.2 Flera skador

Om försäkringstagaren drabbas av flera skador vid samma tillfälle gäller försäkringen med en grundsjälvrisk, den högsta enligt följande

- a) då ersättning ska lämnas från flera försäkringsformer i fordonsförsäkringen.
- b) då ersättning ska lämnas från både fordons- och privat sakförsäkring i Gjensidige.
- c) då ersättning ska lämnas från både fordons- och företagsförsäkring i Gjensidige.
- d) då ersättning ska lämnas från både dragfordons- och släpvagns vagnskadeförsäkring i Gjensidige.
- e) då ersättning ska lämnas från både fordons- och transportöransvarförsäkring i Gjensidige.

Försäkringen gäller med högst två självrisker om försäkringstagaren har flera fordon försäkrade i Gjensidige och dessa skadas vid samma tillfälle genom brand, stöld- eller glasskada eller genom uppsåtlig skadegörelse av tredje man.

Är extra självrisk aktuell räknas den först samman med grundsjälvrisk i övrigt.

Självrisk avseende trafik-, ansvar- och rättsskyddsförsäkring ska alltid betalas utöver annan självrisk.

1.9.3 Begränsad självrisk för uthyrningsfordon

Reglerna om begränsning av antalet självrisker enligt punkt 1.9.2 gäller inte. Istället gäller försäkringen med högst två självrisker även om flera fordon skadas vid

- a) brand.
- b) stöld genom inbrott i godkänd låst lokal eller inom godkänt låst stängslat område, se nedan.
- c) vagnskada inom godkänd låst lokal eller inom godkänt låst stängslat område, se nedan.

1.9.3.1 Godkänt låst stängslat område

Med detta avses inhägnad bestående av stängsel eller vägg som är minst 2,20 m högt varav dess översta 0,20 m ska utgöras av minst två rader taggtråd.

För godkända lås och nyckelhantering, se "Godkänd låst lokal" nedan, punkt 1.9.3.2 - 1.9.3.2.4.

1.9.3.2 Godkänd låst lokal

Skyddsklass 1.

1.9.3.2.1 Försäkringslokal

Försäkringslokalens omslutningsyta (vägg, golv, tak, dörr och fönster) ska, såväl vad avser det byggnadstekniska utförandet som lås och reglingsanordningar, i sin helhet ge ett efter förhållandena godtagbart skydd mot inbrott och försvara bortförandet av stöldgods.

Med försäkringslokal avses sammanhängande utrymmen i en byggnad som den försäkrade använder för sin verksamhet.

Observera: Exempel på omslutningsyta som inte ger ett godtagbart skydd mot inbrott är

- byggnads yttervägg av plåt och träpanel utan innerbeklädnad eller yttervägg av plast
- innervägg av gips. Om sådan vägg vetter mot annan hyresgästs lokal och består av sammanlagt fyra lager gips anses dock väggen ge ett godtagbart skydd mot inbrott
- dörr som endast är avsedd att användas för inomhusbruk.

1.9.3.2.2 Dörrar, fönster m.m.

- a) Dörr, port och lucka i omslutningsyta ska vara låst med en godkänd låsenhet.
- b) Skjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion.
- c) Parskjutdörr ska vara låst med en godkänd låsenhet med hakande funktion i framkanten, och en godkänd låsenhet, utan krav på godkänt slutbleck, med hakande funktion i varje bakkant.
- d) För pardörr gäller att
 - den aktiva dörrhalvan ska vara låst med en godkänd låsenhet, och att
 - den inaktiva dörrhalvan ska vara reglad upp- och nedtill med godkända kantreglar, eller invändigt låst med godkänt spanjolethandtag, eller invändigt försedd med stålbom i fyrkantsrör, dimension 40 x 40 x 3 mm, över hela pardörren och låst med ett godkänt hänglås i hänglåsklass 3.
- e) Lås i dörr, port och lucka ska, på båda sidor om låset, vara förstärkt med ett godkänt dörrförstärkningsbehör i låsklass 3 i SS 3522. Utåtgående dörr ska ha en godkänd bakkantssäkring.
- f) Dörr till container ska vara låst med en godkänd låsbom i hänglåsklass 4.
- g) Nödutgång ska vara låst med en godkänd låsenhet inkl. elektrisk upplåsningsskontroll kopplad till en för verksamheten väsentlig funktion.
- h) Öppningsbart fönster i omslutningsyta ska vara stängt och invändigt reglat.

- i) Brandventilator ska vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig mekanisk reglingsanordning eller försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".
- j) Annan öppning i omslutningsyta som är större än 150 x 300 mm ska vara försedd med godkänt galler i klass 3, enligt Svenska Stöldskyddsföreningens "Norm för galler".

1.9.3.2.3 Godkända lås m.m.

- a) Godkänd låsenhet består av
 - godkänt lås, godkänd cylinder, godkänt slutbleck och godkänt dörrförstärkningsbehör, eller
 - godkänt hänglås med godkänt hänglåsbeslag eller – godkänd låsbom.
- b) Godkänt lås ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522. Det innebär bl.a. att låset
 - från båda sidor om dörren endast ska kunna öppnas och låsas med för låset avsedd nyckel
 - ska vara utfört så att inga delar som påverkar låsets inbrottskydd kan demonteras från låsets utsida. Sådana delar ska inte heller kunna demonteras från dörrens insida annat än med specialverktyg.
- c) Godkänd elektromekanisk låsanläggning ska vara installerad enligt Svenska Stöldskyddsföreningens regler för projektering och installation av elektromekanisk låsanläggning, SSF 210.
- d) Godkänt slutbleck ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522.
- e) Godkänt dörrförstärkningsbehör ska uppfylla låsklass 3 i SS 3522.
- f) Godkänt hänglås för dörr, port eller lucka.
 - Vid utvändig montering ska både hänglås och beslag uppfylla hänglåsklass 4.
 - Vid invändig montering ska hänglåset uppfylla hänglåsklass 3.
- g) Övriga nämnda lås och andra produkter är godkända om de finns angivna i Svenska Stöldskyddsföreningens publikation Säkerhetsguiden.

1.9.3.2.4 Nyckelhantering

- a) Dörr, port och lucka anses inte låst om nyckel eller kodmedia kvarlämnats i låset eller kodavläsaren.
- b) Nyckel och kodmedia till försäkringslokal ska, om den förvaras på försäkringsställe, förvaras i låst skåp eller låda. Skåp eller låda anses inte låst om nyckel kvarlämnats i eller i anslutning till låset.
- c) Nyckel och kodmedia till försäkringslokal får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.

- d) Lås och pinkod till försäkringslokal ska omedelbart ändras eller bytas om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, kodmedia eller pinkod.

1.10 Översikt

Försäkringsskydd Företagsmotor. Detta kan ingå i försäkringen för:

	företags- ägd personbil & lätt lastbil	företags- ägd lätt släp	budbil	taxi	buss	tung lastbil	tungt släp	flytande släp ²⁾	maskiner	personbil uthyrning
Trafikförsäkring	x		x	x	x	x			x	x
Stöldförsäkring inkl skadegörelse	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Brandförsäkring	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Glasruteförsäkring	x		x	x	x	x			x	x
Maskinskadeförsäkring	x								x	x
Vagnskadeförsäkring	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Räddningsförsäkring	x									x
Bärgningsförsäkring	x		x	x	x	x				x
Avbrottsförsäkring				x	x	x	x		x	
Hyrbil och självriskreducering	x		x							
Kör vidareförsäkring					x	x				
Transportör- ansvarsförsäkring			x	x	x	x				
Förares lösöre					x	x			x	
Passagerares resgods				x	x					
Krisförsäkring	x		x	x	x	x			x	
Rånförsäkring			x	x	x	x				
Rättsskyddsförsäkring fordonet	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Bulkansvarsförsäkring						x				
Åkarförsäkring			x	x	x	x			x	
Förarycksfalls- försäkring	x		x	x	x	x			x	
Trafikolycksfalls- försäkring	x		x			x			x	
Saneringsförsäkring	x		x	x		x			x	x
Allriskförsäkring	x									
Egendom i bil	x									
Utökat kasko	x									
Parkeringskada	x									
Assistans	x									

1) I åkarförsäkringen ingår ansvarsförsäkring, rättsskyddsförsäkring - företaget, egendomsförsäkring och oljeskadeförsäkring

2) Flytande försäkring för annans släp

2. Trafik-, trafikolycksfalls- och förarolycksfallsförsäkring

2.1 Trafikförsäkring

2.1.1 Omfattning

Trafikförsäkring för trafikförsäkringspliktiga fordon och bilansvarsförsäkring för inte trafikförsäkringspliktiga fordon.

2.1.1.1

Försäkringen gäller enligt reglerna i Trafikskadelagen för person- och sakskada, som är en följd av trafik med fordonet.

Enligt dessa regler kan ersättning inte lämnas för skada bl.a. på fordonet eller på egendom som transporteras med fordonet.

Varje skadad förare eller passagerare får dock ersättning upp till 25 % av prisbasbeloppet för samtidigt skadade kläder och andra tillhörigheter som bars vid skadetillfället. Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte värdeföremål som t.ex. kameror, ringar och smycken och inte pengar eller värdehandlingar.

Den utvidgade ersättningsrätten gäller dessutom endast om den skadelidande samtidigt har drabbats av en personskada som ersätts från trafikförsäkringen.

Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagen regleras enligt skadelandets lagstiftning. Beträffande svensk medborgare eller den som har hemvist i Sverige, se punkt 1.2 Giltighetsområde tredje stycket.

2.1.1.2

Vid skada på egendom kan ersättningen minskas (jämkas) om den som drabbats av skadan varit medvållande, dvs. själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 25 % av prisbasbeloppet. För den del av skadan som överstiger 25 % av prisbasbeloppet minskas ersättningen enligt reglerna i trafikskadelagen.

Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte

1. vid skada på
 - a) motordrivet fordon
 - b) fordon som är kopplat till motordrivet fordon
 - c) spårbundet fordon
 - d) egendom som transporteras med sådana fordon som nämns ovan
 - e) egendom som tillhör försäkringstagaren själv eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
2. om egendomens ägare har varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

2.1.1.3

Den försäkrade ska omedelbart meddela Gjensidige om denne krävts på skadestånd och kravet leder till rättegång. Den försäkrade ska följa Gjensidiges anvisningar. Om försäkringen gäller för skadan betalar Gjensidige den försäkrades rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med Gjensidiges intresse i rättegången.

Om någon drabbas av en ersättningsbar personskada kan vissa ombudskostnader som anses nödvändiga och skäliga ersättas, för att tillvarata den skadades rätt vid skadereglering utom rätta. Ombudsarvode i ärendet ersätts med högst den timkostnadsnorm som Regeringen fastställt för vissa mål.

För att ersättning för ombudskostnader ska lämnas måste den som drabbas av skada anlita ombud som är lämpligt med hänsyn till ärendets natur och som

- a) är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat), eller
- b) är jurist anställd hos advokat eller på allmän advokatbyrå, eller
- c) i ärendet förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen, eller
- d) av Försäkringsförbundet enligt "Instruktion för Försäkringsförbundets prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet" befunnits lämplig för uppdraget.

Den som kan ha rätt till statligt rättshjälp ska i första hand ansöka om detta. Gjensidige betalar inte de kostnader som skulle ha betalats av allmänna medel om ansökan hade gjorts.

2.1.1.4

Det är inte bindande för Gjensidige om den försäkrade utan Gjensidiges tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsanspråk eller betalar ersättning. Gjensidige är inte heller bundet av domstols dom, om den försäkrade inte fullgjort sin anmälningskyldighet enligt punkt 2.1.1.3.

2.1.2 Självrisk

2.1.2.1

Försäkringen gäller med självrisk om detta anges i försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoren, dock inte vid personskada med maskiner och motorredskap. Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självriskbeloppen.

2.1.2.2

Försäkringen gäller med en extra självrisk av 10 % av prisbasbeloppet om föraren fört fordonet utan att ha det körkort/ utbildningsbok/yrkesbevis som krävs eller körkort, förarbevis eller den ålder som krävs enligt lag eller förordning, vid övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten

övningskörning samt om strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft visar att föraren

- a) gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel.
- b) orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

Denna självrisk tillämpas inte om föraren gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel om det framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

Dessutom har Gjensidige rätt att av skadevållaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen. Se även punkt 1.8.6.

2.1.2.3

Försäkringen för personbil (inte taxi), lastbil med totalvikt högst 3 500 kg och husbil, gäller med en extra självrisk av 1 500 kr, om föraren var under 24 år när skadan hände (s.k. ungdomssjälvrisk).

2.1.2.4

Trafikförsäkring gäller med en extra självrisk om 10 % av prisbasbeloppet om föraren vid transport av farligt gods saknar gällande "intyg om utbildning av förare av fordon som transporterar ADR-gods" och då skada orsakats av godset. Sådant intyg (s.k. ADR-intyg) fordras vid inrikes och utrikes transport av farligt gods i

- a) tank eller tankcontainer om 3 kubikmeter eller mer
- b) behållare eller kärl om 450 l eller mer och då den sammanlagda volymen av behållare eller kärl uppgår till 3 kubikmeter eller mer.

2.1.2.5

Trafikförsäkringen gäller med en extra självrisk på 5 prisbasbelopp om skada hänt då fordonet kolliderat inom det av Trafikverket bestämda spårområdet, med järnvägsfordon/tåg eller delar till sådant.

2.1.2.6

Om inte annat avtalats skriftligt gäller försäkringen med en extra självrisk om 30 prisbasbelopp vid skada på luftfarkost eller delar till sådan. Detta gäller bara om skadan inträffar på flygplats eller annan plats där luftfarkost står uppställd eller delar till sådan förvaras.

2.1.2.7

Självrisk enligt punkt 2.1.2.1-2.1.2.5 tillämpas inte

- a) vid utbetalning enbart för skadad hund eller ren
- b) om skadan hände medan fordonet var stulet eller tillgripet
- c) om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet
- d) om försäkringstagaren kan bevisa att annan än denne, föraren eller passagerare vållat skadan eller att skadan orsakats genom bristfällighet på annat motordrivet fordon och att det inte visas att försäkringstagaren, föraren eller passageraren är medvållande eller att bristfällighet på det egna fordonet har medverkat till skadan.

2.1.2.8

Försäkringstagaren ska efter krav från Gjensidige betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Gjensidige får dock av fysisk person, för en och samma skada, inte kräva mer än 10 % av prisbasbeloppet. Detta gäller även om summan av gällande självrisker enligt punkt 2.1.2.1-2.1.2.5 är högre.

2.1.2.9

Gjensidige kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald självrisk för trafikförsäkring.

2.2 Trafikolycksfallsförsäkring

2.2.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det trafikförsäkrade fordonets förare och passagerare. Försäkringen gäller endast för svenska medborgare eller de med hemvist i Sverige.

2.2.2 Försäkringen gäller för

Försäkringen ger rätt till ersättning för personskada som uppkommer i följd av trafik med det försäkrade fordonet.

2.2.3 Försäkringen gäller inte för

Försäkringen gäller inte för personskada som uppkommit

- a) under deltagande i tävling eller träning härför
- b) medan fordonet varit tillgripet.

2.2.4 Säkerhetsföreskrifter

- a) Föraren ska ha det körkort/utbildningsbok/yrkesbevis som krävs.
- b) Vid övningskörning ska både lärare och eleven uppfylla kraven för tillåten övningskörning.
- c) Föraren får inte göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6. Istället för vad som anges där beträffande storleken på nedsättningen, minskas ersättningen i regel med 100 %.

2.2.5 Ersättning vid medicinsk invaliditet

När personskadan har medfört medicinsk invaliditet och tillståndet är stationärt, utbetalas invaliditetsersättning enligt nedan. Med medicinsk invaliditet menas att personskadan medfört bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunction.

En förutsättning för rätt till ersättning är att personskadan inom tre år medfört någon mätbar medicinsk invaliditet. Slutbedömning ska dock göras först när invaliditetsgraden är definitivt fastställd.

Försäkringsbeloppet vid fullständig (100 %) medicinsk invaliditet är 16 prisbasbelopp. Ersättning betalas ut i förhållande till dels invaliditetsgrad och dels åldern vid skadetillfället. Om den försäkrade vid skadetillfället fyllt 46 år, reduceras ersättningen med 2,5 % för varje år åldern överstiger 45 år, dock längst till och med 75 års ålder.

Om personskadan medfört skador på flera kroppsdelar, så att den totala invaliditetsgraden överstiger 100 %, begränsas ersättningen ändå till försäkringsbeloppet vid fullständig invaliditet efter åldersreduktionen enligt ovan.

Bestämning av invaliditetsgraden sker med ledning av försäkringsbolagens gemensamma tabellverk "Gradering av medicinsk invaliditet 2013".

2.2.6 Utbetalning av invaliditetsersättning

Slutreglering av skadan görs först när den medicinska invaliditeten är fastställd.

Om den skadade avlider innan slutreglering skett utbetalas till dödsboet det belopp som svarar mot den säkerställda medicinska invaliditeten som förelåg före dödsfallet. Ersättning lämnas inte om dödsfallet inträffat inom 12 månader från skadedagen.

2.2.7 Omprövning av invaliditetsersättning

Om personskadan medför att den försäkrades kroppsfunction väsentligt försämras efter det att slutreglering skett, har den försäkrade rätt att återkomma och få ersättningen prövad på nytt. Omprövning medges inte sedan tio år förflutit från det att Gjensidige meddelat beslut i ärendet.

2.2.8 Ersättning vid dödsfall

Om den försäkrade avlider på grund av personskadan inom tre år från olycksfallsskadan utbetalas 150 % av prisbasbeloppet till den försäkrades dödsbo.

2.3 Förarolycksfallsförsäkring

Försäkringen gäller på samma sätt som under 2.2 med den skillnaden att denna försäkring endast gäller fordonets förare, inte fordonets passagerare. Försäkringen gäller endast för svenska medborgare eller de med hemvist i Sverige.

3. Kasko

3.1 Omfattning

Kaskoförsäkringen är stöld-, brand-, glasrute-, maskinskade-, vagnskade- och avställningsförsäkring. Vad som anges i denna punkt gäller alla dessa försäkringsformer.

3.1.1 Försäkrad egendom

- a) Fordonet.
- b) Utrustning i eller på fordonet om den hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade. Elektronisk utrustning som inte ingår i fordonets standardutrustning ersätts endast om utrustningen är fast monterad och uteslutande konstruerad för att användas i fordonet. Utrustningen ska vara permanent ansluten till fordonets elsystem. Med fast monterad avses att utrustningen inte går att ta bort utan verktyg eller avsevärt våld. Annan bärbar utrustning för data-, ljud-, bild- eller textöverföring till exempel mobiltelefon, Ipad, navigationsutrustning eller liknande samt övriga verksamhetsrelaterade hjälpmedel, som inte är permanent anslutna till fordonets elsystem, omfattas inte av kaskoförsäkringen. Detta gäller även om det i fordonet finns fast monterade tillbehör till utrustningen. Lagringsmedia till sådan utrustning omfattas inte heller.
- c) Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt punkt b). Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. För personbilar, för lastbilar och husbilar med totalvikt högst 3 500 kg och släpvagnar till dessa eller för husvagnar gäller försäkringen dock för en extra uppsättning hjul utöver de hjul som finns på fordonet. För övriga fordonstyper omfattar försäkringen inte avmonterade hjul. För maskiner och motorredskap gäller försäkringen även om utrustningen vid skadetillfället är avmonterad från fordonet. För tung lastbil gäller försäkringen för avmonterad fordonsdel eller utrustning upp till 3 prisbasbelopp.

Som utrustning räknas för maskiner och motorredskap även manskapsvagn, redskapsvagn, farmartank och container med

innehåll som kan anses normalt för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade och för den verksamhet som utförs med försäkrat fordon. Ersättning lämnas med max 1 prisbasbelopp.

3.1.2 Försäkrat intresse

Försäkringen avser endast försäkringstagarens intresse. Den gäller därför endast om försäkringstagaren är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Dessutom avser försäkringen försäkrings- tagarens intresse i utrustning enligt punkt 3.1.1 b) och c) som är leasad.

Har fordonet köpts på avbetalning eller kredit har Gjensidige rätt att lämna ersättning till säljaren. Sådan ersättning lämnas högst med säljarens återstående fordran enligt reglerna i Konsumentkreditlagen eller lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.

Om försäkringstagaren hyrt fordonet har Gjensidige rätt att lämna ersättning till ägaren.

3.1.3 Försäkringen gäller inte vid skada

- a) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål, eller om fordonet använts i polisiär verksamhet t.ex. utryckningskörning
- b) som uppstått inom inhägnat tävlingsområde eller på banor/ platser där man kör under tävlingsliknande förhållanden.
- c) som uppstått vid bankörning, tävling, träning, uppvisning, avrostning, drifting, körträning, hastighetskörning eller liknande ändamål.

3.1.4 Säkerhetsföreskrifter

- a) Föraren ska ha det körkort/utbildningsbok/yrkesbevis som krävs.
- b) Vid övningskörning ska både lärare och eleven uppfylla kraven för tillåten övningskörning.
- c) Föraren får inte göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6. Istället för vad som anges där beträffande storleken på nedsättningen, minskas ersättningen i regel med 100 %. Nedsättning görs dock inte om försäkrings- tagaren kan göra sannolikt att denne inte insett eller inte borde ha insett förhållandet, eller att denne gjort vad denne kunnat för att förhindra körningen.

3.2 Stöldförsäkring

3.2.1 Försäkringen gäller för skada genom

- a) stöld
- b) tillgrepp av fordon
- c) rån
- d) försök till stöld, tillgrepp av fordon eller rån
- e) uppsåtlig skadegörelse av tredje man.

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte återfunnits inom en månad efter den dag Gjensidige fick skriftlig skadeanmälan.

Vid förlust eller stöld av tändningsnyckel ersätts en ny nyckel och inkodning av denna samt avkodning av den förlorade nyckeln. Vi betalar inte låsbyte eller merkostnader som uppstår till följd av att en extra huvudnyckel inte har återanskaffats/saknas.

Begreppet stöld är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör annan person i avsikt att t.ex. behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Begreppet rån innebär att någon med våld eller hot om våld, som framstår som trängande fara, tar någon annans egendom.

Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är istället olovligt brukande, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som denne redan har i sin besittning. Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, t.ex. om en hyrd bil inte återlämnas.

Stöldmomentet gäller även för skada som uppkommit på fordonet genom skadegörelse orsakad av annan person. För fordon med gällande vagnskadegaranti gäller försäkringen enbart för självriskan på vagnskadegarantin vid skadegörelse. Inträffad skada skall polisanmälas.

3.2.2 Försäkringen gäller inte för skada

Genom tillgrepp av fordon eller försök till sådant brott som orsakats av person, som tillhör samma hushåll som försäkringstagaren.

3.2.3 Säkerhetsföreskrifter

3.2.3.1 Fordon och utrustning

- a) När fordonet lämnas ska egendom enligt punkt 3.1.1:b) vara fast anbringad på fordonet eller inlåst i detta.
- b) När fordonet lämnas ska egendom enligt punkt 3.1.1:c), som förvaras i fordonet, vara inlåst i detta.
- c) Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt punkt 3.1.1:c) som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme som endast disponeras av försäkringstagaren. Föremål, som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta ska vara fastlåst med godkänt stöldskydd, kätting och hänglås av minst klass 3 enligt Stöldskyddsföreningens norm.
- d) Motorredskap ska stå under normal tillsyn. Det får således inte lämnas obevakat under längre tid.
- e) Direktimporterad personbil och lätt lastbil av fabriken Audi, BMW, Mercedes, Porsche och Volvo som är yngre än nio år gammal, och om det gått kortare tid än tre år sedan bilen registrerades i Sverige, ska ha en av Svenska Stöldskyddsföreningen godkänd startspärr (immobilizer) monterad och i funktion samt ha det svenska registreringsnumret ingraverat i samtliga rutor. Saknas någon nyckel ska motsvarande kod omedelbart raderas i bilens dator av auktoriserad verkstad. Med direktimporterad bil avses sådan som inte importerats till Sverige av tillverkaren eller av denne utsedd generalagent.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

3.2.3.2 Säkerhetsföreskrifter om stöldskydd

- 1. Gäller personbil, lastbil, maskiner, husbil, motorcykel, moped, snöskoter, 4-hjuling, terrängvagn, släp, husvagn, manskapsvagn, redskapsvagn, farmartank och skogskoja.
 - a) När fordonet lämnas ska det vara låst med godkänt stöldskydd. Stöldskydd ska vara godkänt av Svenska Stöldskyddsföreningen.
 - b) Tändningsnyckeln, nyckelkort eller liknande får inte förvaras i fordonet eller i omedelbar anslutning till fordonet och ska i övrigt förvaras aktsamt.
 - c) Förkommer nyckel till person- och lätt lastbil som är utrustad med elektronisk startspärr ska motsvarande kod omedelbart raderas i bilens dator av auktoriserad verkstad.
 - d) Motorcykel ska vara låst med två skilda godkända klass 3-lås. Om bygglås (eller kättinglås används ska låsbygeln (eller kättingen) omsluta två av fordonets motstående ramdelar, t.ex. de båda gaffelbenen.

- e) Mopeders låsanordning ska antingen vara fast anbringad vid eller omsluta två av mopedens motstående ramdelar, t.ex. de båda gaffelbenen.
- f) Snöskoter ska vara låst med ett klass 3-lås. Är skotern placerad på ett släp ska förutom ett klass 3-lås på skotern även släpet vara låst med ett dragskolås.
- g) 4-hjuling och terrängskoter ska vara låst med ett klass 3 lås enligt SSF:s norm. Terrängfordon ska vara låst med klass 3 kätting enligt SSF:s norm. Finns styrlås ska även det vara låst.
- h) Släp och husvagn ska vara låst med godkänt kulkopplingslås eller godkänt klass 3 kättinglås.
- i) Samtliga luckor/dörrar i verktygsvagn/farmartank/manskapsvagn/skogskoja ska vara försedd med hänglås av minst klass 2 Svenska Stöldskyddsföreningens (SSF) norm. Nyckeln till låset får inte förvaras i eller i omedelbar anslutning till fordonet.

- 2. Om säkerhetsföreskrifterna enligt punkt 3.2.3.2:1. inte följs kan ersättningen minskas eller utebli enligt punkt 1.6. Istället för vad som anges där beträffande storleken på nedsättningen, minskas ersättningen i regel enligt följande.

- a) Moped med minst 2 500 kr
- b) Motorcykel med minst 5 000 kr
- c) Snöskoter med minst 5 000 kr
- d) Personbil med minst 5 000 kr
- e) Lastbil med totalvikt högst 3 500 kg med minst 5 000 kr
- f) Husbil med minst 5 000 kr

- 3. Säkerhetsföreskrifterna enligt punkt 3.2.3.2:1 gäller dock inte när fordonet förvaras i

- a) allmänt garage med tjänstgörande garagevakt om föraren måste lämna ifrån sig nyckeln till stöldskyddet
- b) låst garage som endast disponeras av försäkringstagaren
- c) verkstads- eller servicelokal för reparation eller service.

3.2.3.3 Förvaring av nyckel till uthyrningsfordonets stöldlås

Nyckel till uthyrningsfordonets stöldskydd ska förvaras så att någon obehörig endast med avsevärd svårighet kan få tag i den, och därmed fordonet. Nyckeln ska därför förvaras enligt nedan, eller på annat säkrare sätt. Nyckeln till fordonets stöldskydd ska förvaras i godkänt låst stöldskyddsskåp i lokal. Om lokalen inte är låst så får varken skåpet eller lokalen lämnas obevakade. Om lokalen och skåpet är obevakade ska lokalen vara godkänd och låst enligt detta villkor punkt 1.9.3.2 - 1.9.3.2.4.

3.2.3.4 Godkänt låst stöldskyddsskåp

Skåp som minst uppfyller kraven för stöldskyddsskåp 1 enligt SS 3492. Skåpet ska vara fast förankrat i vägg eller golv i lokal. Se

Svenska Stöldskyddsföreningens publikation Säkerhetsguiden för närmare information.

3.2.3.5 Nyckelhantering

- a) Stöldskyddsskåpet anses inte låst om nyckel eller kodmedia lämnats kvar i låset eller kodavläsaren.
- b) Nyckel eller kodmedia till stöldskyddsskåp får inte förvaras i anslutning till eller i samma lokal som skåpet, när lokalen är obevakad. Är lokalen bevakad ska nyckeln vara inlåst i skåp eller låda eller bäras av en person.
- c) Nyckel och kodmedia till stöldskyddsskåpet får inte vara märkt med namn, adress eller pinkod.
- d) Lås och pinkod till stöldskyddsskåp ska omedelbart ändras eller bytas om det finns anledning att misstänka att någon obehörig kommit över nyckel, kodmedia eller pinkod.

Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minska eller utebli enligt punkt 1.6 i villkoren för motorfordonsförsäkring. Istället för vad som anges där beträffande storleken på nedsättningen, minskas ersättningen i regel med 20 % av ersättningen, dock lägst med

- 10 % av prisbasbeloppet för moped och snöskoter.
- 50 % av prisbasbeloppet för motorcykel.
- 100 % av prisbasbeloppet för övriga fordon.

Se vidare i punkt 1.6 i villkoren för motorfordonsförsäkring. Avdrag görs inte om fordonet förvarats i

- allmänt garage, som inte är försäkringstagarens, med tjänstgörande garagevakt om föraren måste lämna ifrån sig nyckeln till stöldskyddet.
- annan än försäkringstagarens verkstads- eller servicelokal om fordonet är inlämnat för reparation eller service.

3.2.3.6 Säkerhetsföreskrifter för personbilar av vissa fabrikat

Särskilda säkerhetsföreskrifter gäller för personbilar som återfinns i listan nedan som har ett marknadsvärde över 400 000 kr.

Fabrikat	Typ
Alfa Romeo	8C
Aston Martin	Alla
Audi	R; S; RS
Bentley	Alla
BMW	M-series
Bugatti	Alla
Chevrolet	Corvette
Chrysler	Hemi
Dodge	Viper; Hemi, Challenger, Charger
Ferrari	Alla
Ford	GT; BOSS;
GMC	Yukon
Hummer	Alla
Infinity	Alla
Koenigsegg	Alla
Lamborghini	Alla
Lotus	Alla
Maserati	Alla
Maybach	Alla
Mercedes	SL; SLS; SLR; AMG; Geländewagen;
Nissan	GT-R; 350Z, 370Z
Pagani Zonda	Alla
Porsche	Alla
Tesla	Alla
VW	Phaeton

Fordonet ska utrustas med

- SSF godkänt larm (utöver eventuellt originalmonterat larm) eller spårsändare. Larm/spårsändarenhet ska vara fast monterad och larm/spårsändarenhet samt kablar ska vara väl dolda. Spårsändaren måste vara kopplad till ett bevakningssystem.
- fast monterat fälgåls (typ Intera special).
- märkta rutor. Samtliga rutor skall märkas med fordonets registreringsnummer.

Dessutom ska saknade nycklar spärras (omprogrammeras så att dessa inte går att använda).

Särskilda regler gäller för fordon med ett marknadsvärde över 900 000 kr. Se punkt 3.2.3.7 och 3.2.3.8.

3.2.3.7 Säkerhetsföreskrifter för personbilar med ett marknadsvärde över 900 000 kr

- a) Fordonet ska utrustas med
- SSF godkänt larm (utöver eventuellt originallarm) eller spårsändare. Larm/spårsändare ska vara fast monterad och larm/spårsändare samt kablar ska vara väl dolda.
 - fast monterat fälgås (typ Intera special).
 - märkta rutor. Samtliga rutor skall märkas med fordonets registreringsnummer.
- b) På hemorten ska fordonet nattetid förvaras i låst garage (max 8 bilar). Större garage kräver särskilt godkännande. Vid färd utanför hemorten ska fordonet alltid förvaras på ett så tryggt sätt som möjligt. Vid utställningar, events eller andra tillställningar måste fordonet ständigt stå under uppsikt, även nattetid om inte fordonet kan placeras i enskilt låst garage. Fordonet får inte framföras av förare under 24 år.

3.2.3.8 Säkerhetsföreskrifter för personbilar med ett marknadsvärde över 1 500 000 kr

- a) Fordonet ska utrustas med
- SSF godkänt larm (utöver eventuellt originallarm) eller spårsändare. Larm/spårsändare ska vara fast monterad och larm/spårsändarenhet samt kablar ska vara väl dolda.
 - fast monterat fälgås (typ Intera special).
 - märkta rutor. Samtliga rutor skall märkas med fordonets registreringsnummer.
 - godkänd brandsläckare om minst 2 kg.
 - spårsändare godkänd av SSF. Spårsändare samt kablar ska vara väl dolda. Spårsändaren måste vara kopplad till ett bevakningssystem.

Spårsändaren måste vara bunden till ett bevakningsabonnemang.

- b) På hemorten ska fordonet nattetid förvaras i låst garage (max 8 bilar). Större garage kräver särskilt godkännande. Vid färd utanför hemorten ska fordonet alltid förvaras på ett så tryggt sätt som möjligt. Vid utställningar, events eller andra tillställningar måste fordonet ständigt stå under uppsikt, även nattetid om inte fordonet kan placeras i enskilt låst garage. Fordonet får inte framföras av förare under 24 år.

3.2.4 Lägre självrisk vid viss stöldskyddsutrustning

Om fordonet respektive redskap som omfattas av fordonets försäkring har stöldskyddsutrustning och det stjäls, kan försäkringen gälla med lägre självrisk. Stöldskyddsutrustningen ska vara av nedan nämnda slag, godkänd av oss, korrekt använd och satt i funktion vid skadetillfället.

Självrisk sänks i så fall med:

- 10 % av prisbasbeloppet, för tung lastbil, tungt släp, maskiner och motorredskap,
- 1 000 kr för övriga fordon.

Är självrisk lägre sänks den till noll kr. Självrisk sänks dock inte om vi för försäkringen har föreskrivit stöldskyddsutrustningen i fråga.

Med stöldskyddsutrustning avser vi här:

- lås- och förankringsutrustning för släp, växelflak, motorredskap och redskap till dessa,
- spårningsutrustning (satellit eller radio, t.ex. GPS och VHF).

3.3 Brandförsäkring

3.3.1 Försäkringen gäller för

Anlagd brand

- Skada genom brand som anlagts av tredje man (med tredje man menas annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke).

Övrigt

- Skada genom brand, blixtnedslag eller explosion. Med brand avses eld som kommit lös.
- Skada på elektriska kablar genom kortslutning samt direkta följdskador på elektriska komponenter.

3.3.2 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på motor, avgassystem, däck och slangar genom explosion i dessa
- b) på grund av köld, väta eller korrosion.
- c) på grund av vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till brandskadan. Vagnskadan kan ersättas genom vagnskadeförsäkringen.
- d) i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före brandskadan. Skadan kan ersättas genom stöldförsäkringen.

3.3.3 Säkerhetsföreskrifter

- a) Föreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras ska iakttas.
- b) Fabrikantens anvisningar om skötsel, underhåll, service och dylikt skall följas.
- c) Starkströmsanordning samt anordning som ska användas för att värma eller torka fordonet ska vara godkänd enligt gällande föreskrifter för sitt ändamål.
- d) Starkströmsanordning som inte är registrerad i Elmaterielregistret hos SEMKO får inte användas i fordonet.

- e) Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- f) Fordonet ska hållas tillfredställande rengjort för att förhindra uppkomst av brand.
- g) Maskiner och motorredskap ska uppfylla branschens krav i SBF 127 vad gäller kabelskydd, avstängningsanordningar, säkerhetsbesiktning m.m. Information om innehållet kan fås hos maskintillverkare, maskinleverantör eller Gjensidige. Säkerhetsbesiktning ska göras årligen av auktoriserad verkstad eller annan behörig. Traktorer och motorredskap använda i lantbruk samt mobilkrantar behöver dock inte genomgå sådan besiktning.
- h) Skördetröskor, nylevererad efter 2017-04-01, ska uppfylla branschens krav i SBF 127 och SBF 127B vad gäller brandskydd.
- i) Maskiner och motorredskap som används i brandfarlig miljö som t.ex. skogsmaskiner ska vara försett med släckningsutrustning enligt branschens regler SBF 127 och SBF 127B.
- j) Nyregistrerade fordon fr o m 2017-02-01, som arbetar i brandfarlig miljö eller med brandfarligt material ska vara utrustad med fast monterad släckanläggning (sprinkler) enligt bestämmelserna i SBF 127.
- k) När det gäller fordon med flisaggregat, så ska både fordonets flisaggregat och fordonets framdrivningsmotor, som arbetar i brandfarlig miljö eller med brandfarligt material, vara utrustad med fast monterad släckanläggning (sprinkler) enligt bestämmelserna i SBF 127 och FTR 127
- l) Fordon med fast monterad släckanläggning (sprinkler) ska årligen (inom 12 månader) genomgå funktionskontroll av släckanläggning (sprinkler) enligt tillverkarens anvisningar, varvid protokoll utfärdas. Kontrollen ska göras av certifierad utbildad personal alternativt auktoriserad servicelämnare. Protokollet ska kunna uppvisas på begäran av aktuell kravställare enligt bestämmelserna i SBF 127.
- m) För lantbrukstraktorer levererade efter 1 januari 1996 gäller: Lätt åtkomlig handbrandsläckare ska vara monterad (om inte annat anges i fordonsförteckningen SBF 127B) av klass 27A. Där handbrandsläckare av klass 27A p.g.a. konstruktionskäl inte kan monteras (s.k. minimaskiner) godkänns klass 13A89B. Dessa föreskrifter gäller inte A- eller EPA-traktor samt fordon av typ trädgårdstraktor med ett nypris under 2 prisbasbelopp och vars vikt är högst 600 kg.
- n) Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.
- o) Bussar med en totalvikt av minst 10 ton som är registrerat efter 2004-01-01 skall vara utrustad med automatiskt, av SBF, godkänt sprinklersystem i motorrummet enligt brandsäkerhetsbestämmelserna SBF 128 och FTR 128. Funktionskontroll av släckanläggningen ska utföras minst en gång per år enligt

tillverkarens eller kravställarens anvisningar, varvid protokoll skall utfärdas. Kontrollen ska göras av certifierad personal alternativt auktoriserad verkstad. Aktuellt protokoll ska kunna uppvisas enligt bestämmelser i SBF 128.

- p) Fordon som används för affärsverksamhet av typen butik, restaurang och gatukök ska minst vara utrustad med en fungerande handbrandsläckare klass 34A233BC om 6 kg, samt en instruktion för denna.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minska eller utebli enligt punkt 1.6.

3.4 Glasruteförsäkring

3.4.1 Försäkringen gäller för

skada som består i att vind-, sido- eller bakruta genombrutits, spräckts eller krossats. För maskiner och motorredskap gäller försäkringen även för skadad takruta.

3.4.2 försäkringen gäller inte för skada

- a) som skett när fordonet kolliderat, vält eller kört av vägen
- b) genom skadegörelse
- c) genom stöld

3.4.3 Lägre självrisk

Om skada på glasruta åtgärdas genom reparation i stället för byte av rutan, tillämpas en lägre självrisk. Denna självrisk framgår av försäkringsbrevet.

3.5 Maskinskadeförsäkring

3.5.1 Personbil och lätt lastbil (Tjänstebil och Hyrbil)

3.5.1.1 Giltighet

Försäkringen gäller för personbil och lätt lastbil, dock inte taxi eller budbil, som är yngre än åtta år räknat från första registreringen och som körts högst 15 000 mil. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan eller felet uppstod ska det anses ha hänt den dag anmälan gjordes till Gjensidige. Försäkringen gäller endast för bil som importerats av generalagent i Sverige eller som seriemässigt tillverkas i landet. Försäkringen gäller dock även för personbil och lätt lastbil som direktimporterats till Sverige om den var ny vid importtillfället och även om det inte framgår av försäkringsbrevet. Försäkringen gäller inte för skada eller fel som täcks av garanti (exempel: återförsäljargaranti, MRF-garanti, nybilsgaranti) eller annat åtagande. Se även punkt 1.3.1.

3.5.1.2 Självrisk

Självrisk enligt nedan gäller vid varje skada eller fel och tillämpas för i punkt 3.5.1.3. uppräknade komponenter var för sig.

Självrisk är om fordonet körts

- högst 4 000 mil 10 % av prisbasbeloppet
- högst 5 000 mil 20 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet
- högst 7 000 mil 30 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet
- högst 10 000 mil 40 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet
- högst 12 000 mil 50 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet
- högst 15 000 mil 60 % av skadekostnaden, lägst 10 % av prisbasbeloppet.

3.5.1.3 Försäkringen gäller för

plötslig och oförutsedd skada eller fel på nedanstående komponenter och som påverkar bilens funktion

- motor för framdrivning inklusive styrelektronik
- bränslesystem inklusive pumpar, insprutare, spridare, tankarmatur och givare (ej bränsletank, slangar, ledningar och filter)
- generator
- startmotor
- grenrör
- avgasturbo, kompressor och laddluftkylare
- lambdasond och katalysator
- tändsystem (utom tändstift)
- kombinationsinstrument
- färdator och farthållare
- torkarmotor för vind- och bakruta samt regnsensor
- motorns kylsystem inklusive oljekylare och kyl
- kraftöverföring (utom slitna lamellbelägg och följdskador)
- servosystem för bromsar inklusive styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (utom huvud- och hjälpcylindrar, bromsskivor, bromsstrummar och bromsbelägg)
- ABS-aggregat eller låsningsfria bromsar
- pump till luft/hydraulfjädring
- styrväxel inklusive pump (ej styrstag, styrstagsändar eller rattaxel)
- rattlåås/tändningslåås och kortläsare
- airbag inklusive givare, säkerhetsbälten och sträckare
- antisladd-/antispinnssystem inklusive givare
- fabriksmonterad klimatanläggning inklusive givare och spjällmotorer dock ej kondensator
- fabriksmonterad bensin-/dieselvärmare
- fabriksmonterat informations-, kommunikationssystem och navigator
- fabriksmonterat xenonljus inklusive givare (ej glas)
- fabriksmonterade säkerhetssystem

- fabriksmonterade stolsvärmare
- styrenhet till elektrisk parkeringsbroms
- styrelektronik som påverkar ovan uppräknade komponenter
- fabriksmonterat elektroniskt stöldskydd inklusive larm, dock inte centrallås, dörrlås, nycklar eller fjärrkontroll
- batteri för drivning av el- eller hybridbilar.

För fordon som drivs med hybrid- eller eldrift gäller försäkringen även för inifrån kommande skada eller fel på nedan komponenter:

- batteri för drivning av fordonet men inte lågvoltbatteri
- fabriksmonterad batteriladdare i fordonet (OBC)
- högvoltskablage inkl. fordonets laddkontaktidon men inte laddkabel eller extern laddenhet
- kylsystem för högvoltbatteri inkl. givare
- spänningsomvandlare
- strömväxlare
- system för energiåtervinning
- system för högvoltövervakning
- växelriktare

Försäkringen betalar också kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som behövs för att fastställa om skadan eller felet täcks av försäkringen.

3.5.1.4 Försäkringen gäller inte för skada eller fel som

- a) som avses i punkt 3.2.1 stöldförsäkring, punkt 3.3.1 brandförsäkring eller punkt 3.6.1 vagnskadeförsäkring.
- b) på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel om skadan orsakats av felet.
- c) som består av slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll.
- d) genom rost, frätning, köld, väta eller fukt.
- e) beror på uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- f) uppstått p.g.a. motortrimning, om inte fordonet har registreringsbesiktigats med denna egenskap och Gjensidige särskilt åtagit sig att maskinskadeförsäkra det.
- g) uppstått på bränsletank, elektrisk ackumulator (batteri) och bränsleceller.
- h) uppstått på komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande.
- i) uppstått p.g.a. användning av komponent som avviker från bilens standardmässiga utförande.

3.5.1.5 Säkerhetsföreskrifter

- a) Fabrikantens anvisningar beträffande drivmedel, service, skötsel m.m. av ovan uppräknade komponenter ska följas.
- b) Bilen får inte köras så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning.

- c) Service, reparation eller monteringsåtgärd ska vara fackmannamässigt utförd.

Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

3.5.1.6 Garanti

Om en skada regleras genom att begagnad del monteras lämnar Gjensidige garanti som motsvarar sedvanlig branschverkstadsgaranti. Garantin gäller under sex månader men är begränsad till 10 000 körda km.

Garantifall måste omgående anmälas till Gjensidige, som har rätt att besiktiga bilen innan reparationen påbörjas.

3.5.2 Lastanordning som är monterad på lastbil och släpfordon

3.5.2.1 Försäkringen gäller för

plötslig oförutsedd skada på lastanordning som är monterad på lastbil eller släpfordon. Lastanordningen är kran, tipp, bakgavelhiss eller annan anordning, som används för att lasta eller lossa gods som transporteras med det egna fordonet. Skada som lastanordningen orsakat på fordonet ersätts också, dock inte skada på lastanordningens drivkälla. Med drivkälla avses såväl lastanordningens hydraulpump eller liknande anordning, som fordonets motor, växellåda och kraftöverföring. Försäkringen omfattar anordning som är yngre än 6 år räknat från tillverkningsåret. Försäkringen upphör dock inte förrän dagen efter det försäkringsår då åldersgränsen uppnås.

Med tillverkningsår jämföras leveransåret om leverans skett senast året efter tillverkningsåret och fordonet var fabriksny vid leveransen. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska den anses ha hänt den dag anmälan gjordes till Gjensidige.

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd inifrån kommande skada.

3.5.2.2 Försäkringen gäller inte för skada eller fel som

- avses i punkt 3.2.1 stöld-, punkt 3.3.1 brand-, och punkt 3.7.1 vagnförsäkring
- består i slitage eller förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd
- orsakats av köld, väta, korrosion, frätning, kavitation eller genom sönderbränning av delar som normalt utsätts för upphettning
- uppstått på bränsletank, elektrisk ackumulator (batteri) och bränsleceller.

3.5.2.3 Säkerhetsföreskrifter

- Fordonet, påbyggnation och utrustning får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet. Fabrikantens anvisningar om hur fordonet och dess anordningar ska användas, ska därför följas.
- Aggregat, kran, lastanordning och redskap ska monteras och användas enligt fabrikantens anvisningar.
- Service, reparation eller monteringsåtgärd ska vara fackmannamässigt utförd.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

3.5.3 Maskinskadeförsäkring för maskiner och motorredskap

Av försäkringsbrevet framgår om maskinskadeförsäkring ingår i avtalet.

3.5.3.1 Försäkringen gäller för

plötslig oförutsedd inifrån kommande skada på försäkrat fordon och sådan fast monterad utrustning som kan anses vara normal för fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade.

3.5.3.2 Försäkringen gäller inte för skada eller fel

- på maskinens datautrustning.
- som avses enligt Brand-, Stöld- och Vagnskadeförsäkring.
- som består i slitage, förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll, eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd.
- genom rost, frätning, kavitation eller genom sönderbränning av delar som normalt utsätts för upphettning.
- som orsakats av köld eller väta.
- skada på bränslesystem om skadan orsakats av kondensvatten eller annan förorening i bränslet.
- på system för avgasrening om skadan beror på sammanblandning av vätskor.
- enbart på däck, larvband och batterier.
- för vilken leverantör eller annan är ansvarig på grund av kontrakt, garanti eller liknande åtagande.

3.5.3.3 Säkerhetsföreskrifter

Fordons och utrustningstillverkarens anvisningar skall följas vad gäller underhåll, vård och belastning. Rekommenderade oljor skall användas. Dokumenterad servicehistorik ska visas i samband med skada.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

3.5.3.4 Självrisk

Självrisken framgår av försäkringsbrevet.

3.5.3.5 Giltighetstid

Försäkringen upphör att gälla på den huvudförfallodag som infaller 8 år från det datum fordonet förvärvades av 1:a ägare eller 1:a registreringsdatum i Vägtrafikregistret.

3.5.4 Maskin- och elektronikförsäkring för motorcykel

Gäller för 2-hjulig svenskregistrerad seriemässigt tillverkad motorcykel som är högst 6 år gammal, räknat från första registreringsdagen och som körts högst 50 000 km. Försäkringen upphör så fort någon av dessa gränser passerats. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod blir skadedagen den dag vi fick anmälan till oss.

3.5.4.1 Försäkringen gäller för

skada eller fel på motorcykel som påverkar motorcykelns funktion och berör följande komponenter:

- elektriska kablar
- elektronikbox, säkringsdosa
- motor (för framdrift av motorcykeln)
- startmotor
- generator (och följdskador som påverkar motorcykelns elektriska funktion i dess standardutförande från fabrik)
- bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess reglerfunktioner (utom ledningar, filter och bränsletank)
- katalysator, lambdasond för avgasrening
- tändsystem och dess reglerfunktioner inklusive tändlås (utom tändningsnyckel/kort/smartkey, tändstift och batteri)
- motorns kylsystem inklusive oljekylare
- fabriksmonterat elektroniskt stöldskydd inklusive larm
- kraftöverföring (utom nedslitna belägg, kedja, drev och följdskador därav)
- styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar (ABS).

3.5.4.2 Försäkringen gäller inte för skada eller fel

- på fordon som körts på tävlingsbana eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former t ex streetrace, eller annan bankörning som inte är arrangerad av SMC. Intyg på ditt deltagande är obligatoriskt
- som ersätts av annat moment, som stöld, brand eller vagnskada
- som kan ersättas vid garanti, avgasreningsslagen eller annat åtagande
- orsakats av uteblivet eller dåligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd
- orsakats av köld, väta eller korrosion

- orsakats av användning av komponenter, som avviker från motorcykelns seriemässiga utförande, t ex genom trimning
- beror på normal förslitning eller förbrukning
- feltankning och dess följdskador
- som uppstått om ägaren inte kan styrka att motorcykelns ålder och körsträcka ligger inom gränserna för försäkringens giltighet
- den angivna effekten inte stämmer överens med ursprungseffekten.

3.5.4.3 Säkerhetsföreskrifter

Bestämmelse om service och underhåll från tillverkaren måste följas och att dessa ska utföras fackmannamässigt. Motorcykeln får inte köras så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning. Komponenter som avviker från motorcykelns seriemässiga utförande, till exempel alternativa delar eller trimmade delar får inte användas.

3.5.4.4 Garanti för begagnade komponenter

Om en skada regleras med att begagnad komponent monteras, lämnar Gjensidige garanti som motsvarar sedvanlig branschverkstadsgaranti. Garantin gäller under sex månader, men begränsas till 1 000 körda mil. Garantifall måste omgående anmälas till Gjensidige, som har rätt att besiktiga bilen innan reparationen påbörjats.

3.6 Djurkollisionsförsäkring

Ingår endast om det framgår av försäkringsbrevet

3.6.1 Omfattning

Försäkringen gäller för skada på fordonet som uppkommit genom kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommit ut på körbanan. Skadan ska vara ersättningsbar enligt vagnskadeförsäkringen eller vagnskadegaranti. Ersättningen lämnas även om vagnskadeförsäkring saknas.

3.6.2 Åtgärd

Vid skada på älg, ren, rådjur, hjort och tamdjur fordras att försäkringstagaren eller föraren gör en anmälan till ägaren eller jakträttsinnehavaren. Kan denna inte anträffas ska anmälan göras till polisen. Intyg från djurägaren eller polisen ska skickas till Gjensidige.

3.6.3 Försäkringsbelopp

Ersättningen betalas med högst 10 % av prisbasbeloppet.

3.7 Vagnskadeförsäkring

3.7.1 Försäkringen gäller för skada

- a) genom trafikolycka eller annan yttre olyckshändelse
- b) under fordonets transport på annat transportmedel

- c) på lastanordning, som är monterad på lastbil eller släpfordon till denna, även om skadan skett på annat sätt än som anges i a). Skada som lastanordningen orsakar på fordonet ersätts också. Lastanordning är kran, tipp, bakgavelhiss, pump eller annan anordning, som används för att lasta eller lossa det egna fordonet
- d) på kranarm som är monterad på mobilkran genom kranarmsbrott
- e) på fordonet som orsakats av anordning för vägarbete eller snöplogning monterad på fordonet
- f) som har orsakats på maskin eller motorredskap av att gods eller dylikt lossnat från monterat aggregat, redskap eller kran
- g) som på maskin eller motorredskap monterat aggregat, redskap eller kran orsakar på detta
- h) på anordning för vägarbete eller snöplogning monterad på maskin eller motorredskap
- i) enligt vad som anges i a) på oregistrerad släpvagn kopplad till i Gjensidige vagnskadeförsäkrad lantbrukstraktor. Ersättning betalas med högst 1 prisbasbelopp
- j) under vinterväghållning med lastbil, maskin och motorredskap. Förutom fordonet omfattar försäkringen snöplog, sandnings- eller saltningsaggregat även om utrustningen tillhör annan än försäkringstagaren.

3.7.2 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet
- b) som består i slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- c) genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i punkt 3.6.1 betalas
- d) genom trafikolycka när det gäller moped, om dess motor förändrats (trimmats) så att den lagstadgade högsta tillåtna hastigheten för mopeden kan överskridas
- e) som avses i punkt 3.2.1 stöld-, punkt 3.3.1 brand- eller punkt 3.5 maskinskadeförsäkring.
- f) som är inifrån kommande, till exempel om djur orsakar skada på bilklädseln.

3.7.3 Säkerhetsföreskrifter

- a) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet. Fabrikantens anvisningar om hur fordonet och dess anordningar ska användas, ska därför följas.
- b) Aggregat, kran, lastanordning och redskap ska monteras och användas enligt fabrikantens anvisningar.
- c) Fordonets maximilast får inte överskridas.

- d) När fordonet framförs ska det ha däck med sådana egenskaper som föreskrivs i lagar och förordningar gällande mönsterdjup och säsongsdäck.
- e) Fordonet får inte framföras i högre hastighet än den tillåtna.
- f) Maskindrivna fordonskranar vars lastmoment är större än 12 tonmeter ska årligen genomgå besiktning enligt AFS 2003:6.
- g) Vid arbete med fjärrstyrda maskiner ska särskild försiktighet iakttagas på sådant sätt att maskinen inte kan förflytta sig, glida eller rulla okontrollerat.
- h) Fordonet får inte användas om fordonet belagts med körförbud.
- i) Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.
- j) Innan fordonet används från båt, pråm eller liknande farkost ska föraren förvissa sig om att farkosten har tillräcklig bärighet och fordonet är tillfredsställande förankrat i farkosten.
- k) Innan motorredskap används från kaj, bro och liknande konstruktioner ska försäkringstagaren förvissa sig om att konstruktionen har tillräcklig bärighet.
- l) Gällande bestämmelser för kör- och vilotider ska följas.
- m) Gällande bestämmelser beträffande säkring av last skall följas.
- n) Vid arbete eller färd på torvmarker (till exempel kärr, myr och mosse) eller på andra sankmarker skall föraren, genom att låta undersöka markförhållandena, förvissa sig om att aktuellt fordon kan arbeta eller framföras på ett betryggande sätt.
- o) För fordon med stödben/balkar gäller även att vid lyft ska samtliga stödben/balkar vara helt utdragna och stödben ansatta. Förflyttning med hängande last eller utskjuten bom och/eller jibb får inte ske.
- p) Stödbensplatta ska användas där så krävs.
- q) Vid arbete med tippning på tippställen, uppslagstippar, störtchakt och dylikt skall föraren, genom att låta undersöka markförhållandena, förvissa sig om att aktuellt fordon kan arbeta eller framföras på ett betryggande sätt. Det kan innebära att det ska finnas en barriär som förhindrar att fordon kör utför tippen eller att vid mörkerkörning belysa tippens kant eller schaktmyrning för att förhindra eller begränsa skada.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

3.7.4 Särskild självrisk

- a) Under vinterväghållning med lastbil, maskiner och motorredskap är självriskan 5 % av prisbasbeloppet för lastbil och 3 % av prisbasbeloppet för maskiner och motorredskap.
- b) En extra självrisk om 100 % av prisbasbeloppet tillkommer vid vagnskada som uppstått genom att tung lastbil, buss, maskin,

motorredskap eller tillkopplad släpvagn varit för hög med hänsyn till förhållandena där det framfördes eller drogs (t.ex. p.g.a. bro, hängande anordningar, tak m.m.). Till fordonet räknas här även utrustning i eller på fordonet.

- c) Vid kollision med djur reduceras vagnskadesjälvrisk till hälften om lastbilen är utrustad med s.k. wildbar.
- d) Försäkringen för personbil (inte taxi), lastbil med totalvikt högst 3 500 kg och husbil, gäller med en extra självrisk av 1 500 kr, om föraren var under 24 år när skadan hände (s.k. ungdomssjälvrisk).

3.8 Avställningsförsäkring

3.8.1 Motordrivet fordon

Försäkringen gäller fordon som inte brukas och är uppställt i Sverige. Registreringspliktigt fordon ska vara avställt i Vägtrafikregistret.

Försäkring för avställt fordon omfattar följande försäkringsformer.

- a) Stöldförsäkring enligt punkt 3.2.
- b) Brandförsäkring enligt punkt 3.3.
- c) Försäkring för uppsåtlig skadegörelse av tredje man, annan yttre olyckshändelse eller skada under transport på annat transportmedel.
- d) Rättsskyddsförsäkring enligt punkt 6.7.

Självrisker framgår av försäkringsbrevet.

3.9 Värderings- och ersättningsregler

Vad som anges i denna punkt gäller alla försäkringsformer som är kaskoförsäkring.

3.9.1 Skada och förlust

Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvarar skadan, värderad enligt nedanstående bestämmelser.

- a) Gjensidige har rätt att avgöra om fordon ska repareras, om det ska ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska betalas kontant. Beträffande reparation, se även punkt 1.8.1.3.
- b) Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation.
- c) Beräkning av kontant ersättning grundas på fordonets eller utrustningens värde i allmänna handeln omedelbart före skadan.
- d) Gjensidige har rätt att anvisa inköpsställe.

Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordonet eller på utrustning.

3.9.1.1 Värdering av viss utrustning

Viss utrustning värderas till vad det kostar att inköpa ny likvärdig utrustning (nypriset) vid av Gjensidige anvisat inköpsställe. Ersättning lämnas med så många procent av nypriset som anges i tabellen nedan. Övrig utrustning ersätts med marknadsvärdet.

ERSÄTTNINGSTABELL

Elektronisk utrustning

Radioutrustning, CD-spelare, högtalare, förstärkare, navigationssystem:

Antal år	Ersättning i procent
<1	100
1	90
2	80
3	70
4	60
5	50
6	40
>=7	30

Grävsystem för maskiner

Antal år	Ersättning i procent
<1	100
1	85
2	70
3	55
4	40
>=5	25

Bilbatteri

Antal år	Ersättning i procent
<1	100
1	80
2	60
3	40
4	20
5	0
>=6	0

Batteri för framdrivning av el- och hybridbilar

Antal år	Ersättning i procent
<1	100
1	90
2	80
3	70
4	60
5	50
6	40
7	30
8	20
9	10
>=10	0

Lättmetalfälgar

Antal år	Ersättning i procent
<2	100
2	90
3	80
4	70
5	60
6	50
>=7	40

Om det finns bilder att tillgå så ska skicket på fälgarna tas med i beräkningen av värdet.

Ovanstående tabell gäller inte för fälgar på taxibilar. Vid värdering av fälgar på taxibilar gäller skickbedömning eller uppskattning av antal körda mil fälgarna tillryggalagt.

Däck

Körda km	Ersättning i procent
<5 000	100
5 001-10 000	90
10 001-15 000	80
15 001-20 000	70
20 001-25 000	60
25 001-30 000	50
30 001-40 000	40
40 001-50 000	30
Mer än 50001 eller mer än 5 år gamla	0%.

Vissa specialdäck, t. ex XL (Extra load), ROF (Run on flat, punkteringsfria däck) eller liknande däck, kan ha en annan avskrivning.

Ovanstående tabeller gäller inte om skicket på egendomen kan styrkas på annat sätt.

3.9.1.2 Ersättning vid stöld eller förlust av bilnyckel

Vid förlust eller stöld av tändningsnyckel ersätts en ny nyckel och inkodning av denna samt avkodning av den förlorade nyckeln. Låsbyte ersätts inte.

3.9.1.3 Nyvärdesersättning för personbil

Skadad personbil, dock inte direktimporterad, som tillverkats seriemässigt ersätts med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning). Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om den ingick i bilens "på gatan-pris".

Nyvärdesersättning lämnas under förutsättning att

- skadan skett inom ett år efter det bilen registrerades första gången (den tid bilen varit förregistrerad av bilhandlare räknas inte), och
- försäkringstagaren ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången (förregistrering av bilhandlare räknas inte), och
- bilen körts högst 20 000 km, och
- skälig reparationskostnad för bilen och den utrustning som ingår i bilens "på gatan-pris" beräknas överstiga 50 % av detta pris vid skadetillfället. Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden sker beräkningen efter senast kända cirkapris (nypris). Vid beräkningen räknas mervärdeskatt eller annan jämförlig skatt in i kostnaderna.

Om det finns särskilda skäl har Gjensidige rätt att i stället betala skadan kontant med ett belopp som motsvarar vad det skulle ha kostat Gjensidige att anskaffa en ny bil.

3.9.1.4 Högsta ersättning för 20 år gamla fordon

För bil och motorcykel som är 20 år och äldre är ersättningen från kaskoförsäkring maximerad till 6 prisbasbelopp för bil och 2 prisbasbelopp för motorcykel.

3.9.2 Värderings- och ersättningsregler vid maskinskada på maskiner och motorredskap

För plötslig oförutsedd skada enligt punkt 3.5.3. Maskinskade-försäkring för maskiner lämnas ersättning enligt följande:

Om skadan skett inom ett år efter det att fordonet eller utrustningen togs i bruk som fabriksny lämnas full ersättning för skadade delar. I annat fall görs åldersavdrag med 15 % per år. Avdraget skall aldrig överstiga 75 %. Om fordonet använts mer än 10 000 driftstimmar görs åldersavdrag med 75 % på skadade delar oavsett fordonets ålder.

För markberedare görs åldersavdrag med 20 % per år. Avdraget skall aldrig överstiga 75 %.

För lantbruksfordon gäller åldersavdrag enligt nedan tabell

Antal driftstimmar	Åldersavdrag %
0–1 000	0
1 001–1 500	15
1 501–2 000	20
2 001–2 500	25
2 501–3 000	30
3 001–3 500	35
3 501–4 000	40
4 001–4 500	45
4 501–5 000	50
5 001–5 500	55
5 501–6 000	60
6 001–6 500	65
6 501–7 000	70
7 001–7 500	75
7 501–8 000	80
Maximal avskrivning	80%

Om fordonet är äldre än sju år görs åldersavdrag på 80 procent på skadade delar oavsett antal driftstimmar.

3.9.3 Äganderätt

Gjensidige övertar äganderätten till fordon eller delar som ersätts om inte annat överenskommit.

3.9.4 Gjensidige ersätter inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet eller utrustning, som gjorts i samband med att skada reparerats
- merkostnad som beror på att Gjensidiges anvisningar om inköpsställe enligt punkt 3.9.1 inte inhämtats eller inte följts
- merkostnad genom reparationsarbete på övertid eller genom att reservdelar måste fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte Gjensidige särskilt godkänt merkostnaden
- kostnader för lackering, foliering eller stripes som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet.
 - Kostnad för det egna företagens varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och för reklamtext för det egna företaget betalas dock, men högst med 2 prisbasbelopp.
 - Kostnad för annans varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol ersätts om det finns skriftligt avtal om att denna ska finnas på fordonet. Kostnad för detta ska rymmas inom ovanstående 2 prisbasbelopp.

3. Kostnader för motivlack, randning, dimning/flera färger, foliering eller stripes betalas dock men högst med ett halvt prisbasbelopp.

- värdepåminskning efter reparation på grund av skada
- normalt slitage när fordonet använts i samband med stöld eller annat tillgrepp
- förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas, om inte Gjensidige särskilt åtagit sig detta enligt försäkringsavtalet (avbrott och hyrbil).

3.9.5 Bärgning och transport

Gjensidige betalar bärgnings- och transportkostnader enligt nedan som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsform.

3.9.5.1 Bärgning

- Om skada på fordonet är ersättningsbar, betalas också nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands betalas också transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om Gjensidige anser att detta är nödvändigt för att utföra reparationen.
- Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Har fordonet även räddnings- eller bärgningsförsäkring dras självrisk enligt denna av, annars dras vagnskadesjälvrisk av.
- Vid bärgning ska Assistanskåren anlitas. Gjensidige ersätter inte merkostnader som beror på att annan bärgare anlitas, om inte Gjensidige särskilt godkänt merkostnaden.

3.9.5.2 Hämtning av stulet fordon

Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, betalas försäkringstagarens skäligena kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan Gjensidige ombesörja hämtningen. Gjensidige avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas.

3.9.5.3 Transport av maskiner och motorredskap efter reparation

Vid skada på maskiner och motorredskap i Sverige lämnar Gjensidige, efter genomförd reparation, ersättning för skäligena transportkostnader från verkstad till den arbetsplats där skadan inträffade eller till depå om kostnaden inte blir högre.

3.9.5.4 Fordon på fartyg – gemensamt haveri

Om försäkrat fordon finns ombord på fartyg som i samband med sjöolycka förklarar "gemensamt haveri", och är fordonet försäkrat mot händelsen fartyget råkat ut för, betalar Gjensidige det bidrag som kan krävas för räddning av värdet på det försäkrade

fordonet. Försäkringen gäller i denna del utan självrisk. Med "gemensamt haveri" avses kostnad eller uppoffring som görs för att rädda fartyg och last.

4. Räddnings- och bärgningsförsäkring

4.1 Räddningsförsäkring

4.1.1 Omfattning

4.1.1.1 Försäkringen gäller för

sådan transport av förare, passagerare och försäkrat fordon, som har blivit nödvändig på grund av händelse enligt punkt 4.1.1.2–4.1.1.5. Händelsen ska ha skett under färd med fordonet eller i anslutning därtill.

Försäkringen gäller också för tillkopplad släpvagn.

4.1.1.2

Transport av passagerare

- a) till hemort inom Sverige, Danmark, Finland och Norge om resan med fordonet inte kan fortsätta. Resekostnad för passagerare betalas också om den avbrutna resan beror på att föraren drabbats av olycksfall eller plötsligt blivit sjuk eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet

4.1.1.3

Transport av förare eller passagerare när fordonet skadats, råkat ut för annat driftstopp eller stulits

- a) till hemort inom Sverige, Danmark, Finland och Norge om fordonet skadats så svårt att det inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan
- b) till hemort inom Sverige, Danmark, Finland och Norge om fordonet stulits och inte kommit till rätta innan resan fortsatt på annat sätt.

4.1.1.4

Transport av fordon när föraren eller nära anhörig passagerare till denne drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit

- till fordonets hemort inom Sverige om resan måste avbrytas och fordonet måste lämnas kvar p.g.a. att ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.

4.1.1.5

Transport av fordon som skadats, råkat ut för annat driftstopp

- a) till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Detta gäller också vid driftstopp som beror på att nyckel till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet.
- b) till fordonets hemort inom Sverige om skadan är så allvarlig att den inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Transport av oreparerat fordon ersätts om skadan skett utomlands.
- c) till fordonets hemort inom Sverige, om fordonet stulits och kommit tillrätta sedan resan fortsatt på annat sätt.

Transport av fordon enligt punkt 4.1.1.5:a) och b) ersätts inte om skada på fordonet ersätts genom kaskoförsäkring eller vagnskadegaranti. Dock ersätts hämtning av reparerat fordon enligt punkt 4.1.2.2:d).

4.1.1.6 Försäkringen gäller inte

- a) vid driftstopp p.g.a. brist på drivmedel eller p.g.a. uppenbar försummelse i fråga om fordonets skötsel och underhåll
- b) om händelsen skett när fordonet har använts trots att körförbud meddelats
- c) om fordonet inte får fortsätta köras för att det belagts med körförbud utan samband med att det skadats
- d) om händelsen skett under tävling med fordonet eller träning för sådan tävling
- e) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål
- f) för passagerare i taxi

4.1.1.7 Säkerhetsföreskrifter

- a) Föraren ska ha det körkort/utbildningsbok/yrkesbevis som krävs.
- b) Vid övningskörning ska både lärare och eleven uppfylla kraven för tillåten övningskörning.
- c) Föraren får inte göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel.
- d) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- e) Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärlighet.

Om säkerhetsföreskrifterna a)–c) inte följs gäller istället för vad som anges i punkt 1.6, beträffande storleken på nedsättningen, att ersättningen i regel minskas med 100 %.

Om övriga säkerhetsföreskrifter inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

4.1.2 Ersättningsregler

4.1.2.1 Persontransporter

- a) Om transport till läkare eller sjukhus sker med privatfordon lämnas ersättning med belopp som normalt betalas från trafikförsäkring i motsvarande fall.
- b) Hemresa till hemort inom Sverige, Danmark, Finland och Norge ersätts med kostnaden för resa med billigaste transportmedel. Resa till bestämmelseorten kan betalas i stället för hemresa om detta blir billigare. Resekostnad för passagerare betalas längst till den ort där passageraren påbörjade färden eller till fordonets hemort om passageraren skulle ha avslutat färden där.
- c) Transport av avliden ska i förväg godkännas av Gjensidige.

4.1.2.2 Fordonstransporter

- a) Hemtransport eller hämtning av fordon ska i förväg godkännas av Gjensidige.
- b) I stället för transport till närmaste verkstad enligt punkt 4.1.1.5:a) kan reparation på platsen betalas om detta inte blir dyrare.
- c) Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts högst med ett belopp som svarar mot fordonets värde. I fråga om oreparerat fordon avses värdet efter skadan.
- d) Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av försäkringstagaren. Gjensidige betalar skäliga resekostnader för föraren från hemorten till den plats där fordonet lämnats eller där det återfunnits efter stöld. Dessutom betalas dagtraktamenten enligt det statliga resereglementet och skäliga hotellkostnader under den tid det tar att hämta hem fordonet. Om det finns särskilda skäl kan Gjensidige ombesörja hämtningen av fordonet.
- e) Driftskostnader för fordon som hämtas av försäkringstagaren ersätts inte. Om Gjensidige ombesörjer hämtning eller hemtransport ska försäkringstagaren betala bränsle- och färjekostnader som denne inbesparat därigenom.

4.1.2.3

- a) Ersättning betalas i den mån rätt till ersättning inte föreligger enligt lag eller särskild författning, annan försäkring, garanti, räddningsabonnemang eller annat avtal.
- b) Gjensidige betalar inte merkostnad föranledd av gods som transporterats med fordonet eller släpvagnen.

4.2 Bärgningsförsäkring

Försäkringen omfattar fordonet och tillkopplad släpvagn.

Försäkringen gäller i Sverige, Danmark, Finland och Norge.

4.2.1 Försäkringen gäller för

bärgningskostnad som uppstått p.g.a. skada eller annat driftstopp på fordonet under färd eller i anslutning till färd med fordonet.

4.2.2 Försäkringen gäller inte

- a) vid driftstopp p.g.a. brist på drivmedel eller p.g.a. uppenbar försummelse i fråga om fordonets skötsel och underhåll
- b) om fordonet inte får fortsätta köras för att det belagts med körförbud utan samband med att det skadats
- c) om händelsen skett under tävling med fordonet eller träning för sådan tävling
- d) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål.

4.2.3 Säkerhetsföreskrifter

- a) Föraren ska ha det körkort/utbildningsbok/yrkesbevis som krävs.
- b) Vid övningskörning ska både lärare och eleven uppfylla kraven för tillåten övningskörning.
- c) Föraren får inte göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel.
- d) om händelsen skett när fordonet har använts trots att körförbud meddelats.
- e) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.
- f) Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.

Om säkerhetsföreskrifterna a)–c) inte följs gäller istället för vad som anges i punkt 1.6, beträffande storleken på nedsättningen, att ersättningen i regel minskas med 100 %.

Om övriga säkerhetsföreskrifter inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

4.2.4 Ersättningsregler

Ersättning lämnas för skälig bärgningskostnad till närmaste verkstad som kan reparera fordonet eller till depå om kostnaden inte är högre.

5. Hyrbil- och avbrottsförsäkring

5.1 Hyrbils- och avbrottsersättning samt självriskreducering för personbil och lätt lastbil (tjänstebil eller budbil)

5.1.1 Hyrbils- och avbrottsersättning

5.1.1.1 Ersättning lämnas

Om den försäkrade bilen inte kunnat användas p.g.a.

- a) brand-, stöld- eller vagnskada som är ersättningsbar enligt våra villkor för respektive försäkringsform, även om försäkringsformen inte ingår i avtalet
- b) maskinskada som är ersättningsbar enligt våra villkor
- c) för bil som är högst tio år gammal vid annat driftstopp, om det inträffat utanför Sverige och om felet inte kan repareras inom tre dygn.

Att skada är ersättningsbar innebär både att händelsen ska omfattas av villkoret för försäkringsformen och att dess säkerhetsföreskrifter har följts.

5.1.1.2 Ersättningstid

Skälig reparationstid och under den tid bilen är borta p.g.a. stöld. Om skadad bil inte repareras eller om stulen bil inte kommer till rätta inom en månad lämnas ersättning för den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdig bil. Hyrbils- och avbrottsersättning lämnas för högst 45 dagar.

5.1.1.3 Ersättning lämnas inte

- a) om bilen vid skadetillfället är avställd eller belagt med körförbud.
- b) i den del stillestånds- eller avbrottsersättning utgår från trafik- eller kaskoförsäkring.
- c) för dag då fordonet trots skada kan användas.
- d) för dag som förloras genom dröjsmål eller underlåtenhet från försäkringstagarens sida.

Försäkringstagaren ska medverka till att avbrottstiden blir så kort som möjligt.

Hyrbilen ska återlämnas till hyrbilsföretaget snarast möjligt efter det att den egna bilen reparerats.

5.1.1.4 Ersättningsbelopp

Ersättning lämnas genom att Gjensidige betalar

- dagsersättning, eller
- skälig kostnad för hyra av annat likvärdigt fordon.

Ersättningen uppgår till 75 % av dygns- och kilometerkostnaden hos av Gjensidige anvisat biluthyrningsföretag. Ersättning lämnas för kostnad för standardutrustad bil som utrymmesmässigt motsvarar den försäkrade.

Istället för hyrbilersättning kan kontant ersättning lämnas med 150 kr per dag för personbil och 200 kr per dag för lätt lastbil. Försäkringstagaren kan under avbrottstiden växla mellan hyrbil och kontantersättning.

5.1.2 Självrisikreducering

Försäkringen gäller om bilen råkar ut för vagnskada och skadan är ersättningsbar enligt våra villkor för vagnskadeförsäkring, vid

- a) kollision med vilt djur, t ex älg, ren, rådjur, hjort, grävling, vildsvin, björn eller varg
- b) annan händelse utanför Sverige.

Att skada är ersättningsbar innebär både att händelsen ska omfattas av villkoret för försäkringsformen och att dess säkerhetsföreskrifter har följts.

5.1.2.1 Gjensidige betalar

- a) den del av vagnskade- eller vagnskadegarantisjälvrisken som överstiger 2 500 kr
- b) vid skada på bil som saknar vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti, den del av skadan som överstiger 2 500 kr.

Ersättningsbeloppet är högst 5 000 kr.

5.2 Avbrottsförsäkring för tung lastbil och tungt släp

5.2.1 Ersättning lämnas

5.2.1.1 Tung lastbil

om det försäkrade fordonet inte har kunnat användas p.g.a.

- a) ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada
- b) plötslig oförutsedd skada i antingen fordonets motor eller kraftöverföring genom bräckage, skärning eller sprickbildning förutsatt att fordonet vid skadetillfället inte körts mer än 750 000 km.
- c) skada enligt punkt 5.2.1.2:a) på i Gjensidige vagnskadeförsäkrat släpfordon. Ersättning lämnas då med hälften av nedan angivna belopp för lastbil.

5.2.1.2 Tungt släp

om det försäkrade fordonet inte har kunnat användas p.g.a.

- a) ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada på det försäkrade fordonet
- b) skada enligt punkt 5.2.1.1:a) på i Gjensidige vagnskadeförsäkrad lastbil.

Att skada är ersättningsbar innebär både att händelsen ska omfattas av villkoret för försäkringsformen och att dess säkerhetsföreskrifter har följts.

5.2.2 Ersättningstid

Skälig reparationstid och under den tid fordonet är borta p.g.a. stöld, för de arbetsdagar som det skulle ha nyttjats, således inte för t.ex. servicedagar.

Om skadat fordon inte repareras eller om stulet fordon inte kommer till rätta inom en månad lämnas ersättning för den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon. Avbrottsersättning lämnas för högst 60 arbetsdagar.

5.2.3 Ersättning lämnas inte

- om fordonet vid skadetillfället är avställt eller belagt med körförbud
- till den del stillestånds- eller avbrottsersättning utgår från trafik- eller kaskoförsäkring
- för dag då fordonet trots skada kan användas
- för dag som förlorats p.g.a. dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida.

5.2.4 Karens

För tiden före, respektive under, karenstiden lämnas ingen ersättning. Vid skada på motor eller kraftöverföring räknas karenstiden alltid fr.o.m. första arbetsdagen under fordonets reparation. Annars räknas den fr.o.m. första arbetsdagen efter skadedagen, eller fr.o.m. första arbetsdagen under fordonets reparation om det har kunnat användas trots skadan.

Normalt räknas helgfri måndag-fredag som arbetsdag. Om fordonet skulle använts på lördag, söndag eller helgdag ska försäkringstagaren kunna visa detta för att också få ersättning för dessa dagar. Karenstiden är 5 arbetsdagar. Vid stöld av fordonet tillämpas ingen karens, utan ersättning lämnas fr.o.m. första arbetsdagen efter skadedagen.

5.2.5 Ersättningsbelopp

Avbrottsersättning lämnas genom att Gjensidige betalar

- dagsersättning, eller
- skälig kostnad för hyra av annat likvärdigt fordon. Gjensidige ersätter då 75% av dygns- och kilometerkostnaden.

Gjensidige ska kontaktas och hyreskostnaden ska godkännas av Gjensidige innan ersättningsfordon tas ut.

Gjensidige har rätt att bestämma vilken ersättningsform som ska tillämpas.

För lastbil beräknas ersättningen enligt punkt 5.2.5.1-5.2.5.3.

För släp enbart enligt punkt 5.2.5.1 och 5.2.5.2.

5.2.5.1 Grundbelopp

Ersättningsbelopp i kronor per dag och per påbörjat ton totalvikt. Fordonets ålder beräknas efter fordonets första registrering.

FORDONETS ÅLDER	LASTBIL	SLÄP
Yngre än 1 år	28	20
Yngre än 2 år	27	19
Yngre än 3 år	25	18
Yngre än 4 år	21	17
4 år eller äldre	19	16

5.2.5.2 Tillägg p g a nyvärde

För varje dag tillkommer ett belopp i kronor beroende på fordonets nyvärde. Vid beräkningen används det nyvärde som uppgivits vid försäkringens tecknande eller det verkliga nyvärdet om det är lägre. Om nyvärde se punkt 1.1.1.3.

För lastbil ökas avbrottsersättningen med 50 öre per 1 000 kr nyvärde för den del av nyvärdet som överstiger 1 500 000 kr, dock högst 500 kr per dag.

För släp ökas avbrottsersättningen med 75 öre per 1 000 kr nyvärde för den del av nyvärdet som överstiger 900 000 kr, dock högst 375 kr per dag.

5.2.5.3 Tillägg för lastbil

För lastbil tillkommer dessutom ett belopp i kronor per dag efter användningssätt och registrerad årlig körsträcka. Vilken uppgift vi har om årlig körsträcka och användningssätt framgår av försäkringsbrevet. Se även 1.1.1.2.

REGISTRERAT ANVÄNDNINGSSÄTT	ERSÄTTNINGSTID DAG			
	1-10	11-20	21-45	46-60
Inte yrkesmässig transport				
Oavsett körsträcka	320	270	160	60
Yrkesmässig transport				
- körsträcka				
Högst 100 000 km	630	530	420	320
Högst 130 000 km	750	650	540	430
Högst 160 000 km	850	750	640	530
Över 160 000 km	950	850	740	630

5.3 Avbrottsförsäkring för buss

5.3.1 Ersättning lämnas

om det försäkrade fordonet inte har kunnat användas p.g.a.

- ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada

- b)** plötslig oförutsedd skada i antingen fordonets motor eller kraftöverföring genom bräckage, skärning eller sprickbildning förutsatt att fordonet vid skadetillfället inte körts mer än 750 000 km.

Att skada är ersättningsbar innebär både att händelsen ska omfattas av villkoret för försäkringsformen och att dess säkerhetsföreskrifter har följts.

5.3.2 Ersättningstid

Ersättning lämnas för skälig reparationstid och under den tid fordonet är borta p.g.a. stöld, för de arbetsdagar som det skulle ha nyttjats, således inte för t.ex. servicedagar.

Om skadat fordon inte repareras eller om stulet fordon inte kommer till rätta inom en månad lämnas ersättning för den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon.

Avbrottsersättning lämnas för högst 60 arbetsdagar.

5.3.3 Ersättning lämnas inte

- a)** om fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud
b) till den del stillestånds- eller avbrottsersättning utgår från trafik- eller kaskoförsäkring.
c) för dag då fordonet trots skada kan användas
d) för dag som förlorats p.g.a. dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida.

5.3.4 Karens

För tiden före respektive under karenstiden lämnas ingen ersättning. Vid skada på motor eller kraftöverföring räknas karenstiden alltid fr.o.m. första arbetsdagen under fordonets reparation. Annars räknas den fr.o.m. första arbetsdagen efter skadedagen, eller fr.o.m. första arbetsdagen under fordonets reparation om det har kunnat användas trots skadan. Normalt räknas helgfri måndag–fredag som arbetsdag. Om fordonet skulle använts på lördag, söndag eller helgdag ska försäkringstagaren kunna visa detta för att också få ersättning för dessa dagar. Karenstiden är 5 arbetsdagar. Vid stöld av fordonet tillämpas ingen karens, utan ersättning lämnas fr.o.m. första arbetsdagen efter skadedagen.

5.3.5 Ersättningsbelopp

Avbrottsersättning lämnas genom att Gjensidige betalar

- dagsersättning, eller
- skälig kostnad för hyra av annat likvärdigt fordon. Gjensidige ersätter då 75 % av dygns- och km-kostnaden. Gjensidige ska

kontakts och hyreskostnaden ska godkännas av Gjensidige innan ersättningsfordon tas ut.

Gjensidige har rätt att bestämma vilken ersättningsform som ska tillämpas.

I tabellen angivna tal är procenttal och avser motsvarande del av prisbasbeloppet. Varje dagsersättning avrundas uppåt till närmaste tiotal kronor.

Nyvärde exkl moms upp till	Avbrottsdag		
	6–15	16–25	26–66
700 000 kr	2,6	2,3	1,9
1 300 000 kr	3,5	3,2	2,3
1 700 000 kr	4,1	3,8	2,9
2 100 000 kr	4,7	4,4	3,5
Högre	5,8	5,5	4,6

Vid beräkningen används det nyvärde exkl moms som uppgivits vid försäkringens tecknande eller det verkliga nyvärdet om det är lägre. Om nyvärde se punkt 1.1.1.3.

5.4 Avbrottsförsäkring för taxi

Försäkringen gäller för skada i Sverige, Danmark, Finland och Norge.

5.4.1 Ersättning lämnas

om den försäkrade taxin inte har kunnat användas p.g.a.

- a)** ersättningsbar brand- eller stöldskada
b) ersättningsbar vagnskada, även om vagnskadeförsäkring inte finns i Gjensidige
c) skada genom uppsåtlig skadegörelse av tredje man
d) plötslig oförutsedd händelse som drabbat motor eller kraftöverföring, om bilen körts högst 250 000 km.

Att skada är ersättningsbar innebär både att händelsen ska omfattas av villkoret för försäkringsformen och att dess säkerhetsföreskrifter har följts. Vid skada ska försäkringstagaren uppvisa

- slut- samt startrapport från taxametern som visar avbrottsdagen
- stilleståndsintyg från verkstad
- reparationsfaktura.

5.4.2 Ersättningstid

Skälig reparationstid och under den tid fordonet är borta p.g.a. stöld, för de dygn som det skulle ha nyttjats i taxiverksamheten, således inte för t.ex. servicetid. Om skadat fordon inte repareras eller om stulet fordon inte kommer till rätta inom en månad lämnas

ersättning för den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon. Ersättning lämnas under högst 45 dygn.

Vid stöldskada, där bilen kommer till rätta inom en månad lämnas ersättning för den tid bilen varit borta och för skäligen reparationstid eller rimlig tid för att anskaffa annan likvärdig bil, även om den sammanlagda tiden därigenom överstiger 45 dygn. Ersättning lämnas i dessa fall inte för sammanlagt mer än 60 dygn. Med dygn avses varje 24-timmarsperiod från den tidpunkt avbrottet inträffar. För avbrott under del av dygn utgår proportionell del av dygnersättning – dock alltid minst hälften av dygnersättningen.

5.4.3 Ersättning lämnas inte

- a) om fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud
- b) till den del stillestånds- eller avbrottsersättning utgår från trafik- eller kaskoförsäkring
- c) för dag då fordonet trots skadan kunde ha använts
- d) för dag som förlorats p.g.a. dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida.

5.4.4 Karens

För tiden före respektive under karenstiden lämnas ingen ersättning. Karenstiden räknas från och med tidpunkten för skadan, eller från och med tidpunkten då fordonet lämnades in till verkstad för reparation om fordonet har kunnat användas trots skadan.

Karenstiden är vid

- a) kaskoskada 2 dygn
- b) skada på motor och kraftöverföring 3 dygn.

Vid stöld av fordonet tillämpas ingen karen, utan ersättning lämnas fr.o.m. första arbetsdagen efter skadedagen.

5.4.5 Ersättningsbelopp

Ersättning lämnas med följande belopp per dygn

1. Taxiföretag med 1-5 taxibilar
1:a till och med 5:e dygnet 900 kr
från och med 6:e dygnet 150 kr
2. Taxiföretag med fler än 5 taxibilar
1:a till och med 5:e dygnet 540 kr
från och med 6:e dygnet 150 kr

Ersättning höjs med 100 kr per dygn om försäkringstagaren är medlem i Svenska Taxiförbundet.

Ersättning sänks med 50 kr per dygn om fordonet är fyra år gammalt eller äldre, räknat från första registreringen i Vägtrafikregistret.

5.5 Avbrottsförsäkring för maskiner och motorredskap

Försäkringen gäller i Sverige, Danmark, Finland och Norge.

5.5.1 Ersättning lämnas

om det försäkrade fordonet inte har kunnat användas p.g.a. ersättningsbar brand-, stöld-, vagn- eller maskinskada. Att skada är ersättningsbar innebär både att händelsen ska omfattas av villkoret för försäkringsformen och att dess säkerhetsföreskrifter har följts. För avbrottsersättning vid vagnskada eller maskinskada krävs både att avbrottsförsäkring och vagnskade- respektive maskinskadeförsäkring ingår i försäkringen. Skadekostnaden för maskinskada måste överstiga självriskan för att avbrottsersättning ska kunna lämnas.

Inträffar skada som kan ersättas genom leverantörsgaranti (se punkt 1.3.1) och garantiåtagandet inte omfattar ersättning för avbrott, lämnas avbrottsersättning enligt detta villkor. Detta gäller endast under förutsättning att skadehändelsen som sådan omfattas av försäkringens omfattning och villkor.

5.5.2 Ersättningstid

Ersättning lämnas för skäligen reparationstid och under den tid maskinen och motorredskapet är borta p.g.a. stöld, för de arbetsdagar som det skulle ha nyttjats, således inte för t.ex. servicedagar.

Om skadat fordon inte repareras eller om stulet fordon inte kommer till rätta inom en månad lämnas ersättning för den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon. Avbrottsersättningen lämnas för högst 45 arbetsdagar.

5.5.3 Ersättning lämnas inte

- a) om fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud
- b) till den del stillestånds- eller avbrottsersättning utgår från trafik- eller kaskoförsäkring
- c) för dag då fordonet trots skada kan användas
- d) för dag som förlorats p.g.a. dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida.

5.5.4 Karens

För tiden före respektive under karenstiden lämnas ingen ersättning. Karenstiden räknas fr.o.m. första arbetsdagen efter

skadedagen, eller fr.o.m. första arbetsdagen under fordonets reparation om det kunnat användas trots skadan.

Normalt räknas helgfri måndag–fredag som arbetsdag. Om fordonet skulle ha använts på lördag, söndag eller helgdag ska försäkringstagaren kunna visa detta för att också få ersättning för dessa dagar.

Karenstiden är 5 arbetsdagar. Vid stöld av fordonet tillämpas ingen karen, utan ersättning lämnas fr.o.m. första arbetsdagen efter skadedagen.

5.5.5 Ersättningsbelopp

Avbrottsersättning lämnas genom att Gjensidige betalar

- dagsersättning, eller
- skälig kostnad för hyra av annat likvärdigt fordon.

Gjensidige har rätt att bestämma vilken ersättningsform som ska tillämpas. Ersättning för varje förlorad arbetstimme, dock högst 8 timmar per dag, uppgår till 40 % av tillämplig maskinkostnad och förarkostnad inkl. sociala kostnader. Avbrottsersättning lämnas för varje hel arbetstimme som det försäkrade fordonet skulle ha använts. Om den försäkrade visar att fordonet under avbrottstiden skulle ha använts i två- eller treskift lämnas ersättning enligt ovan för varje skift.

5.6 Hyra av ersättningsmaskin och traktor för lantbruksfordon

5.6.1 Hyra av ersättningstraktor

5.6.1.1 Försäkringen gäller för

Försäkringen lämnar ersättning för hyra av ersättningstraktor vid skada som är ersättningsbar enligt brand-, stöld-, vagn- eller maskinskadeförsäkring under förutsättning att fordonet används i lantbruksverksamhet och att försäkringsomfattningen ingår i ditt avtal med oss.

- a) Ersättning betalas endast om den försäkrade traktorn inte kunnat användas på grund av skada och ett planerat arbete inte kunnat fullföljas.
- b) Ersättning betalas vid ersättningsbar skada endast mot uppvisande av specificerad faktura avseende hyra av traktor likvärdig med det försäkrade.

Antal körda timmar ska redovisas på hyresfaktura. Maximal ersättning för traktor betalas för maskinkostnad enligt HIR (Hushållningssällskapets maskinkostnadslista) för högst 90 timmar och 45 dygn per skadetillfälle.

- c) Ersättning betalas längst för den tid som är skälig för att reparera traktorn. Om traktorn inte ska/kan repareras, betalas istället ersättning för den tid som kan anses skälig för försäkringstagaren att skaffa annan likvärdig traktor. Ersättning betalas för maximalt 90 timmar och 45 dygn per skadetillfälle. Om traktorn inte ska/kan repareras betalas ersättning för maximalt 14 dagar.

5.6.2 Hyra av ersättningsmaskin

5.6.2.1 Försäkringen gäller för

Försäkringen lämnar ersättning för hyra av ersättningsmaskin vid skada som är ersättningsbar enligt brand-, stöld-, vagn- eller leverantör/maskinskadeförsäkring under förutsättning att fordonet används i lantbruksverksamhet och att försäkringsomfattningen ingår i ditt avtal med oss.

Ersättning betalas endast om den försäkrade maskinen inte kunnat användas på grund av skada och ett planerat arbete inte kunnat fullföljas. Ersättning betalas endast mot uppvisande av specificerad faktura avseende hyra av maskin likvärdig med det försäkrade. Antal körda timmar ska redovisas på hyresfaktura. Maximal ersättning för maskin betalas för maskinkostnad enligt HIR (Hushållningssällskapets maskinkostnadslista) för högst 90 timmar och 45 dygn per skadetillfälle.

Ersättning betalas för maximalt 45 dygn per skadetillfälle.

Ersättning betalas längst för den tid som är skälig för att reparera maskinen. Om maskinen inte ska repareras, betalas istället ersättning för den tid som kan anses skälig för försäkringstagaren att skaffa annan likvärdig maskin. Ersättning betalas för maximalt 45 dygn per skadetillfälle. Om traktorn inte ska/kan repareras betalas ersättning för maximalt 14 dagar.

Ersättning för hyra av traktor eller maskin enligt punkt 5.6.1 och 5.6.2 betalas inte

- a) vid onödigt dröjsmål eller annan underlåtenhet från den försäkrades sida.
- b) om registreringspliktigt fordon var avställt vid skadetillfället.
- c) för hyra av ersättningsmaskin med annat användningsområde eller avsevärt högre kapacitet än det försäkrade fordonet.
- d) andra kostnader än ren fordonskostnad och transportkostnad betalas inte.
- e) för ut- och intransport av hyresfordon när den sker i samband med in- och uttransport av skadat fordon.
- f) för fordon som inte används i näringsverksamhet.

5.6.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för händelse som skett inom det så kallade gröna kortområdet.

5.6.4 Självrisiker

Den självrisk som gäller för respektive försäkringsmoment dras av från den sammanlagda kostnaden för skadan på fordonet och hyreskostnaden.

6. Övriga försäkringsformer

6.1 Kör vidareförsäkring Tung Lastbil

6.1.1 Utökat giltighetsområde

till hela det s.k. Gröna kort-området för följande försäkringsformer.

- a) Bärningsförsäkring enligt punkt 4.2.
- b) Förarens lösöre enligt punkt 6.4.
- c) Passagerares resgods-försäkring enligt punkt 6.4.
- d) Rån-försäkring enligt punkt 6.6.
- e) Vidaretransport av gods enligt transportöransvarsförsäkring punkt 6.3, om transportöransvarsförsäkringen gäller för utrikes transporter (CMR).

För dessa försäkringsformer gäller villkoren i övrigt enligt respektive villkorspunkt.

6.1.2 Merkostnader för förare, passagerare och ersättningsförare

1. Försäkringen gäller dessutom för
 - a) transport av förare eller passagerare som drabbats av olycksfall eller plötsligt blivit sjuk enligt punkt 4.1.2.1 Räddningsförsäkring
 - b) transport av förare eller passagerare när fordonet skadats, råkat ut för annat driftstopp eller stulits enligt punkt 4.1.2.1 Räddningsförsäkring
 - c) ersättningsförarens utresa.
2. Försäkringen gäller inte
 - a) vid driftsavbrott som uppkommit p.g.a. fel i motorn eller kraftöverföringen på fordon som körts mer än 1 000 000 km
 - b) om driftstoppet orsakats av brist på drivmedel eller p.g.a. uppenbar försummelse i fråga om fordonets skötsel och underhåll
 - c) om händelsen skett när fordonet har använts trots att körförbud meddelats
 - d) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål
 - e) då ersättning till någon del kan utgå från annan objekt-försäkring eller garanti.

3. Säkerhetsföreskrifter

- a) Föraren ska ha det körkort/utbildningsbok/yrkesbevis som krävs.
- b) Vid övningskörning ska både lärare och eleven uppfylla kraven för tillåten övningskörning
- c) Föraren får inte göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri
- d) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet
- e) Gällande bestämmelser för kör- och vilotider ska följas.
- f) Fordonet får inte köras om det belagts med körförbud.

Om säkerhetsföreskrifterna a) – c) inte följs gäller istället för vad som anges i punkt 1.6, beträffande storleken på nedsättningen, att ersättningen i regel minskas med 100 %. Om övriga säkerhetsföreskrifter inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

4. Försäkringen betalar ersättning för

- a) transport av förare och passagerare enligt punkt 4.1.2.1 och 4.1.2.3 (Räddningsförsäkring)
- b) skäliga kostnader för utresa till ersättningsförare om ordinarie förare sedan resan påbörjats drabbas av olyckshändelse eller plötslig sjukdom och detta enligt läkarintyg medför att denne inte kan utföra sitt arbete.

6.2 Charter Buss

6.2.1 Utökat giltighetsområde

till hela det s.k. Gröna kort-området för följande försäkringsformer.

- a) Bärningsförsäkring enligt punkt 4.2.
- b) Transportöransvarsförsäkring enligt punkt 6.3.
- c) Förarens lösöre enligt punkt 6.4.
- d) Passagerares resgods-försäkring enligt punkt 6.4.
- e) Rån-försäkring enligt punkt 6.6.

För dessa försäkringsformer gäller villkoren i övrigt enligt respektive villkorspunkt.

6.2.2 Merkostnader för passagerare, ersättningsbuss och ersättningsförare

Försäkringen gäller dessutom för

1. Passagerare och ersättningsbuss
Ersättning för kostnad som uppkommer p.g.a. driftstopp under eller i anslutning till färd med bussen. Ersättning lämnas för skäliga merkostnader avseende
 - a) kost och logi som är en direkt följd av driftsstoppet och som bussföretaget är skyldig att utge till passagerare

b) ersättningsbuss under högst två dagar.

2. Ersättningsförare

Drabbas föraren sedan resa påbörjats av olyckshändelse eller plötslig sjukdom och detta medför att denne inte kan utföra sitt arbete ersätts skälig kostnad för ersättares utresa. För att ersättning ska betalas ska läkarintyg uppvisas.

3. Försäkringen gäller inte

- a)** vid driftsavbrott som uppkommit p.g.a. fel i motorn eller kraftöverföringen på fordon som körts mer än 1 000 000 km
- b)** om händelsen skett när fordonet har använts trots att körförbud meddelats
- c)** om driftstoppet orsakats av brist på drivmedel eller p.g.a. uppenbar försummelse i fråga om fordonets skötsel och underhåll
- d)** om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål
- e)** då ersättning till någon del kan utgå från annan objektförsäkring eller garanti.

4. Säkerhetsföreskrifter

- a)** Föraren ska ha det körkort/utbildningsbok/yrkesbevis som krävs.
- b)** Vid övningskörning ska både lärare och eleven uppfylla kraven för tillåten övningskörning
- c)** Föraren får inte göra sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri eller varit straffbart påverkad av anna berusningsmedel.
- d)** Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet
- e)** Gällande bestämmelser för kör- och vilotider ska följas.
- f)** Fordonet får inte användas om fordonet belagts med körförbud.

Om säkerhetsföreskrifterna a)–c) inte följs gäller istället för vad som anges i punkt 1.6, beträffande storleken på nedsättningen, att ersättningen i regel minskas med 100 %.

Om övriga säkerhetsföreskrifter inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

5. Högst ersättningsbelopp

är 2 prisbasbelopp per skada. För samtliga skador som inträffar inom ett försäkringsår är högsta ersättningsbelopp 4 prisbasbelopp.

6. Självrisken

är 10% av prisbasbeloppet.

6.3 Transportöransvarsförsäkring

Försäkringen omfattar det ansvar som försäkringstagaren påtager sig gentemot uppdragsgivare enligt Sveriges Åkeriföretags

ansvarsbestämmelser för godtransporter på väg i Sverige och mellan de nordiska länderna.

Försäkringen gäller enligt Gjensidiges Transportöransvarsvillkor GJ 30.

För ansvar som bedöms enligt Gjensidiges villkor GJ 30 gäller självriskerna i försäkringsvillkoret om inget annat avtalats.

6.4 Förarens lösöre och passagerares resgodsförsäkring

6.4.1 Förarens lösöre

Försäkringen gäller i Sverige, Danmark, Finland och Norge. Försäkringen gäller för förarens personliga lösöre – dock inte pengar och värdehandlingar – som under färd med fordonet skadas, genom trafikolycka eller brand eller skada genom stöld.

Försäkringen gäller inte i den mån ersättning för skadan kan utgå från annan försäkring eller garanti.

Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kr per förare och skada.

6.4.2 Passagerares resgodsförsäkring

Försäkringen gäller i Sverige, Danmark, Finland och Norge. Försäkringen gäller för passagerares resgod som under färd med fordonet skadas, genom trafikolycka eller brand eller skada genom stöld.

Försäkringen gäller inte i den mån ersättning för skadan kan utgå från annan försäkring eller garanti. Försäkringen gäller inte heller för kvarglömda föremål.

Högsta ersättningsbelopp är 10 000 kr per passagerare och skada.

6.5 Krisförsäkring

Försäkringen gäller för skadehändelser som inträffar under försäkringstiden.

6.5.1 Försäkringen tillhandahåller

6.5.1.1 Kristerapi

för försäkrad som råkar ut för någon av nedanstående händelser och detta medför en psykisk kris

- a)** trafikolycka
- b)** arbetsolycka i samband med användning av maskiner, motorredskap eller tung lastbil
- c)** rån, hot eller överfall i samband med färd med fordonet.

Rån, hot och överfall ska polisanmälas.

6.5.1.2 Juridisk rådgivning

till försäkrad som i samband med färd med fordonet utsatts för rån eller annat våldsbrott eller hot om det.

6.5.2 De försäkrade är

- a) föraren av försäkrat fordon
- b) arbetstagare hos försäkringstagaren
- c) make eller sambo till försäkrad enligt ovan, som avlider till följd av sådan händelse som medför rätt till ersättning enligt punkt 6.5.1.1

6.5.3 Ersättningsform

Tiden under vilken terapi och rådgivning ges är begränsad till tolv månader från skadetillfället.

6.5.3.1 Kristerapi

- a) Högst tio behandlingstillfällen per försäkrad och skada. Behandling sker hos psykolog som utses i samråd med Gjensidige. All behandling sker i Sverige, detta även om olyckan hänt utomlands. Behandlingen skall vara slutförd inom 12 månader från inträffad skada.
- b) Ersättning lämnas också för den försäkrades nödvändiga och skäligena kostnader med billigaste färdmedel för resor i Sverige.

6.5.3.2 Juridisk rådgivning

Högst trettio minuter per försäkrad och skada.

6.5.4 Försäkringen gäller inte för

Behandlingskostnad som uppstått i samband med att den försäkrade utfört eller medverkat till uppsåtlig brottslig gärning.

6.5.5 Säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren får inte utsätta sig för uppenbar risk att skadas. Detta gäller dock inte om det finns skälig anledning.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

6.6 Rånförsäkring

Försäkringen gäller i Sverige, Danmark, Finland och Norge.

6.6.1 Försäkringen gäller för

rån och överfall i samband med transport. Inträffad skada ska polisanmälas.

Ersättning lämnas för

- a) pengar och värdehandlingar som tillhör försäkringstagaren eller som denne ansvarar för
- b) förarens kläder och glasögon, som skadas vid rån eller överfall.

6.6.2 Försäkringen gäller inte om

- a) den som har utsatts för rånet eller överfallet medverkat till eller främjat detta
- b) ersättning till någon del kan utgå från annan försäkring.

6.6.3 Försäkringsbelopp – första risk

Ersättningsbeloppet är högst 1 prisbasbelopp vid varje skada. För förlorad växelkassa betalar Gjensidige högst 1 500 kr om inte försäkringstagaren kan visa att denne p.g.a. körningar haft ett högre belopp.

Skadekostnaden ersätts intill försäkringsbeloppet, även om den försäkrade egendomens värde överstiger försäkringsbeloppet.

6.7 Rättsskyddsförsäkring – fordonet

6.7.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den, som brukat fordonet utan lov.

6.7.2 Vilka tvister försäkringen gäller för

6.7.2.1 Försäkringen gäller för

tvist som kan prövas av tingsrätt, hovrätt eller Högsta domstolen. Försäkringen gäller också i resningsmål, dock endast om resning beviljas.

6.7.2.2 Försäkring gäller inte för

- a) tvist som omfattas av reglerna om handläggning av s.k. småmål enligt 1 kap 3 d § rättegångsbalken. Detta undantag ska dock inte tillämpas på tvist p.g.a. försäkringsavtalet
- b) för dig, som inte försäkrat yrkesmässig uthyrning av fordon, i tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av fordon.
- c) tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk p.g.a. gärning där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt punkt 6.7.3.2
- d) tvist där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak behandlad. Sådant intresse anses t.ex. inte föreligga om domstol eller rättshjälpsnämnd på den grunden avslagit ansökan om rättshjälp eller beslutat att rättshjälp ska upphöra.

6.7.3 Vilka brottmål försäkringen gäller för

6.7.3.1 Försäkringen gäller för

brottmål om den försäkrade misstänks eller åtalas för

- a) brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, t.ex. vårdslöshet i trafik
- b) vållande till annans död samt

c) vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Försäkringen gäller om den som åtalats för grov vårdslöshet i trafik eller för grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftvunnen dom kan visa att brottet inte bedömts som grovt.

6.7.3.2 Försäkringen gäller inte för

brottmål där misstanke om brott eller åtal till någon del avser rattfylleri, grovt rattfylleri eller olovlig körning.

6.7.4 Ombud eller försvarare

6.7.4.1

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud eller försvarare som är lämplig med hänsyn till ärendets natur och som

- a) är ledamot av Sveriges Advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat eller på allmän advokatbyrå eller
- b) förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen i tvisten eller offentlig försvarare i brottmålet eller
- c) kan visa att denne någon gång under de tre senaste åren i tvist eller brottmål av liknande beskaffenhet förordnats till biträde enligt rättshjälpslagen eller offentlig försvarare och fortfarande är lämplig eller
- d) på annat tillfredsställande sätt visat att denne har särskild lämplighet för uppdraget.

6.7.4.2

Prövningen enligt punkt 6.7.4.1:c) eller d) av ombuds eller försvarares lämplighet görs av Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnd.

6.7.4.3

Gjensidige har rätt att påkalla skiljedom rörande skäligheten av advokats arvode och kostnader hos Ombudskostnadsnämnden eller motsvarande prövning hos Sveriges Advokatsamfund.

6.7.4.4

En förutsättning för att få anlita ombud eller försvarare enligt punkt 6.7.4.1:c) eller d) är att denne förbundit sig att i händelse av tvist godta Försäkringsbolagens Rättsskyddsnämnds prövning av dennes arvode och övriga kostnader i ärendet.

6.7.4.5

I tvist eller mål som handläggs utomlands måste den försäkrade anlita ombud eller försvarare som Gjensidige bestämmer.

6.7.5 Vilka kostnader försäkringen ersätter

6.7.5.1

Den försäkrade ska i första hand anlita offentlig försvarare eftersom Gjensidige inte betalar kostnader som kan eller skulle ha kunnat betalas av allmänna medel om ansökan gjorts.

6.7.5.2

Den försäkrade kan få ersättning för kostnader enligt nedan om de är nödvändiga och skäliga och om de inte kan betalas av motpart eller staten. Det innebär bl.a. att Gjensidige inte betalar om den försäkrade i eller utom rättegång avstår från sina möjligheter att få ersättning av motparten.

- a) Ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som domstolsverket tillämpar vid fastställande av taxa i vissa mål.
- b) Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av den försäkrades ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning.
- c) Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemanna-förfarande.
- d) Expeditionskostnader i domstol.
- e) Rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet.
- f) Rättegångskostnader som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt honom att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.
- g) Kostnad för medling enligt 42 kap. 17 § rättegångsbalken.

6.7.5.3 Försäkringen lämnar inte ersättning för

- a) eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehälle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade
- b) verkställighet av dom, beslut eller avtal
- c) merkostnader som uppstår om den försäkrade anlitar flera ombud eller försvarare eller byter ombud eller försvarare
- d) ersättning till skiljemän.

6.7.6 Högsta ersättningsbelopp

Gjensidige betalar vid varje tvist eller brottmål högst 5 prisbasbelopp. En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om försäkrad har flera tvister ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

6.7.7 När gäller försäkringen

Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Anmälan ska ske senast inom tre år från tvistens uppkomst eller från det misstanken om brott delgivits försäkrad.

6.7.8 Geografisk omfattning

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde enligt punkt 1.2 tredje stycket.

6.7.9 Återkrav

I den mån ersättning lämnats p.g.a. försäkringen inträder Gjensidige i den försäkrades rätt mot motpart eller staten.

6.8 Bulkansvarsförsäkring

Försäkringen avser kontaminationsskada vid bulktransport med försäkrat fordon och tillkopplat släp.

Försäkringen gäller i Sverige, Danmark, Finland och Norge.

6.8.1 Omfattning

Försäkringen gäller för skada som drabbar mottagaren och som försäkrad genom fel eller försummelse vållat genom kontamination (sammanblandning av gods) under bulktransport. Försäkringen gäller om den försäkrade åtagit sig att ersätta skador enligt Sveriges Åkeriföretags Ansvarsbestämmelser för godsbefordran med bulktransporter.

6.8.2 Begränsningar

Ersättning enligt detta villkor lämnas inte för

- a) skada som orsakats av annan än den försäkrade eller dennes anställda
- b) skada som kan ersättas genom annan försäkring
- c) skada på det transporterade godset.

6.8.3 Säkerhetsföreskrifter

Vid rengöring av bulkfordon ska anvisningarna i Sveriges Åkeriföretags ansvarsbestämmelser följas. Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

6.8.4 Försäkringsbelopp

Ersättningsbeloppet är högst 6 prisbasbelopp per skada. Detta belopp utgör högsta sammanlagda ersättning som Gjensidige betalar i varje skada för skadestånd inkl. ränta samt utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna-, rönjnings- och räddningskostnader.

Med utrednings- och förhandlingskostnader avses kostnad för arbete som utförs av annan än Gjensidige personal.

6.8.5 Självrisk

Självrisken är vid varje skada 10 % av skadebeloppet, dock lägst 20 % av prisbasbeloppet och högst 50 % av prisbasbeloppet. Självrisken dras av från ersättningsbeloppet. Om flera skador som omfattas av detta villkor uppkommit av samma orsak anses det som en skada.

6.9 Åkarförsäkring

6.9.1 Ansvarsförsäkring

- a) När försäkringen gäller
För skada som inträffar under försäkringstiden. Vid miljökada gäller försäkringen enbart för skada som upptäckts under försäkringstiden.
- b) Var försäkringen gäller
Försäkringen gäller i de flesta europeiska länder, vilka dessa är framgår av ett särskilt försäkringsbrev med s.k. grönt kort, som utfärdas på begäran. För arbete utfört med maskiner och motorredskap är giltighetsområdet begränsat till Sverige, Danmark, Finland och Norge. Försäkringen gäller i hela världen för skada som inträffar vid deltagande i konferenser och mässor.
- c) Vad försäkringen gäller för
 - försäkringstagaren och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten, och
 - försäkringstagaren i sin egenskap av brukare av fastighet där verksamheten bedrivs samt för byggnads- och anläggningsarbeten som utförs på sådan fastighet, under förutsättning att det gäller
 - skadeståndsanspråk som framställs mot försäkringstagaren och som har samband med den försäkrade verksamheten.
- d) Försäkrad verksamhet
 - För taxi
Försäkringen gäller för
 - taxirörelse, eller taxirörelse i kombination med budbilsverksamhet.
 - För tung lastbil och budbil
Försäkringen gäller för
 - yrkesmässig åkeri- och budbilsverksamhet
 - För buss
Försäkringen gäller för
 - yrkesmässig bussverksamhet

För skogsmaskiner

Försäkringen gäller för

- skogsavverknings- och utplanteringsverksamhet
- sprängningsarbete, erforderligt för skogsavverkning och utplantering
- skada uppkommen i samband med användning av försäkrat fordon.

För mobilkranar

Försäkringen gäller för

- mobilkranverksamhet, se begränsning punkt 6.9.1.5 b).
- rivningsverksamhet, dock endast om denna utgör högst 25 % av hela verksamheten och högst 200 000 kr per uppdrag
- sprängningsarbete, dock endast i de fall entreprenadsumman inte överstiger 200 000 kr per uppdrag
- skada uppkommen i samband med användning av försäkrat fordon.

För övriga maskiner och motorredskap

Försäkringen gäller för

- alla förekommande arbetsmoment inom entreprenadverksamhet som huvudsakligen utförs med försäkrat fordon. Vid rivnings-, byggnads- och sprängningsarbete gäller dock försäkringen endast i de fall där entreprenadsumman/hyran (eller motsvarande) för försäkringstagarens arbete i den delen inte överstiger 6 prisbasbelopp.

6.9.1.1 Omfattning

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada enligt

- a) allmänna skadeståndsrättsliga regler
- b) allmänna bestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde, när dessa avtalats
- c) branschavtal om personaluthyrning där den försäkrade åtagit sig att ansvara för skada orsakad av utlyrd personal.
- d) som följer av samordningsansvaret enligt 3 kap 7 § Arbetsmiljölagen och som den försäkrade enligt avtal övertagit från byggherren för person- och sakskada, samt sådan förmögenhetsskada som är en följd av enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada

samt för sådan förmögenhetsskada som är en direkt följd av en enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada.

Försäkringen gäller dessutom för

1. Tillfällig transport

Försäkringen gäller, trots vad som anges i punkt 6.9.1.3:3, för skada på gods som uppstått vid sådan kortare, tillfällig transport som inte omfattas av lag om inrikes vägtransport, CMR eller Sveriges Åkeriföretags ansvars bestämmelser. Detta gäller inte för transport som utförs med gaffeltruck, kran eller annat fordon som är konstruerat huvudsakligen för att lyfta eller transportera gods såsom till exempel en teleskoplastare.

Säkerhetsföreskrifter

Krav uppställda av Arbetsmiljöverket på redskap/utrustning ska vara uppfyllda vid lyft och transport. Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

2. Tillfälligt lyft

Försäkringen gäller, trots vad som anges i punkt 6.9.1.3:3, för skada på gods som uppstått vid sådant tillfälligt lyft med lastbil som inte omfattas av lag om inrikes vägtransport, CMR eller Sveriges Åkeriföretags ansvarsbestämmelser. Detta gäller inte för lyft som utförs med gaffeltruck, kran eller annat fordon som är konstruerat huvudsakligen för att lyfta eller transportera gods såsom till exempel en teleskoplastare.

Säkerhetsföreskrifter

Krav uppställda av Arbetsmiljöverket på redskap/utrustning ska vara uppfyllda vid lyft och transport. Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

3. Lånad truck

Försäkringen gäller, trots vad som anges i punkt 6.9.1.3:3, för skada som uppstått när försäkrad lånat truck eller lastmaskin för att lasta eller lossa eget fordon och då skadat trucken eller lastmaskinen. Försäkringen gäller i sådant fall även för skada på annan egendom som hör till utlånaren, dock inte för skada på det som lastats eller lossats.

4. Miljöskada

Försäkringen gäller för skadeståndsskyldighet för miljöskada men bara vid plötslig och oförutsedd skada till följd av att tillfälligt fel begås eller uppkommer på

- a) tank eller annan ändamålsenlig behållare som rymmer högst 10 000 liter, som ägs av eller uteslutande används av försäkringstagaren, där denne förvarar olja och drivmedel
- b) försäkringstagarens fordon, t.ex. dess drivmedels- och transporttankar. Försäkringen gäller vid miljöskada enligt ovan

också för förmögenhetsskada som inte har samband med person- eller sakskada (ren förmögenhetsskada). För skadekostnad som inte överstiger 1 prisbasbelopp gäller försäkringen även om skadeståndsskyldighet inte föreligger.

5. Personuppgiftsskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada och för kränkning i enlighet med reglerna i Dataskyddsförordningen eller 48 § personuppgiftslagen (SFS 1998:204).

6. Nyckelförlust

Försäkringen gäller för nyckelförlust. Denna omfattning gäller inte om försäkrad verksamhet är bil- och/eller motorverkstad.

Försäkringen ersätter skälig kostnad för ändring eller, om så erfordras, byte av lås i fastigheter inom Sverige i samband med att omhändertagen nyckel förkommit. Detta gäller under förutsättning att försäkringstagaren är skyldig att svara för sådan kostnad och att den inte kan ersättas genom annan, av försäkringstagaren eller av dennes underentreprenör tecknad försäkring.

7. Hyrd lokal

Försäkringen gäller för skada på hyrd lokal om

- skadan orsakats genom brand eller vatten och
- den försäkrade stadigvarande hyr lokalen för sin verksamhet och verksamheten bedrivs i hyrd lokal i Norden.

Med brand avses - eld som kommer lös. Som brandskada anses inte skada genom hetta från eldstad eller genom att glöd eller upphettat föremål, som inte är i brand, sveder eller bränner hål utan att brand uppstår.

Med hyrd lokal avses - lokal eller byggnad (även byggnad på ofri grund) som försäkringstagaren disponerar genom hyresavtal, samt tillhör till sådan byggnad enligt Jordabalken 2 kap. 1-2§. I begreppet hyrd lokal ingår inte tillhör enligt Jordabalken 2 kap. 3§ eller annan av den försäkrade hyrd lös egendom.

Med vatten avses - oförutsedd utströmning av vatten, dock inte vattenånga, från ledningssystem för vatten, värme och avlopp med därtill anslutna anordningar eller från akvarium eller vattensäng.

6.9.1.2 Åtagande

Vid skadeståndskrav, som omfattas av försäkringen och som överstiger självriskens, åtar sig Gjensidige gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljemannaförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljemannakostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få av motpart eller annan
- betala det skadestånd som överstiger självriskens och som den försäkrade är skyldig att betala enligt gällande skadeståndsrättsliga regler eller försäkrade avtal.

6.9.1.3 Försäkringen gäller inte för

1. Viss verksamhet

Försäkringen gäller inte för skada som uppstått när försäkrad utfört

- verksamhet med mobilkran och gräv- eller schaktningsarbete med motorredskap
- annan verksamhet som har direkt samband med verksamhet med mobilkran och gräv- eller schaktningsarbete med motorredskap
- verksamhet i grustag
- rivningsverksamhet
- byggnads- och rörlägningsverksamhet
- sprängningsverksamhet.
- montage- och installationsverksamhet
- trädfällning, beskärning, sly-, gräs- och buskröjning som inte utförs med fordonsmonterat aggregat
- verksamhet där försäljning av varor sker kontinuerligt
- det ansvar den försäkrade har i enlighet med transporträttsliga regler och bestämmelser
- vägtransportledare och signalvakt

Försäkringen gäller dock om det framgår av 6.9.1 d).

2. Kontaminationsskada under bulktransport

Försäkringen gäller inte för skada som drabbar mottagaren som den försäkrade vållat genom kontamination (sammanblandning av gods) under bulktransport.

3. Skada på levererad produkt eller felaktigt utfört arbete

Försäkringen gäller inte för skada på produkt som den försäkrade levererat eller för felaktigt utfört arbete.

Försäkringen omfattar inte heller kostnader för någon av följande åtgärder som har anknytning till produkt eller arbete som den försäkrade levererat eller utfört:

- information med anledning av fel, defekt eller säkerhetsbrist
- reklamation eller undersökning
- återtagande eller borttagande
- omleverans eller utbyte

- prisavdrag, täckningsköp eller hävning
- reparation eller justering.

Försäkringen gäller dock om skadan inträffar till följd av att den försäkrade fullgör annat avtal än det tidigare leveransavtalet eller utför underhålls- eller servicearbete efter garantitidens utgång.

4. Garantiåtagande

Försäkringen gäller inte för skada i den mån den försäkrade är ansvarig för skadan enbart på grund av uttrycklig eller underförstådd utfästelse eller garanti.

5. Kända fel

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av levererad produkt om den försäkrade eller dennes arbetsledning känt till, eller borde ha känt till, felet eller bristen innan skadan uppkom och underlåtit att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den.

6. Bristfälliga undersökningar

Försäkringen gäller inte om den försäkrade eller dennes arbetsledning inte låtit utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa levererad produkts lämplighet för avsett ändamål och detta medfört att defekt i produkten inte upptäckts.

7. Arbetsskada och patientskada

Försäkringen gäller inte för arbetsskada eller patientskada. Detta undantag tillämpas dock inte i den mån lagenlig regressrätt föreligger mot den försäkrade.

8. Vissa personskador

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av

- produkt i dess egenskap av läkemedel
- skadebringande egenskaper hos tobak

9. Flyg- och flygplatsansvar

Försäkringen omfattar inte skada genom luftfartyg och inte heller det ansvar som kan åläggas den försäkrade i dennes egenskap av flygplatsansvarig.

10. Fartyg och ansvar på sjön

Försäkringen omfattar inte sakskada till följd av kollision orsakad genom fartyg eller båt eller av deras bogserade föremål.

11. Omhändertagen egendom

Försäkringen gäller inte för skada på sådan del av omhändertagen egendom som skadats på grund av att delen

felaktigt eller bristfälligt åtgärdats eller behandlats.

Försäkringen gäller inte heller för kostnad eller skada som uppkommer i samband med att skadan måste undersökas, repareras eller åtgärdas på annat sätt. Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller någon för dennes räkning hyrt, leasat, lånat eller nyttjat.

Se dock punkt 6.9.1.1 om tillfällig transport, tillfälligt lyft och lånad truck.

12. Hyrd egendom m.m.

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som den försäkrade eller någon för dennes räkning hyrt, leasat, lånat eller nyttjat.

13. Trafikskador

Försäkringen gäller inte för skada som

- inträffar till följd av trafik med motorfordon när det används inom inhägnat tävlingsområde.
- omfattas av Trafikskadelagen eller motsvarande utländsk lagstiftning

14. Vite, böter och straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter, vite eller straffskadestånd (s.k. punitive damage) såvida det inte är fråga om sådan skadeståndsskyldighet som bortsett från benämningen böter, vite eller straffskadestånd omfattas av denna försäkring.

Försäkringen gäller inte för administrativa sanktionsavgifter i samband med överträdelse av dataskyddsförordningen.

15. Byggherreansvar

Försäkringen gäller inte för skada som omfattas av miljöbalken (1998:808) eller andra grannelagsrättsliga regler som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av byggherre vid mark-, byggnads-, anläggnings- eller installationsarbeten. Försäkringen gäller dock om investeringskostnaden för arbetet är högst 2 000 000 kr och den försäkrade inte är ett byggnads-entreprenadföretag. Försäkringsbeloppet är vid sådan skada begränsat till 1 000 000 kr per försäkringsår för sak- och ren förmögenhetsskada. Vid personskada är försäkringsbeloppet 10 000 000 kr per försäkringsår.

16. Miljöskador

Försäkringen gäller inte för skada till följd av

- förorening av eller annan inverkan på vattendrag, sjö eller annat vattenområde, grundvatten, luft samt mark
- ändring av grundvattennivån

- buller, skakning, värme, lukt eller ljus
 - fukt eller kondens
 - översvämning i samband med nederbörd, eller
 - annan liknande störning
- såvida inte skadan beror på
- att fel – dock ej fel i planering eller konstruktion eller val av arbetsmetod – tillfälligt begås vid användning av eller arbete på byggnad, anläggning eller anordning och skada därigenom uppkommer plötsligt och oförutsett
 - att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.
- Undantaget avser inte skada genom levererad produkt.

17. Rådgivande verksamhet (konsultuppdrag)

Försäkringen gäller inte för skada till följd av fel eller brist vid rådgivning, när den försäkrades uppdrag uteslutande avser rådgivning eller annan konsultverksamhet.

Med rådgivning avses härmed:

- lämnande av råd och anvisningar
- utförande av utredningar, beräkningar, ritningar, beskrivningar etc
- projektledning
- material- och byggnadskontroll samt besiktningar.

18. Skadeståndskrav mellan de försäkrade m.fl. (cross liability)

Om inte annat anges i försäkringsbrevet gäller inte försäkringen för skadeståndskrav mellan de försäkrade och inte heller mellan den försäkrade och den försäkrades moder- eller dotterbolag, eller skadeståndskrav mellan den försäkrade och ett företag eller en verksamhet

- i samma koncern
- där ägarrelationen mellan den försäkrade och den skadeståndskrävande är 50 % eller mer
- där den försäkrade ensam eller tillsammans med medförsäkrad, eller aktieägare i dessa, eller aktieägares familj har mer än 50 % ägande eller betydande inflytande. Som familj ska förstås make, maka, barn, föräldrar, syskon och deras sambo. Med sambo avses person som den försäkrade har levt tillsammans med under äktenskapsliknande former under de två senaste åren.

19. Dammgénombrott

Försäkringen gäller inte för skadeståndsskyldighet vars uppkomst eller omfattning har direkt eller indirekt samband med génombrott av dammbyggnad för magasinering av vatten avsett för kraftverk.

20. Spårbundna fordon

Försäkringen gäller inte för skada genom spårbundna fordon när den försäkrade eller någon som denne ansvarar för är ägare, brukare eller förare av dessa fordon.

6.9.1.4 Säkerhetsföreskrifter

Dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar avtal, garantier och liknande handlingar ska förvaras på sådant sätt att de på Gjensidiges begäran kan uppvisas vid inträffad skada.

Vid nyckelförlust ska polisanmälan ske och kopia lämnas till Gjensidige. Nyckel som har omhändertagits skall förvaras inlåst under icke arbetstid.

Ersättning betalas inte:

- om nyckeln var märkt med namn eller adress i klartext eller om det på annat sätt med lätthet gick att identifiera till vilket lås, objekt eller till vilken fastighet nyckeln hörde.
- vid stöld ur olåst bil.

Ersättningen är begränsad till sammanlagt 2 prisbasbelopp per skadetillfälle, oavsett antalet fastigheter som berörs av förlusten.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

6.9.1.5 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet, även om försäkringstagaren har åkarförsäkring för fler än ett fordon, är vid

- tillfälligt lyft och tillfällig transport, 6 prisbasbelopp per skada och 25 prisbasbelopp för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår
- lyft med mobilkran 500 000 kr.
- miljöskada 500 000 kr per skada och för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår
- personuppgiftsskada 500 000 kr per skada och 5 000 000 kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår
- avfallshantering genom återvinning, sortering, mottagning, omlastning, mellanlagring, deponering, uppläggning, destruktion, förbränning eller annan behandling av avfall 1 Mkr.
- annan skada, 10 miljoner kr per skada och 20 miljoner kr för samtliga skador som inträffat under samma försäkringsår.

Dessa belopp utgör högsta sammanlagda ersättning som Gjensidige betalar i varje skada för skadestånd inklusive ränta samt utrednings-, förhandlings-, rättegångs-, skiljemanna-, röjnings- och räddningskostnader.

Med utrednings- och förhandlingskostnader avses kostnad för arbete som utförs av annan än Gjensidiges personal.

6.9.1.6 Underförsäkring

Åkarförsäkring ska finnas för alla taxibilar, bussar, tunga lastbilar, maskiner och motorredskap försäkringstagaren äger eller leasar, även om de är fler än två, annars föreligger underförsäkring.

Vid underförsäkring betalar vi endast ersättning för så stor del som antal fordon och motorredskap som har åkarförsäkring, utgör av det sammanlagda antal som försäkringstagaren har enligt ovan.

6.9.1.7 Självrisk

Självrisk dras av från det beräknade ersättningsbeloppet. Endast en självrisk tillämpas för skador som uppkommit av samma orsak vid samma tillfälle och vid miljöskador som uppkommit av samma orsak. Den självrisk tillämpas som gällde då den första skadan inträffade, respektive vid miljöskada då den första skadan upptäcktes.

Särskild självrisk

Vid skada på el- eller teleledning i mark, som uppkommit genom grävning eller återfyllning, är självrisk vid varje skada 20 % av prisbasbeloppet. Vid skada på kabel i mark som skadats genom användning av så kallad kabelborste gäller försäkringen utan självrisk.

Vid sakskada som orsakats genom brandfarliga heta arbeten är självrisk 30 % av skadebeloppet, dock lägst 1 och högst 10 prisbasbelopp. Med brandfarliga heta arbeten menas svetsning, skärning, lödning, isolering, takbeläggning, bearbetning med snabbgående verktyg och annat arbete som medför uppvärmning eller gnistbildning.

6.9.1.8 Åtgärder vid skada och ersättningsregler

1. Räddningsplikt

När skada som kan förväntas föranleda skadeståndskrav inträffar eller kan befaras komma att inträffa, ska den försäkrade efter förmåga vidta åtgärder för att hindra eller minska skadan.

Den försäkrade ska vidare om någon annan är ersättnings-skyldig, vidta nödvändiga åtgärder för att bevara Gjensidiges rätt mot denne. Om den försäkrade uppsåtligt eller av grov

vårdslöshet inte följt sin räddningsplikt enligt ovan och om det kan antas ha varit till men för Gjensidige, är Gjensidige berättigat till skäligt avdrag på den ersättning som annars skulle ha betalats eller till fullständig befrielse från ersättnings-skyldighet.

2. Skadeanmälan

Skada som kan förväntas medföra skadeståndskrav ska anmälas till Gjensidige så snart som möjligt. Den som vill utnyttja försäkringen måste anmäla detta inom 6 månader från det att någon gjort gällande ett skadeståndsansvar mot den försäkrade. Om så inte sker är Gjensidige fritt från sina åtaganden enligt punkt 6.9.1.2.

3. Utredning

Den försäkrade är skyldig att utan ersättning utföra de utredningar, analyser och undersökningar som är av betydelse för att bedöma skadefallet och den försäkrades ansvarighet och som kan genomföras inom den försäkrades verksamhet. I händelse av rättegång ska den försäkrade tillse att i erforderlig utsträckning vittnes- och sakkunnigbevisning kan föras med hjälp av hos honom anställd personal.

4. Förlikning

Om Gjensidige så begär är den försäkrade skyldig att medverka till en förlikning med den skadelidande. Kommer en förlikning inte till stånd på grund av den försäkrades bristande medverkan upphör Gjensidiges åtagande gentemot den försäkrade enligt 6.9.1.2. Det åligger Gjensidige i sådant fall att skriftligen upplysa den försäkrade om tidpunkten för upphörandet.

Den försäkrade har inte rätt att utan Gjensidige tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller betala ersättning. Iakttar den försäkrade inte av Gjensidige lämnade föreskrifter i skadeärendet är Gjensidige – om inte kravet uppenbart var lagligen grundat – fritt från sina åtaganden enligt punkt 6.9.1.2.

5. Polisutredning och rättegång

Har den försäkrade i sak som rör försäkringen kallats till förhör inför polismyndighet eller annan myndighet eller har denne i sådan sak instämts till domstol, ska denne omedelbart underrätta Gjensidige om detta. Gjensidige äger rätt att efter samråd med den försäkrade utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången nödvändiga anvisningar och instruktioner.

Om den försäkrade inte iakttar ovan angivna skyldigheter – och detta kan anses ha varit till men för Gjensidige – kan en dom om

ersättningskyldighet inte åberopas mot Gjensidige och Gjensidige är inte heller skyldigt att ersätta rättegångs- eller skiljemannakostnader.

6. Serieskada

Gjensidiges ersättningskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp

a) för skador som orsakats av samma fel, defekt eller säkerhetsbrist hos en eller flera produkter, oavsett om skadorna inträffar under ett eller flera försäkringsår

b) för flera skador som uppkommit av samma orsak och som inträffat vid samma tillfälle.

Det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då första skadan inträffade tillämpas.

7. Miljöskada

Gjensidiges ersättningskyldighet är begränsad till ett försäkringsbelopp vid miljöskador som uppkommit av samma orsak. Det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då första skadan upptäcktes tillämpas. Endast kostnad som är hänförlig till den del av skadan som upptäcks under försäkringstiden omfattas av försäkringen.

6.9.2 Ansvarsförsäkring vid entreprenad för maskiner och motorredskap (gäller inte skogsmaskiner och mobilkranar)

Med tillämpning av villkoret i övrigt gäller försäkringen med följande kompletteringar och ändringar.

6.9.2.1 Omfattning

6.9.2.1.1 Person och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet

- som följer av samordningsansvaret enligt 3 kap 7 § Arbetsmiljölagen och som den försäkrade enligt avtal övertagit från byggherren för person- och sakskada, samt sådan förmögenhetsskada som är en följd av enligt detta villkor ersättningsbar person- eller sakskada.

6.9.2.1.2 Markarbete

Vid skada genom markarbeten tillämpas inte undantagen punkt 6.9.1.3:15 Byggherreansvar och 6.9.1.3:16 (Miljöskador). Vid skada som består i eller är en följd av förändring av grundvattennivån gäller försäkringen endast om följande förutsättningar är uppfyllda:

- att skadan plötsligt och oförutsett inträffar inom två år efter utförandet av markarbetet
- att nödvändiga undersökningar utförts för att före markarbetets genomförande fastställa grundvattennivån

- att under markarbetets gång grundvattennivåns förändringar följts samt nödvändiga åtgärder för att förebygga skada vidtagits.

6.9.2.1.3 Annan skada

Vid annan skada än skada genom markarbeten gäller försäkringen om skadan beror på att fel tillfälligt begås av den försäkrade i egenskap av entreprenör vid utförande av arbetena.

6.9.2.1.2 Ren förmögenhetsskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för förmögenhetsskada som inte har samband med person- eller sakskada, enligt följande.

Miljöskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för miljöskada orsakad av entreprenadverksamhet. Med miljöskada avses såväl person- eller sakskada som ren förmögenhetsskada enligt 32 kap. miljöbalken (1998:808) eller andra grannelagsrättsliga regler. Miljöskada som består i eller är en följd av oförutsedd förändring av grundvattennivån, omfattas av försäkringen om skadan upptäcks under försäkringstiden och inom två år efter utfört arbete.

Småhusentreprenad

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för ren förmögenhetsskada enligt Allmänna bestämmelser för småhusentreprenader (ABS-05) punkt 19 och Konsumenttjänstlagen (1985:716) §31-35. Försäkringen omfattar dock inte kostnad som är en följd av försening i leverans.

Kontrollansvar enligt Plan- och bygglagen (2010:900)

Försäkringen omfattar den skadeståndsskyldighet som kan åläggas kontrollansvarig anställd hos försäkringstagaren.

6.9.2.2 Försäkringsbelopp

För ren förmögenhetsskada lämnas enligt punkt 6.9.2.3 lämnas ersättning med högst 1 000 000 kr vid varje skada och högst 2 000 000 kr för samtliga skador som inträffar under ett försäkringsår.

Inträffar flera skador till följd av ett och samma fel ska dessa anses som en skada och vid beräkning av högsta ersättning ska samtliga dessa skador hänföras till det försäkringsår då den första skadan inträffade. Ersättningen är sålunda begränsad till ett försäkringsbelopp, nämligen de för en skada angivna högsta ersättning som gällde då den första skadan inträffade. Detta upphäver inte övriga förutsättningar enligt villkoren såsom att skadan ska omfattas av försäkringen även när det inträffar.

6.9.2.3 Särskild självrisk

Markarbeten

Med ändring av punkt 6.9.1.7 är självrisk 10 % av det totala skadebeloppet för skador som inträffar genom markarbeten och som hänförs till samma entreprenad, dock lägst 0,5 prisbasbelopp, såvida inte högre självrisk avtalats.

Ren förmögenhetsskada

Med ändring av punkt 6.9.1.7 är självrisk 1 prisbasbelopp vid varje skada när ersättning lämnas för ren förmögenhetsskada.

Serieskada

Vid skador som inträffar till följd av ett och samma fel har den försäkrade att svara endast för en självrisk som gäller vid den tidpunkt då första skadan inträffar och försäkringen är i kraft.

6.9.2.4 Säkerhetsföreskrifter

Markarbeten ska anpassas till förhållandena på arbetsplatsen samt till byggnader, anläggningar och annan egendom i grannskapet. Härvid ska av myndighet utfärdade bestämmelser och anvisningar, bl.a. polistillstånd, Arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter, Boverkets Byggregler, Svensk Standard (SS) 460 48 60 (Vibrationer och stöt – Syneförrättning – Arbetsmetod för besiktning av byggnader och anläggningar i samband med vibrationsalstrande verksamhet), SS 460 48 66 (Vibrationer och stöt – Riktvärden för sprängningsinducerande vibrationer i byggnader), SS 02 52 10 (Vibrationer och stöt – sprängningsinducerande luftstötvågor – Riktvärden för byggnader) iakttagas. Föreligger risk för skada genom markskakning, exempelvis vid sprängning, pålning, spontning, packning eller schaktning i tjälad mark, ska vibrationsmätning utföras. Vibrationsmätningsprotokoll ska därvid upprättas.

Vid sprängning ska sprängjournal föras över varje salva. I sprängjournalen ska utöver tidpunkt för sprängning antecknas tekniska data om sprängningen, såsom uppgifter om laddningsmängder, antal borrhål, sprängkapselintervall och tändföljd.

Innan markarbete påbörjas ska besiktning (syneförrättning) ske av den egendom i grannskapet som enligt erfarenhet löper risk att skadas. Härvid ska även provtryckning av skorstensstock utföras av behörig person. Efter markarbetenas avslutande ska egendomen utan dröjsmål efterbesiktigas. Eftersätts kraven på besiktning, gäller försäkringen endast om försäkringstagaren genom tillförlitlig utredning kan bevisa att skadan kommit som en följd av markarbetet.

Dokumentation i form av konstruktionsritningar, tillverkningsplaner, recept, instruktioner, bruksanvisningar, avtal, garantier och liknande handlingar ska förvaras på sådant sätt att de på Gjensidiges begäran kan uppvisas vid inträffad skada.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

6.9.3 Rättsskyddsförsäkring – företag – vid tviste- och skattemål

6.9.3.1 Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för försäkringstagaren och dennes arbetstagare.

Vid skattemål gäller försäkringen endast för försäkrade bolag. Försäkringen gäller för tvist eller skattemål som har direkt samband med den försäkrade verksamheten.

I tvist eller skattemål som gäller den försäkrade i dennes egenskap av ägare eller nyttjare av fastighet, gäller försäkringen endast om den försäkrade verksamheten till övervägande del bedrivs eller har bedrivits i fastigheten.

6.9.3.2 När försäkringen gäller

6.9.3.2.1 Tvist

Försäkringen gäller för tvist som uppkommer under försäkringstiden, under förutsättning att de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med den tillämpliga omfattningen.

Med tvist menas att krav helt eller delvis har bestridits.

6.9.3.2.1.1 Händelser eller omständigheter innan försäkringen trädde i kraft

Om tvist uppkommer under försäkringstiden, men de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten inträffat innan det att försäkringen trädde i kraft, gäller försäkringen ändå, om den försäkrade:

- haft rättsskyddsförsäkring som skulle ha omfattat tvisten hos Gjensidige eller annat försäkringsbolag under en sammanhängande tid av minst två år och
- kan visa att det vid tecknandet av försäkringen, eller utökningen till den tillämpliga omfattningen, inte fanns kännedom eller borde ha funnits kännedom om att en tvist skulle kunna uppkomma.

6.9.3.2.1.2 Om försäkring inte längre finns därför att försäkringsbehovet upphört

Om försäkringen inte längre är gällande när tvisten uppkommer, av den anledningen att försäkringsbehovet har upphört eller att den försäkrade när tvisten uppkommer bedriver annan verksamhet som har gällande rättsskyddsförsäkring i Gjensidige, gäller försäkringen ändå om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med tillämplig omfattning och det därefter inte har gått längre tid än tio år.

Den omfattning som försäkringen hade vid tiden för de händelser eller omständigheter som ligger till grund för tvisten tillämpas.

6.9.3.2.2 Skattemål

Försäkringen gäller för skattemål som uppkommer under försäkringstiden, under förutsättning att de händelser eller omständigheter som ligger till grund för skattemålet har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med den tillämpliga omfattningen. Den försäkrade får tillgodoräkna sig rättsskyddsförsäkring för skattemål som denne haft i annat försäkringsbolag.

6.9.3.2.2.1 Om försäkring inte längre finns därför att försäkringsbehovet upphört

Om försäkringen inte längre är gällande när skattemålet uppkommer, av den anledningen att försäkringsbehovet har upphört eller att den försäkrade när skattemålet uppkommer bedriver annan verksamhet som har gällande rättsskyddsförsäkring i Gjensidige, så gäller försäkringen ändå om de händelser eller omständigheter som ligger till grund för skattemålet har inträffat sedan försäkringen trädde i kraft med tillämplig omfattning. Den omfattning som försäkringen hade vid tiden för de händelser eller omständigheter som ligger till grund för skattemålet tillämpas. Försäkringen gäller dock inte om ansökan om rättsskydd ges in till Gjensidige mer än två år efter det att försäkringen upphört att gälla eller förnyats utan utökat skydd för skattemål.

6.9.3.2.3 Om försäkringen har blivit uppsagd av Gjensidige

Om försäkringen har sagts upp av Gjensidige på grund av

- dröjsmål med premiebetalning som inte är av ringa betydelse, eller
- att den försäkrade väsentligt har åsidosatt sina förpliktelser mot Gjensidige, eller
- att ett i villkoren angivet förhållande av betydelse för risken har ändrats på ett sätt som Gjensidige inte kan antas ha tagit i beräkning gäller försäkringen endast för tvist eller skattemål som

skriftligen anmälts till Gjensidige före den dag då försäkringen upphörde att gälla.

6.9.3.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för tvist med motpart som har sin hemvist inom Norden eller som avser fastighet belägen inom Sverige. Vid skattemål gäller försäkringen endast inom Sverige.

6.9.3.4 Vad som är försäkrat

Försäkringen ersätter, vid tvist och vid skattemål, nödvändiga och skäliga ombuds- och rättegångskostnader som den försäkrade inte kan få ersätta av motpart, staten eller annan.

6.9.3.5 Vad försäkringen gäller för

6.9.3.5.1 Tvist

Försäkringen gäller för tvist som kan prövas

- som tvistemål i allmän domstol (tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen)
- i mark- och miljödomstol enligt vad som är föreskrivet om tvistemål i allmän domstol eller i motsvarande instanser i övriga Norden.

Försäkringen gäller för tvist enligt ovan även om tvisten avgörs genom skiljeförfarande.

Är tvisten sådan att den först ska prövas av annan instans (t ex arrende- eller hyresnämnd, kronofogdemyndighet, konkurrensverket eller lantmäterimyndighet) ersätts endast kostnader som uppkommit efter sådan prövning.

I tvist med Gjensidige, rörande Gjensidiges beslut i försäkrings- ärende, ersätts endast kostnader som uppkommit sedan ärendet omprövats av Gjensidige.

Tvist anses uppkomma när ett framställt krav helt eller delvis avvisas.

Med tvistemål menas ett ärende som registreras som tvistemål och – när ärendet prövas av svensk domstol – handläggs enligt rättegångsbalken enligt 3 § förordningen (1996:271) om mål och ärenden i allmän domstol.

6.9.3.5.2 Skattemål

Försäkringen gäller för skattemål i allmän förvaltningsdomstol (förvaltningsrätt, kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstolen). Skattemål anses uppkomma när skattemålet anhängiggjorts vid allmän förvaltningsdomstol.

Med skattemål avses mål om taxering, debitering eller uppbörd avseende kommunal eller statlig inkomstskatt, skogsvårdsavgift, socialavgifter eller löneavgift.

6.9.3.6 Vad försäkringen inte gäller för

6.9.3.6.1 Vissa typer av tvister och mål

6.9.3.6.1.1 Marknadsföringslagen och konkurrenslagen

Försäkringen gäller inte för mål av art som provas eller kan provas av patent- och marknadsdomstol eller mål i annan domstol som rör avgift, vite eller skadestånd enligt marknadsföringslagen eller konkurrenslagen.

6.9.3.6.1.2 Ansökningsmål enligt miljöbalken

Försäkringen gäller inte för ansökningsmål enligt 21 kap. 1 § miljöbalken.

6.9.3.6.1.3 Brottmål

Försäkringen gäller inte för brottmål.

6.9.3.6.1.4 Ärenden

Försäkringen gäller inte för mål eller ärende som handläggs enligt lagen om domstolsärenden.

6.9.3.6.1.5 Vissa europeiska tvister

Försäkringen gäller inte för ärende som behandlas i Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, Europeiska unionens domstol eller tribunalen.

6.9.3.6.1.6 Obefogat intresse

Försäkringen gäller inte för tvist eller mål där den försäkrade har ett obefogat intresse av att få sin sak prövad.

6.9.3.6.1.7 Konkurs

Försäkringen gäller inte för tvist eller skattemål som har uppkommit efter beslut om konkurs. Vid tvist eller skattemål som uppkommit dessförinnan övertas rätten till försäkringen vid tidpunkten för beslutet av konkursboet och får därefter inte överlåtas.

6.9.3.6.2 Tvister som försäkringen inte gäller för

6.9.3.6.2.1 Arbetstvist

Försäkringen gäller inte för tvist som har samband med ett anställningsförhållande. Vidare gäller inte heller försäkringen för tvist avseende om det föreligger ett anställningsförhållande eller inte, liksom tvist som uppkommer sedan anställningen upphört.

6.9.3.6.2.2 Småmål

Försäkringen gäller inte för tvist där värdet av vad som yrkas är lägre än 0,5 prisbasbelopp och som därmed ska handläggas enligt

reglerna i 1 kap 3 d § rättegångsbalken. Detta undantag tillämpas dock inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet med Gjensidige.

6.9.3.6.2.3 Medförsäkrade bolag eller bolag inom samma koncern

Försäkringen gäller inte för tvist med part som omfattas av försäkringen eller som ingår i samma koncern som den försäkrade.

6.9.3.6.2.4 Patent- eller immaterialrättsliga tvister

Försäkringen gäller inte för tvist som avser patent- eller immaterialrätt.

6.9.3.6.2.5 Överlåtet anspråk och borgensåtagande

Försäkringen gäller inte för tvist som avser fordran eller anspråk som överlåtit på den försäkrade eller som grundar sig på den försäkrades borgensåtagande.

6.9.3.6.2.6 Delägare i handelsbolag eller kommanditbolag

Försäkringen gäller inte för tvist mellan försäkrat handelsbolag eller kommanditbolag och delägare eller tidigare delägare i sådant bolag. Försäkringen gäller inte heller för tvist mellan delägare.

6.9.3.6.2.7 Ansvar för VD eller styrelseledamot

Försäkringen gäller inte för tvist som rör ansvar för nuvarande eller tidigare verkställande direktör eller styrelseledamot i försäkrat bolag och dotterbolag.

6.9.3.6.2.8 Skadeståndskrav på grund av brott

Försäkringen gäller inte för tvist som avser skadestånd eller annat anspråk riktad mot den försäkrade på grund av gärning som föranlett misstanke om, eller åtal för, brott som kräver uppsåt för straffbarhet.

6.9.3.6.2.9 Skadeståndskrav som kan omfattas av trafik- eller ansvarsförsäkring

Försäkringen gäller inte för tvist som avser skadeståndskrav mot den försäkrade om trafik- eller ansvarsförsäkring som den försäkrade kan teckna i Gjensidige täcker eller skulle kunna täcka ett sådant krav. Detta gäller oavsett om den försäkrade har sådan försäkring eller inte och oavsett om sådan försäkringsbelopp är tillräckligt.

6.9.3.6.2.10 Fordon

Försäkringen gäller inte för tvist som gäller den försäkrade såsom ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, luftfartyg, skepp, ång-, motor- eller segelbåt som kan eller skulle ha kunnat omfattas av motorförsäkring, båtförsäkring eller annan liknande försäkring.

6.9.3.6.3 Skattemål som försäkringen inte gäller för

6.9.3.6.3.1 Skattebrott

Försäkringen gäller inte för skattemål som avser skattebrottslagstiftningen.

6.9.3.6.3.2 Skönstaxering och eftertaxering

Försäkringen gäller inte för skattemål avseende skönstaxering/skönsbeskattning. Försäkringen gäller inte heller för skattemål avseende eftertaxering/efterbeskattning som har sin grund i att den försäkrade av skattemyndigheten antas ha lämnat medvetet oriktiga eller ofullständiga uppgifter.

6.9.3.6.3.3 Förhandsbesked

Försäkringen gäller inte för skattemål som avser förhandsbesked.

6.9.3.6.3.4 Småmål

Försäkringen gäller inte för skattemål som rör beskattningsfråga där skattebeloppet inte överstiger 0,5 prisbasbelopp.

6.9.3.6.3.5 Fastighetstaxering

Försäkringen gäller inte för skattemål som avser fastighetstaxering.

6.9.3.6.3.6 Mervärdesskatt

Försäkringen gäller inte för skattemål som avser mervärdesskatt.

6.9.3.6.3.7 Aktier

Försäkringen gäller inte för skattemål som har samband med köp eller försäljning av aktier eller andra andelsbevis.

6.9.3.6.3.8 Privata levnadskostnader

Försäkringen gäller inte för skattemål i den del de rör privata levnadskostnader.

6.9.3.7 Försäkringsbelopp

6.9.3.7.1 Tvist

Gjensidiges ersättningskyldighet är vid varje tvist, mål eller ärende begränsat till 5 prisbasbelopp, även om försäkringstagaren har åkarförsäkring för fler än ett fordon.

Endast en tvist, med ett försäkringsbelopp, anses föreligga om

- flera försäkrade som omfattas av samma försäkring står på samma sida i en tvist, eller
- den försäkrade har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter, även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

Högsta ersättning för samtliga tvister som uppkommit under ett försäkringsår är 20 prisbasbelopp om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Kan den försäkrade vid en och samma tvist erhålla ersättning från flera försäkringar i ett eller flera försäkringsbolag begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst 5 prisbasbelopp.

6.9.3.7.2 Skattemål

Högsta ersättning vid varje skattemål är 100 000 kr, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Endast ett skattemål, med ett försäkringsbelopp, anses föreligga om flera skattemål hänför sig till samma beskattningsår.

Högsta ersättning för samtliga tvister som uppkommit under ett försäkringsår är 100 000 kr om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Kan den försäkrade vid ett och samma skattemål erhålla ersättning från flera försäkringar i ett eller flera försäkringsbolag begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättningen från övriga försäkringar uppgår till högst 100 000 kr.

6.9.3.7.3 Underförsäkring

Åkarförsäkring ska finnas för alla taxibilar, bussar, tunga lastbilar, maskiner och motorredskap försäkringstagaren äger eller leasar, även om de är fler än två, annars föreligger underförsäkring. Vid underförsäkring betalar vi endast ersättning för så stor del som antal fordon och motorredskap som har åkarförsäkring, utgör av det sammanlagda antal som försäkringstagaren har enligt ovan.

6.9.3.8. Åtgärder i samband med skada

6.9.3.8.1 Ombud

För att försäkringen ska gälla måste den försäkrade anlita ombud. Ombud ska anlitas innan talan väcks i domstol. Är tvisten sådan att den enligt punkt 6.9.3.5.1 först ska prövas av annan instans ska ombud anlitas senast när tvisten överklagas.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till ärendets natur och de krav som svensk lag eller det lands lag där processen drivs ställer på ett ombud, samt vara

- medlem av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller jurist anställd hos advokat, eller
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, Gjensidige och den försäkrade kan begära rådgivande yttrande av lämpligheten enligt Svensk Försäkrings Prövningsförfarande beträffande Ombuds Lämplighet. I tvist som handläggs utanför Sverige måste försäkringstagaren anlita ombud som Gjensidige godkänner.

Ombud som är advokat eller biträdande jurist anställd hos advokat är skyldig att låta Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd pröva skäligheten av arvode och kostnader samt godta nämndens bedömning.

Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist anställd hos advokat kan Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor pröva skäligheten av arvode och övriga kostnader.

6.9.3.8.2 Skadeanmälan

Den som vill ianspråkta rättsskyddsförsäringen ska anmäla detta till Gjensidige så snart som möjligt, dock senast ett år från tidpunkten när den försäkrade onlitade ombud efter att tvist eller skattemål uppkommit. Framställs anspråket senare är Gjensidige fritt från ansvar och ersättningskyldighet.

6.9.3.9 Skadeersättningsregler

6.9.3.9.1 Kostnader som ersätts

I den mån kostnaderna är nödvändiga och skäliga och inte kan utfås av motpart, kan ersättning lämnas för:

- ombudets arvode och kostnader, under förutsättning att vidtagna åtgärder väl specificerats på så sätt att nödvändigheten och skäligheten kan bedömas.
- kostnader för bevisning i rättegång och skiljeförfarande. Kostnader för sakkunniga ersätts enbart om kostnaderna på förhand har godkänts av Gjensidige.
- expeditionskostnader i domstol.
- rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala till motpart eller staten, eller som den försäkrade vid förlikning under rättegång åtagit sig att betala till motpart, om det är uppenbart att den försäkrade skulle dömts att betala högre rättegångskostnader.
- kostnad för medling enligt 42 kap. 17 § rättegångsbalken. I skattemål ersätter Gjensidige endast kostnader som uppstått i samband med eller efter det att målet anhängiggjorts i allmän förvaltningsdomstol.

6.9.3.9.2 Kostnader som inte ersätts

6.9.3.9.2.1 Den försäkrades eget arbete m.m.

Ersättning lämnas inte för kostnader som avser:

- den försäkrades eget arbete, förlorad inkomst, resor, uppehålle

eller andra egna kostnader

- ersättning till skiljemän eller administrativa kostnader i skiljeförfarande
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- motsvarande del av den försäkrades ombudskostnad till den del de kan ersättas av motpart vid förlikning
- räntekostnader som uppkommer på grund av den försäkrades dröjsmål med rättsskyddsanmälan

Ersättning lämnas inte heller för konkursgäldenärs egna kostnader, ombudskostnader eller andra kostnader efter tidpunkten för beslut om konkurs.

6.9.3.9.2.2 Vissa merkostnader

Ersättning lämnas inte för merkostnader på grund av att den försäkrade:

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud
- anlitar annat ombud än vad som är lämpligt med hänsyn till ärendets natur.
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt
- i eller utom rättegång underlåtit att tillvarata möjligheten att få ersättning av motparten
- krävs på högre ersättning för ombuds- och utredningskostnader än vad som utdömts vid prövning av domstol.

6.9.3.9.3 Utbetalning av ersättning

Den ersättning som ska utgå från rättsskyddsförsäringen betalas till den försäkrades ombud när ärendet har slutredovisats till Gjensidige.

Ersättning innan tvisten eller skattemålet är avslutat (à conto) kan utbetalas efter särskild prövning av Gjensidige, dock inte oftare än en gång var sjätte månad. Vid sådan prövning kan till exempel hänsyn tas till att tvisten är avgjord i lägre instans och överklagas, att tvisten är mycket långdragen eller att utläggerna är stora i förhållande till den försäkrades betalningsförmåga.

Ersättning utbetalas med avdrag för den försäkrades självrisk enligt punkt 6.9.3.10. Ersättning utbetalas i svensk valuta och till betalningsmottagare i Sverige.

6.9.3.9.4 Återkrav

Om Gjensidige betalat ersättning övertar Gjensidige den försäkrades rätt att kräva ersättning av motpart, staten eller annan.

6.9.3.10 Självrisk

Såvida inte annat anges i försäkringsbrevet är självrisken 20 % av ersättningsbara kostnader, dock lägst 5 % av prisbasbeloppet.

6.9.4 Rättsskyddsförsäkring – företag – vid miljöbrott

6.9.4.1 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för den försäkrade och dennes arbetstagare för skada orsakad i tjänsten.

Med försäkrad avses försäkringstagaren och den som är medförsäkrad i försäkringsbrevet.

6.9.4.2 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller om den försäkrade visar att de händelser eller omständigheter som ligger till grund för misstanke om brott inträffat under den tid försäkringen varit i kraft.

Försäkringen gäller också om den varit i kraft sedan minst två år när den försäkrade delgavs misstanke om brott.

6.9.4.3 Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller vid misstanke om eller åtal för gärning som begåtts i Sverige.

6.9.4.4 Vad som är försäkrat

Försäkringen gäller för den i försäkringsbrevet angivna verksamheten.

6.9.4.5 Vad försäkringen gäller för

6.9.4.5.1 Åtagande

Försäkringen ersätter nödvändiga och skäligen kostnader för försvar av den försäkrade när denne misstänkts eller åtalats för brott mot arbetsmiljön eller den yttre miljön.

6.9.4.6. Vad försäkringen inte gäller för

6.9.4.6.1

Försäkringen gäller inte om den försäkrade misstänkts eller åtalats för uppsåtlig gärning.

6.9.4.6.2

Försäkringen gäller inte för kostnader

- som avser någon av de försäkrades eget arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehålle
- som den försäkrade kan eller kunnat få betalda av statsverket.

6.9.4.6.3

Försäkringen gäller inte för merkostnader som kan uppkomma genom att den försäkrade

- anlitar flera ombud eller byter ombud
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt varit försumlig.

6.9.4.7 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet anges i försäkringsbrevet och är den högsta ersättning som utbetalas genom försäkringen.

6.9.4.8 Åtgärder vid skada

6.9.4.8.1 Anmälan om skada

Anmälan ska ske till Gjensidige Skadeförsäkring så snart som möjligt efter det att den försäkrade delgivits misstanke om brott.

6.9.4.8.2 Val av ombud

Den försäkrade ska i första hand hos rätten begära att offentlig försvarare förordnas om förutsättning finns. I annat fall ska den försäkrade anlita ombud som är lämpligt med hänsyn till bostadsort och ärendets natur och som godkänns av Gjensidige. Om den försäkrade inte anlitar ombud gäller inte försäkringen.

6.9.4.9 Självrisk

Såvida inte annat anges i försäkringsbrevet är självrisken 20 % av ersättningsbara kostnader, dock lägst 5 % av prisbasbeloppet

6.9.5 Egendomsförsäkring

6.9.5.1 Försäkringen gäller för

Egendom som försäkringstagaren äger, disponerar enligt hyreskontrakt eller lånar.

6.9.5.2 Försäkrad egendom och arbeten

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på eller förlust av försäkrad egendom bestående av

- kontorsinventarier och ledningar som inte är att anse som byggnad
- förbrukningsartiklar såsom bränsle och smörjmedel
- reservdelar till försäkrat fordon
- verktyg och redskap
- utrustning för kontor och lagerlokal
- ritningar, arkivalier och data information

Försäkringen omfattar även Arbeten och Hjälpmedel som försäkringstagaren

- äger eller
- ansvarar för eller
- i skriftligt avtal åtagit sig att försäkra.

Vid försäkring av Arbeten omfattar försäkringen även Befintlig egendom (ROT) upp till 1 prisbasbelopp.

I övrigt gäller för arbeten och hjälpmedel Gjensidiges villkor Entreprenad och montage GK877.

6.9.5.3 Giltighetsområde

Försäkringen för egendom gäller inom Norden på försäkringstagarens ordinarie kontor eller garage för försäkrat fordon.

För arbeten och hjälpmedel gäller försäkringen på arbetsområde inom Sverige.

6.9.5.4 Försäkringen gäller inte för skada

som består i

- a) gradvis förändring eller annan långtidspåverkan.
- b) förslitning, utmattning, förbrukning, svinn, diffusion eller fortgående sprickbildning.
- c) erosion, kavitation, korrosion.
- d) förlust av egendom som glömts, förlagts eller tappats bort.
- e) olovligt brukande, försäkringring, olovligt förfogande eller bedrägeri.
- f) att information på datamedia, blir obrukbar eller förlorats till följd av tillverkningsfel eller brist hos datamedia, felhantering, felprogrammering eller liknande.

Försäkringen gäller inte om ersättning till någon del kan utgå från annan objektförsäkring eller garanti.

6.9.5.5 Allmänna säkerhetsföreskrifter

1. Egendom som tas om hand på ett efter omständigheterna tillfredställande sätt så att den inte stjäls, går förlorad eller skadas. Hur högt kraven ställs beror bland annat på egendomens art och värde. Om säkerhetsföreskrifterna åsidosätts kan ersättningen sättas ned.
2. Vidare gäller som säkerhetsföreskrift att bestämmelser i lag, annan författning eller föreskrift meddelad av myndighet som är till för att förhindra eller begränsa skada ska följas.
3. Lämnade anvisningar från tillverkare, leverantör eller installatör ska följas.

6.9.5.5.1 Säkerhetsföreskrifter för stöld

Försäkringstagarens ordinarie kontor och garage
Dörrar
Ytterdörrar ska låsas.

Fönster

Fönster ska stängas och reglas.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

6.9.5.6 Försäkringsbelopp – första risk

Försäkringsbeloppet är 1 prisbasbelopp. Har samma försäkring tecknats på flera av försäkringstagarens motorfordonsförsäkringar i Gjensidige är försäkringsbeloppet 2 prisbasbelopp. Högsta ersättningsbelopp är den skadade egendomens dagsvärde, dock högst försäkringsbeloppet. Skade- och röjningskostnader ersätts intill försäkringsbeloppet, även om den försäkrade egendomens värde överstiger försäkringsbeloppet, se dock nedan.

Högsta ersättning vid varje skada är begränsad till 5 prisbasbelopp för Arbeten och 2 prisbasbelopp för Hjälpmedel inklusive innehåll i manskaps- och redskapsvagn oavsett antalet försäkrade fordon.

6.9.5.7 Underförsäkring

Åkarförsäkring ska finnas för alla taxibilar, bussar, tunga lastbilar, maskiner och motorredskap försäkringstagaren äger eller leasar, även om de är fler än två. Annars föreligger underförsäkring och ersättningen vid skada kan sättas ned.

Vid underförsäkring gäller följande.

- Försäkringsbeloppet reduceras efter hur stor andel av försäkringstagarens fordon och motorredskap som har åkarförsäkring, utgör av det sammanlagda antal som försäkringstagaren har enligt ovan.
- dessutom betalar vi endast ersättning för så stor del av skade-, räddnings- och röjningskostnader som antal fordon och motorredskap som har åkarförsäkring, utgör av det sammanlagda antal som försäkringstagaren har enligt ovan.

6.9.5.8 Självrisk

Självrisken är 20 % av prisbasbeloppet om inte annat anges i försäkringsbrevet. Självrisken dras av från det beräknade ersättningsbeloppet.

6.9.5.9 Värderings- och ersättningsregler

När det gäller värderings- och ersättningsregler gäller vad som anges i punkt 3.9.

6.9.6 Oljeskadeförsäkring

Försäkringen gäller för skada som uppstår genom oberäknad utströmning av olja från cistern som försäkringstagaren äger eller uteslutande använder och som drabbar egendom i Sverige tillhörig den försäkrade. Som egendom räknas även mark, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde.

Med cistern avses behållare ovan mark som rymmer mellan 500 liter och 10 000 liter, som inte är ansluten till någon anordning samt sådan behållare på lastbil, släp, maskiner och motorredskap.

6.9.6.1 Försäkringen gäller inte för

- a) skada på cistern eller rörsystem
- b) utrunnen olja
- c) skada som är ersättningsbar genom brand-, vatten- eller cisternförsäkring
- d) skada till följd av normalt och beräknligt spill.

6.9.6.2 Säkerhetsföreskrifter

Lag och myndighets säkerhetsföreskrift i avsikt att förebygga eller begränsa skada ska följas. Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

6.9.6.3 Försäkringsbelopp – första risk

Ersättningsbeloppet är högst 6 prisbasbelopp per skada. Skade- och röjningskostnader ersätts intill försäkringsbeloppet.

Beträffande underförsäkring

Åkarförsäkring ska finnas för alla taxibilar, bussar, tunga lastbilar, maskiner och motorredskap försäkringstagaren äger eller leasar, även om de är fler än två. Annars föreligger underförsäkring och ersättningen vid skada kan sättas ned. Vid underförsäkring gäller följande.

- Försäkringsbeloppet reduceras efter hur stor andel av försäkringstagarens fordon och motorredskap som har åkarförsäkring, utgör av det sammanlagda antal som försäkringstagaren har enligt ovan.
- dessutom betalar vi endast ersättning för så stor del av skade-, räddnings- och röjningskostnader som antal fordon och motorredskap som har åkarförsäkring, utgör av det sammanlagda antal som försäkringstagaren har enligt ovan.

6.9.6.4 Självrisk

Självrisken dras av från det beräknade ersättningsbeloppet. Självrisken är 10 % av prisbasbeloppet om inget annat avtalats.

6.10 Egendom i Bil

Egendom i bil gäller om detta är angivet på försäkringsbrevet.

6.10.1 Omfattning

6.10.1.1 Allriskförsäkring

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på egendom som tillhör eller hyrs av försäkringstagaren och som är avsedda att användas i firmans verksamhet. Försäkringen gäller dessutom för

- kundens egendom som omhändertagits av försäkringstagaren.
 - arbetstagares egendom
- Försäkringen gäller dock ej för pengar och värdehandlingar.

6.10.1.2 Utökad kaskoförsäkring

Med ändring av 3.1.1.b) gäller kaskoförsäkringen även för fast monterad inredning/utrustning, såsom hyllor, skåp, hurtsar och bänkar. För att brand- och stöldskada ska kunna ersättas fordras att fordonet har delkaskoförsäkring. För att skador genom trafikolycka eller annan utifrån kommande händelse skall kunna ersättas fordras att fordonet har vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti.

6.10.2 Giltighetsområde

Allriskförsäkringen 6.10 gäller inom Norden. Den utökade kaskoförsäkringen gäller inom det så kallade gröna kort-området.

6.10.2.1 Var försäkringen gäller

Allriskförsäkringen 6.10.1.1 gäller för egendom förvarad i fordonet och på släp hörande till fordonet samt på den plats där arbete pågår.

6.10.3 Undantag

6.10.3.1 Fordonsutrustning

Försäkringen gäller inte för normal fordonsutrustning. Sådan försäkras istället genom Kaskoförsäkringen.

6.10.3.2 Förmögenhetsbrott

Försäkringen gäller inte för skada genom bedrägeri, förskingring eller andra förmögenhetsbrott.

6.10.4 Allmänna säkerhetsföreskrifter

Egendomen skall tas omhand på ett efter omständigheterna tillfredsställande sätt så att den inte stjäls, går förlorad eller skadas. Hur högt kraven ställs beror bland annat på egendomens art och värde. Om säkerhetsföreskrifterna åsidosätts kan ersättningen sättas ned eller utebli.

6.10.5 Särskilda säkerhetsföreskrifter för stöld

När fordonet lämnats eller parkerats gäller följande

1. Egendom som förvaras på öppet flak eller flak täckt med kapell ska hållas under uppsikt.
2. Tändningsnyckeln ska vara urtagen. Nyckeln ska inte förvaras i eller i omedelbar anslutning till fordonet. Detta gäller även vid lastning och lossning av fordonet.
3. Motorfordonet ska vara låst.
4. Släpets kopplingsanordning ska vara låst.
5. Om fordonets lastutrymme består av skåp ska detta vara låst. I övrigt gäller:

6. Egendomen ska under arbetstid då arbete utförs på platsen, hållas under uppsikt eller förvaras i låst utrymme såsom lokal, bod, skåp eller motsvarande.
7. Egendomen ska under icke arbetstid, eller då egendomen mer varaktigt lämnas utan uppsikt på den plats där arbetet utförts, förvaras i låst utrymme såsom byggnad, bod, lokal eller motsvarande låsbart utrymme.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt 1.6 Brott mot säkerhetsföreskrifter.

6.10.6. Självrisk

Självrisken är vid skada som skall regleras enligt 6.10.1.1 Allriskförsäkring 20 % av prisbasbeloppet. Vid stöld av hela fordonet, om fordonet var utrustat med spårändare, är självrisken vid skada enligt detta moment 5 % av prisbasbeloppet. Självrisken är vid skada som ska regleras enligt 6.10.1.2 Utökad kaskoförsäkring densamma som gäller för kaskoförsäkringen.

6.10.7 Högsta ersättningsbelopp

Det högsta belopp som kan betalas för skada som omfattar 6.10.1.1 Allriskförsäkring och som avser försäkringstagarens egendom är 1 prisbasbelopp. Det högsta belopp som kan betalas för skada som omfattar 6.10.1.1 Allriskförsäkring och som avser kunders och arbetstagares egendom är 1 prisbasbelopp. Det högsta belopp som kan betalas för skada som omfattar 6.10.1.2 Utökad kaskoförsäkring är 1 prisbasbelopp.

Anmärkning: Om en skada omfattar såväl försäkringstagarens egendom som kunders och/eller arbetstagares egendom samt Utökad kaskoförsäkring är det högsta belopp som kan betalas 3 prisbasbelopp.

6.11 Utökad kaskoförsäkring för tjänstebil

Utökad kaskoförsäkring gäller om detta är angivet på försäkringsbrevet.

6.11.1 Omfattning

Med ändring av 3.1.1.b) gäller kaskoförsäkringen även för fast monterad inredning/utrustning, såsom hyllor, skåp, hurtsar och bänkar. För att brand- och stöldskada ska kunna ersättas fordras att fordonet har delkaskoförsäkring. För att skador genom trafikolycka eller annan utifrån kommande händelse skall kunna ersättas fordras att fordonet har vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti.

6.11.2 Giltighetsområde

Den utökade kaskoförsäkringen gäller inom det så kallade gröna kort-området.

6.11.3 Undantag

1.3.1 Fordonsutrustning

Försäkringen gäller inte för normal fordonsutrustning. Sådan försäkras istället genom Kaskoförsäkringen.

6.11.4 Självrisk

Självrisken är vid skada som ska regleras enligt Utökad kaskoförsäkring densamma som gäller för kaskoförsäkringen.

6.11.5 Högsta ersättningsbelopp

Det högsta belopp som kan betalas för skada är 2 prisbasbelopp.

6.12 Saneringsförsäkring

Saneringsförsäkringen ersätter rengöring av fordonet efter plötslig oförutsedd händelse vid transport av personer eller gods. Saneringsförsäkringen gäller endast i kupén och i bagageluckan. Självrisken är 1 000 kr och högsta ersättning är 0,5 prisbasbelopp.

6.13 Allrisk personbil och lätt lastbil (tjänstebil)

Allriskförsäkring kan endast tecknas till om fordonet har minst halvförsäkring.

6.13.1 Försäkringen gäller för

Försäkringen gäller vid skador i bilen som orsakas genom en plötslig och oförutsedd händelse. Försäkringen gäller endast för företagsägd personbil och lätt lastbil, dock ej för taxi, budbil och uthyrningsbil.

För lätt lastbil begränsas försäkringen att omfatta endast förarkupén.

Försäkringen gäller endast för fordon som är inregistrerad i trafik, d v s ej avställt fordon.

6.13.2 Försäkringen ersätter

- skador på inredning efter exempelvis utspilld färg eller annan vätska eller skada på medförd egendom som skadas till följd av kraftig inbromsning,
- skador på innetak efter lastning,
- borttappade bilnycklar: nya nycklar och omkodning av befintliga nycklar,
- sanering av tank vid feltankning.

Försäkringen ersätter inte

- skador som orsakas av djur,
- skadehändelse som omfattas av brand-, stöld-, glas-, maskinskade-, räddnings-, rättsskydds-, kris eller vagnskadeförsäkringen/vagnskadegaranti,
- skador som uppstår i samband med tävling, träning inför tävling, hastighetskörning under tävlingsliknande former,

- skador eller kostnader som uppstår vid driftstopp p g a brist på drivmedel,
- tillgrepp, rån eller försök till sådant brott som utförts av någon som tillhör samma hushåll som försäkringstagaren eller den huvudsakliga brukaren till exempel en företagsägd tjänstebil/ förmånsbil,
- olovligt brukande, försäkringring, olovligt förfogande eller bedrägeri.

6.13.3 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbeloppet är 50 000 kr. Vid sanering av tank på grund av feltankning är högsta ersättning 10 000 kr.

6.13.4 Självrisk

Självrisken är 5 % av prisbasbeloppet.

6.14 Parkeringsskada

Parkeringsskada kan tecknas till minst halvförsäkrad personbil eller lätt lastbil.

6.14.1 Omfattning

Försäkringen ersätter den självrisk som tas ut av Trafikförsäkringsföreningen då din bil skadats av okänt trafikförsäkringspliktigt fordon. För att ersättning skall kunna lämnas krävs att du kan visa att skadan är ersättningsbar enligt trafikförsäkringsföreningens regelverk och att du har anmält skadan till oss.

6.14.2 Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp är 5 % av prisbasbeloppet.

6.15 Assistans

Assistans kan tecknas som tillägg till minst halvförsäkrad personbils-, lätt lastbils- eller husbilsförsäkring om fordonet inte är äldre än 15 år. Tillägget upphör automatiskt vid denna tidpunkt.

6.15.1 Försäkringen gäller vid

trafikolycka eller annat driftstopp som förhindrar fortsatt färd och som orsakats av kollision, avkörning, vältning eller annan trafikolycka, maskinskada som är ersättningsbar enligt avsnittet maskinskada, bränslebrist, punktering eller förlust av bilnycklar eller att dessa låsts in i fordonet. Försäkringen gäller även vid skada genom brand samt stöld eller tillgrepp av bilen och försök till stöld eller tillgrepp av bilen. Assistans lämnas normalt inom 1 timme i Sverige och inom 4 timmar inom giltighetsområdet utanför Sverige.

Om du drabbas av skada

Vid skada skall du kontakta vår skadejour på numret som du fått anvisat.

6.15.2 Ersättning lämnas

för reparation på plats om det är möjligt och inte blir dyrare än bärgningskostnaden. Vid punktering betalar vi kostnaden för själva däckbytet, men inga andra kostnader. Vid brist på drivmedel betalar försäkringsbolaget transport av nytt drivmedel, men inte kostnaderna för drivmedlet i sig. Om fordonets nycklar förlorats eller låsts in i bilen betalar vi för öppning av låset om det inte blir dyrare än bärgning.

Bärgning betalas till närmaste lämpliga verkstad. I fråga om reparation på plats, bärgning och hämtning enligt nedan, gäller försäkringen även för släp- eller husvagn kopplad till det försäkrade fordonet.

Vid driftstopp, stöld eller tillgrepp där reparation varar längre än ett dygn, har du rätt till hyrbil. Vi ersätter hela dygns- och kilometerbilskostnaden för bil av motsvarande storlek och prestanda som den egna. Vi betalar dock inte för drivmedel, färjebiljetter eller försäkringar, till exempel självriskreducering. Kostnader för hyrbil lämnas i längst tre dygn. Om hyrbil inte kan ordnas förmedlar och betalar vi transport av bilens förare och passagerare till resmålet eller hemorten. Transporten sker med tåg eller om resan beräknas ta längre tid än sex timmar (vid utlandsresa tio timmar) med flyg i turistklass istället. Hämtning av bil, som reparerats eller kommit till rätta efter stöld, hanteras av bilägaren. Vi betalar transport med billigaste transportmedel för en person från hemorten eller resmålet för att hämta fordonet.

6.15.3 Begränsning

Försäkringen lämnar ersättning högst tre gånger per försäkringsår. Vi betalar inte ersättning för skador som inträffar under tävling eller träning för tävling med bilen. Vi betalar inte heller kostnader för telefonsamtal, kost eller liknande utlägg som förare eller passagerare normalt skulle ha haft under resan till exempel vägtullar, drivmedel, färjebiljetter, logi eller liknande. Hyrbil ersätts under längst 3 dygn.

6.15.4 Självrisk

Assistans gäller utan självrisk.

6.16 Lyftansvarsförsäkring

Försäkringen gäller för skada på eller förlust av gods som försäkringstagaren eller dennes arbetstagare i tjänsten, enligt särskilt åtagande, lyfter eller transporterar med kran och/eller truck.

Försäkringen gäller enligt Gjämsidiges Allmänna villkor för lyftansvar GJTR 501.

För ansvar som bedöms enligt Gjensidiges villkor GJTR 501 gäller självriskerna i försäkringsvillkoret om inget annat avtalats.

6.17 Lyftförsäkring

Försäkringen gäller för gods under lyft med lyftanordning som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar. Försäkringen gäller enligt Gjensidiges Allmänna villkor för lyftförsäkring GJTR 500.

För ansvar som bedöms enligt Gjensidiges villkor GJTR 500 gäller självriskerna i försäkringsvillkoret om inget annat avtalats.

7. Kompletterande villkor för vissa fordonslag

7.1 Flytande försäkring för annans släp

Försäkringen gäller endast för släp som dras av försäkringstagarens dragfordon.

7.1.1 Av försäkringsbrevet framgår

- a) för vilka dragfordon påkopplat släp omfattas av försäkringen, eller
- b) hur många släp försäkringen högst omfattar samtidigt utan att det blir fråga om underförsäkring, se punkt 7.1.4.

7.1.2 Försäkringen gäller

för släp, oavsett var det är registrerat, som försäkringstagaren hyrt, lånat eller åtagit sig att transportera för annans räkning, under låne- eller hyrestiden samt vid transportuppdrag så länge försäkringstagaren är fraktförare.

7.1.3 Försäkringen gäller inte

för släp som försäkringstagaren och dennes dotterbolag äger eller leasar om inget annat avtalats.

7.1.4 Underförsäkring

Om det inte framgår av försäkringsbrevet vilka dragfordon eller släp som är försäkrade, ska antalet enligt försäkringsbrevet minst vara det antal släp som försäkringstagaren ansvarar för enligt punkt 7.1.2, annars är det fråga om underförsäkring.

Vid underförsäkring betalar vi endast ersättning för så stor del av skadekostnaden som antal släp enligt försäkringsbrevet utgör av det sammanlagda antal som försäkringstagaren ansvarar för enligt ovan.

7.1.5 Övrigt

I övrigt gäller försäkringen enligt detta villkor för de försäkringsformer som anges på försäkringsbrevet.

7.2 Husvagn och husbil inte använd i yrkesmässig uthyrning

För försäkringen gäller villkoren för motorfordonsförsäkring och vad som anges nedan.

7.2.1 Personligt lösöre

Försäkringen lämnar vid ersättningsbar brand-, stöld-, vagn- och vattenskada ersättning för skada på personligt lösöre förvarat i fordonet och som tillhör försäkringstagaren och dennes familjemedlemmar folkbokförda på samma adress. Att skada är ersättningsbar innebär både att händelsen ska omfattas av villkoret för försäkringsformen och att dess säkerhetsföreskrifter har följts.

7.2.1.1 Begränsningar

För personligt lösöre enligt nedan lämnas ersättning endast om skadan skett under resa utom hemorten.

- a) Pengar, värdehandlingar, smycken och liknande för tillsammans högst 5 % av prisbasbeloppet.
- b) Kameror, kikare.
- c) Pälsar, pälsverk.
- d) Vin, sprit.
- e) Audio-, video-, dator- och kommunikationsutrustning. T.ex. radio- och TV-apparater, bandspelare, skivspelare, förstärkare, mobiltelefon och tillbehör till sådan utrustning vilka inte är fast monterade och konstruerade för bruk i fordon.

7.2.1.2 Säkerhetsföreskrifter

- a) Personligt lösöre ska vara inlåst i fordonet.
- b) Vid resa utom hemorten får fordonet inte lämnas obebodd längre tid än ett dygn.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6. Istället för vad som anges där beträffande storleken på nedsättningen, minskas ersättningen i regel med 100 %.

7.2.1.3 Försäkringsbelopp – första risk

Ersättningsbeloppet är högst 65 % av prisbasbeloppet. Skade- och röjningskostnader ersätts intill försäkringsbeloppet, även om den försäkrade egendomens värde överstiger försäkringsbeloppet.

7.2.1.4 Självrisk

Aktuell självrisk för den försäkringsform som gäller för skadan dras av från det sammanlagda ersättningsbeloppet för skada på, respektive förlust av, fordonet och personligt lösöre.

7.2.2 Vattenskada

För fordon som är högst 5 år, räknat från första registreringen, lämnar vagnskadeförsäkringen även ersättning för skada som oberäknad utströmning av vatten från fordonets tank eller ledningssystem orsakar på egendom som omfattas av försäkringen.

Ersättning och självrisk gäller enligt vagnskadeförsäkring punkt 3.7.

7.2.2.1 Begränsningar

Ersättning lämnas med högst 70 % av prisbasbeloppet för husvagn och med högst 220 % av prisbasbeloppet för husbil. Ersättning lämnas inte om utströmningen orsakas av köld.

7.2.2.2 Säkerhetsföreskrifter

Tankar, ledningssystem inklusive slangar och slangklämmor samt tankanslutningar ska kontrolleras årligen med hänsyn till slitage och åldersförändringar. Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

7.2.3 Semesteravbrott

För husbil och för husvagn där även dragbilen är försäkrad i Gjensidige omfattar försäkringen rätt till semesteravbrottsersättning enligt följande.

7.2.3.1 Ersättning lämnas

om fordonet inte kunnat användas på grund av ersättningsbar brand-, stöld-, vagn- och vattenskada, och skadan har medfört avbrott i påbörjad semesterresa.

7.2.3.2 Ersättningstid

Skälig reparationstid och under den tid fordonet är borta på grund av stöld. Om skadat fordon inte repareras eller om stulet fordon inte kommer till rätta lämnas ersättning för den tid som kan anses rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon.

Ersättning lämnas dock alltid endast för planerad semestertid.

Längsta ersättningstid är 21 dagar.

7.2.3.3 Ersättning lämnas inte

- om fordonet vid skadetillfället var avställt
- till den del stillestånds- eller avbrottsersättning utgår från trafik- eller kaskoförsäkring
- för dag då fordonet trots skada kan användas
- för dag som förlorats pga. dröjsmål eller annan underlåtenhet från försäkringstagarens sida.

7.2.3.4 Självrisk

Aktuell självrisk för den försäkringsform som gäller för skadan dras av från det sammanlagda ersättningsbeloppet för skada på och förlust av fordonet samt semesteravbrottsersättning.

7.2.3.5 Ersättningsbelopp

Ersättning lämnas genom att Gjensidige betalar

- 300 kr per dag, eller
- skälig kostnad för hyra av fordon som ifråga om utrymme motsvarar det försäkrade.

Gjensidige har rätt att anvisa uthyrare.

7.3 Terrängskoter

För försäkringen gäller villkoren för motorfordonsförsäkring och vad som anges nedan.

7.3.1 Drivband

Vid skada på drivband värderas drivbanden till återanskaffningskostnad minskad med slitageavdrag på 10 % per körda 1 000 km. Efter 10 000 körda km bortfaller rätten till ersättning.

7.3.2 Släp till snöskoter

Släp till snöskoter omfattas alltid av snöskoterns försäkring med samma omfattning som snöskotern. Ersättningen är högst 55 % av prisbasbeloppet.

7.3.3 Säkerhetsföreskrifter

- Före körning ska funktionskontroll göras på samtliga reglage enligt skoterns instruktionsbok.
- Före start av skoterns motor samt under färd ska skoterns nödstopp vara satt i funktion.

Om säkerhetsföreskrifterna inte följs kan ersättning vid skada minskas eller utebli enligt punkt 1.6.

8. Överklagande

Omprövning inom Gjensidige

På Gjensidige vill vi ge dig en personlig service och en snabb skadereglering. Om du inte är nöjd med vår skadereglering vill vi att du kontaktar oss för att få råd om hur du kan få ärendet omprövat. Tala med skaderegleraren igen. Det kanske har uppstått ett missförstånd eller det kanske har framkommit nya omständigheter, som kan påverka vår bedömning.

Du ska alltid vända dig till din skadereglerare i första hand om du är missnöjd med vårt beslut för att begära att denne omprövar beslutet.

Om du efter vårt omprövningsbeslut fortfarande inte är nöjd har du även möjlighet att få din sak prövad av Klagomålsansvarig på Gjensidige. Om du vill få ditt ärende prövat av Klagomålsansvarig skriver du ett brev där du beskriver ditt ärende och skickar det till:

**Gjensidige Forsikring ASA Norge, svensk filial
Klagomålsansvarig**

Box 3031
103 61 Stockholm

Du kan även kontakta oss via vår hemsida www.gjensidige.se.

Omprövning utanför Gjensidige

Om du har fått ditt ärende omprövat och ändå inte är nöjd har du även möjlighet att vända dig till:

Om du är konsument kan du få en tvist prövad av:

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm

Telefon: 08-508 860 00

www.arn.se

ARNs särskilda avdelning för försäkringsfrågor kan pröva ditt ärende. Prövningen är kostnadsfri och beslutet har formen av en rekommendation.

Trafikskadenämnden prövar frågor som gäller trafikskadeersättningar för personskada. Nämnden handlägger huvudsakligen frågor om ersättning vid invaliditet och dödsfall.

Trafikskadenämnden är inrättad av försäkringsbolagen efter direktiv av regeringen. Nämnden ska verka för att enhetlig och skälig ersättning lämnas vid personskada inom trafikförsäkring.

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm

Besöksadress:

Karlavägen 108

Telefon: 08-522 787 00.

www.trafikskadenamnden.se

Allmän domstol

Du kan även vända dig till allmän domstol för att få ditt ärende prövat. Kostnader i samband med domstolsprövningen kan du i flera fall få hjälp med genom rättsskyddet i din försäkring. Detta gäller även vid tvist med Gjensidige. www.domstol.se

Om du är konsument kan du även få vägledning via

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Box 24215

104 51 Stockholm

Besöksadress:

Karlavägen 108.

Telefon: 08-22 58 00

Fax: 08-24 88 91

www.konsumenternas.se

Byrån drivs gemensamt av försäkringsbolagen, Finansinspektionen och Konsumentverket. Byrån har till uppgift att kostnadsfritt ge råd och hjälp till privatpersoner (konsumenter) i olika försäkringsärenden. Du kan även få råd via konsumentvägledningen i din hemkommun.

9. Information om försäkringsgivaren

Försäkringsgivare är Gjensidige Forsikring ASA Norge, svensk filial, org nr 516407-0384.

Postadress:

Gjensidige Forsikring ASA Norge, svensk filial

Box 3031

103 61 Stockholm

Besöksadress:

Karlavägen 108 B, plan 5

115 26 Stockholm.

Telefon: 0771-326 326

E-post: info@gjensidige.se

www.gjensidige.se

Gjensidige Forsikring ASA Norge, svensk filial, är en filial till Gjensidige Forsikring ASA med huvudkontor och säte i Oslo, Norge.

Den svenska filialen har sitt huvudkontor i Stockholm.

Gjensidige är en av Nordens största aktörer inom sakförsäkringar och erbjuder försäkringar i Sverige, Norge, Danmark samt Estland, Lettland och Litauen.

Gjensidige Forsikring ASA Norge, svensk filial står i egenskap av filial till ett norskt försäkringsbolag i första hand under tillsyn av norska Finanstilsynet, Postboks 1187 Sentrum, 0107 Oslo. Telefon +47 22 93 98 00, e-post post@finansstilsynet.no, www.finanstilsynet.no.

Därutöver står den svenska filialen även under tillsyn av den svenska Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.
Telefon 08-408 980 00, e-post: finansinspektionen@fi.se,
www.fi.se.

All kommunikation, såväl muntlig som skriftlig, mellan Gjensidige och dess kunder i Sverige sker på svenska.

Gjensidige Försäkring

Postadress:

Gjensidige Försäkring

Box 3031

103 61 Stockholm

Telefon 0771-326 326

E-post info@gjensidige.se

En svensk filial till:

Gjensidige Forsikring ASA

Org.nr 995 568 217

Postadress:

Postboks 700 Sentrum, 0105 Oslo